MINISTRI ſ. CONJVNCTIVI.

Merca,	*ſerviens*	Imperatori primo
		regi infimo
		ducibus duobus ultimis &
		comitique ultimo
Munach,	*ſerviens*	Imperatori ſecundo
		regibus duobus primis &
		ducibus duobus primis &
		comitibusque omnibus.
Mahpach,	*ſervus*	Paſchtæ *alter.*
Darga,	*ſervus*	Tbhiris *alter.*
Jareach,	*ſervus*	Karnepharæ.
Kadma,	*ſervus*	Gereſchi *alter in ſecunda voce.*
Tliſcha ktanna,		ejusdem *in tertia voce.*

YA 1 1507

Digitized by Google

ACCENTVVM PROSAICORVM SERIES.

DOMINI ſ. DISTINCTIVI.

I. IMPERATORES.

Silluk cum Soph Paſuk — Athnach

II. REGES.

Tiphcha — Sakeph katon — Sgolta

III. DVCES.

Tbhir — Paſchta — Sarka — Rbhia

IV. COMITES.

Pſik Munachatus — Gereſch — Tliſcha gdhola — Paſer

ACCENTVS ALTERNANTES.

Sakeph gadhol,	pro	
Pſik Schalſcheleth,	pro	
Jthibh,	pro	
Merka cphula,	pro	
Karnephara,	pro	
Graſchajim,	pro	

MINI-

ADDENDA

ad pag. 5.

Singularem duali numero מַיִם ſuppono מַי, formæ דַּי, גַּי. Hæ enim mihi deſcendunt, non ex Piel, ſed ex Kal, ad analogiam לַיִל uti גַּיְא ad F. מֶלֶךְ referunt. Namque vocali prima clare & majori mora prolata, ut fit in penacutis, ultima, ſuæ literæ cognata, ita acceleratur & enervatur ut inter pronunciandum plane pereat, ſuccedente in ſcriptione vocis גַּיְא, ob præmiſſum ſonum heterogeneum, Schvate; quale in גֶּיא, ob homogeneum, locum haud invenit. Cumque in neutra forma א diſtincte poſſit efferri, illud plane omittitur, ut prodeat גַּי & conſtr. גֵּי. Ejusmodi autem ultimæ vocalis eliſio ob eandem cauſam fit etiam in aliis. ſic dicitur קֹשְׁטְ pro קֹשֶׁט, חֵטְא pro חֵטֶא & Prov. XXX, 6. אַל־תּוֹסְףְּ pro אַל־תּוֹסֵף.

v. 7.

אֶמְחֶה *delebo*) a radice מָחָה *delevit*, *abſterſit*, prima ſing fut. Kal. coll. §. 48. I. 2.

נִחַמְתִּי *pænitet me*) prima ſing. præt. Niph. Formæ נִקְטַלְתִּי & נִגַּשְׁתִּי coll. §. 44. I. 1. cum §. 20. obſ. 1. & §. 13. I. obſ. 1.

עֲשִׂיתִם׃ *feci eos*) thematis עָשָׂה *fecit*, prima ſingular. præt. Kal, Formæ קָטַלְתִּי coll. §. 48. II. 2. α) cum ſuffixo tertiæ maſcul. plur. ante quod h. l. punctum alias requiſitum omittitur vi §. 39. IV. obſ. 3. exciditque (י) juxta §. 56. I. 6. correpta voc. (ָ) in (ֲ) ex §. 21. coll. §. 25. I. 1.

v. 8.

חֵן *gratia*) nomen maſcul. ſingul. e radice חָנַן *gratiam fecit*, *gratioſus fuit*, *miſertus fuit*, ad formam כְּבֶשׂ derivatum.

בְּעֵינֵי יְהוָה׃ *in oculis Jehova*) עַיִן nomen ſingulare fœmin. generis frequentius, juxta §. 31. exc. 1. β). Formæ בַּיִת dualem flectit עֵינַיִם coll. §. 33. I. 2. cum §. 21. §. 22. IV. 1. & §. 24. I. obſ. 1. cui conſtructa forma h. l. inducta ex §. 34. II. 4.

תושׁ״לבע

& hinc fœm רָעָה coll. §. 32. 1. Formæ צְדָקָה coll. §. 47. Cui, ad conſtructam formam inducendam, adplica §. 34. II. 3. & I. 1. coll. §. 17. c 6. & §. 34. II. 1.

יֵצֶר *figmentum*) a יָצַר ad F. מֶלֶךְ nomen maſcul. ſingul. h. l. conſtructum.

מַחְשְׁבוֹת *cogitationes*) מַחֲשָׁבָה nomen fœm. ſingul. a rad. חָשַׁב *cogitavit*, *excogitavit*, *putavit*, *imputavit*, *reputavit*, *æſtimavit*, ad F. מַמְלָכָה coll §. 25. II. 1. prognatum, format pluralem מַחֲשָׁבוֹת ex § 33. I. 1. β). coll. II. 1. cumque conſtructum, addito § 34. I. 1. & §. 24. II. 2.

לִבּוֹ *cor ejus*) Nomen ſingul. maſc. לֵב, F. זָקֵן coll. §. 45. I. a rad. לבב Niph. *cordatum fieri*, Piel: *animum trahere*, it. *placentas coquere*, ob ſuffixum tertiæ maſcul ſingul. dageſch & (.) ſumit ex §. 19. & §. 18. I. 2.

רַק *tantum*) Particula a rad. רָקַק Arab. *tenuis fuit* res, ſcilicet minime craſſa, ad F. דְּבַשׁ flexa, *minutum*, *minimum*, *tenue*, ſignificat.

v. 6.

וַיִּנָּחֶם *& pœnituit*) tertia maſc. ſingul. fut. Niph. radicis נחם, Niph. *conſolationem accepit*, *ſe conſolatus eſt*, it *pœnituit*; cum ו converſivo, coll. §. 16. III. α). 1. cum §. 18. I. 1.

וַיִּתְעַצֵּב *& indolit*) tertia maſc. ſingul. fut. Hithp. a rad. עָצַב *doluit*, *mœrore affecit*, *dolorem attulit*, cum ו converſivo.

6. ζ), deſcendit a rad. נָפַל *cecidit*, *irruit* &c. notatque eos, qui potentia & tyrannide vel etiam corporis mole in alios *irruunt* eosque *proſternunt*.

הֵמָּה *illi ipſi*) Pronomen tertiæ maſc. plur. conflatum ex ה, perſonæ tertiæ in pronominibus indice, & ם, ex מְתִים, nomine maſc. plural. tantum & *viros* denotante, deſumto. Quod hic ה demonſtrativum ſibi præponit ex §. 38. 1. coll. §. 20. 1.

יָבֹאוּ *venient*, *congredientur*) radicis בּוֹא tertia maſculin. plur. fut. Kal, F. יִקְטְלוּ coll. §. 47. cum I. 1. & n. 3. γ).

הֵמָּה *illi*) ה paragogicum eſt & dageſch euphon. ut in הֵנָּה v. 2.

הַגִּבֹּרִים *fortes*, *heroes illi*) nomen maſc. plur. a ſingul. גִּבּוֹר F. nud. XXXIV. a rad. גָּבַר *valuit*, *invaluit*, *prævaluit*, *robuſtus*, *validus fuit*; cum articulo.

אַנְשֵׁי *viri*) אֱנוֹשׁ maſc. ſingul. (conf. ad c. IV. v. 26. notata) pluralem parit אֲנָשִׁים coll. §. 33. I. 1. α) cum §. 22. III. obſ. 3. & §. 26. XV. unde hic conſtructa forma eſt ex §. 34. II. 4. it. I. 1. nec non §. 24. II. 1.

v. 5.

רַבָּה *multa*, *ampla*) Adjectivum fœm. ſingul. a maſc. רַב coll. §. 32. 1. cum §. 19. deductum, nam radix eſt רָבַב (v. 1.).

רָעַת *malitia*) Ex רוּעַ *malum eſſe* vel *videri*, naſcitur רַע *malus*; *malitia*, *malum*, & hinc

בָּחֲרוּ׃ *elegerunt*) Radicis בָּחַר *elegit*, *ſelegit*, tertia maſcul. ſingul. præt. Kal. בָּחֲרוּ formæ קָטְלוּ coll. §. 25. I. 1. ob accentum (τ) accipit ex §. 27. 4. β).

V. 3.

יָדוֹן *diſceptabit*) דּוּן *judicare*, *diſceptare*, tertiam maſcul. ſingul. fut. Kal ad F. יִקְטוֹל inflectit, adhibito §. 47. cum n. 3. γ).

רוּחִי *ſpiritus meus*) רוּחַ c. I. v. 2. cum ſuffixo primæ ſingul. coll. §. 57. c. 7.

בָאָדָם *cum hoc homine*) pro בְּהָאָדָם coll. §. 56. I. 1.

בְּשַׁגַּם *propterea quod etiam*) גַּם c. III. v. 6. cui hic ob accentum ex § 17 1. plerique codices (τ) adſcribunt, duplex præfixum ex §. 38. 2. & §. 50. III ſibi præmittit.

יָמָיו *dies ejus*) יָמִים c. I. v. 14. cum ſuffixo tertiæ maſc. ſingul. pluralium nominum coll. §. 39. II.

מֵאָה *centum*) Vid. c. V. v. 3.

עֶשְׂרִים *viginti*) numerale cardin. plur commun. (§. 31. I. 3.) a ſingul. עֶשֶׂר c. V. v. 14. juxta §. 33. I. 1 α) coll. §. 21 §. 22. IV. obſ. 2. β) cum § 24. I. 3. deductum.

V. 4.

הַנְּפִלִים *gigantes*) (Num. 13. 33.) nomen plurale maſc. inuſitati ſingularis נָפִיל F. קָצִיר, cujus (τ) ob terminationem plur. ex §. 21. corripitur & (י) per Syncopen h. l. tollitur juxta §. 56. I. 6.

לְרֹב *multiplicari*) Infinitivus Kal, radicis רָבַב *multum, copioſum eſſe, multiplicari: jaculari*, coll. §. 45. I pro רְבֹב: cum præfixo ל ex §. 50. III.

יֻלְּדוּ *nati, æ, ſunt*) a rad. יָלַד *gignere, parere*, tertia plur. commun. præt. Püal.

v. 2.

וַיִּרְאוּ *& viderunt*) tertia maſcul. plur. Fut. Kal, rad. רָאָה coll. §. 48. II. 1. cum ו converſivo.

בְנֵי *filii*) pluralis conſtructus abſoluti בָּנִים c. III. 16. ex § 34. II. 4. & I. 1.

בְּנוֹת *filiæ*) forma conſtructa abſoluti בָּנוֹת c. V. v. 4. coll. § 34. I. 1.

טֹבֹת *bonæ*) טוֹבָה, adjectivum ſingul. fœm. F. בְּשׂוֹרָה coll. §. 47. cum §. 17. c 2. pluralem format ex §. 33. I. 1. β). coll. II. cum §. 17. c. 2.

הֵנָּה *illæ*) Pronomen tertiæ fœm. plur. הֵן, conſtans ex litera ה perſonæ tertiæ, ut objecti in ſermonis negotio vage & indeterminate *exiſtentis*, charactere, e rad. הָיָה *extitit* deſumto; & ן, nominis fœmin. pluralis numeri tantum נָשִׁים, *mulieres* notantis, compendio, ה paragogicum ſibi jungit ex §. 54 I. 1 β). & dageſch euphon. adſumit ex §. 20. obſ. 3 β). Tonum habet in penult. vi §. 16. I. obſ. 2. α).

וַיִּקְחוּ *& ſumſerunt* vel *ſurripuerunt*) Formæ יִקְטְלוּ, coll. §. 44. obſ. 3. α) cum §. 11. II. obſ. 1.

בָּחֲרוּ:

pliciꝑræfixo, de quibus §. 50. I. coll. §. 20. 2. & §. 50 III obſ. 1. *α*).

יָדֵינוּ *manus noſtræ*) יָד c. III. v. 22. dualem יָדַיִם format ex §. 33. I. 2. cui junctum hic eſt ſuffixum, coll. §. 39 II.

אֵרְרָהּ *maledictam reddidit eam*) tertia maſcul. ſingul præt. Piel אֵרַר (coll. §. 20. 2. & §. 41. III. obſ. 3.) radicis אָרַר *maledixit, exſecratus eſt*, cum ſuffixo tertiæ fœm. ſingul. coll §. 21. cum §. 17 c. 6. it. §. 22. IV. 1. coll. §. 26. XV. & §. 13. I. 2.

v. 32.

שֵׁם *Schem*) nomen propr. viri, appellative *nomen*, *famam*, *celebritatem* denotans. Conf. c. II. v. 11.

חָם *Hham*) nomen proprium, a radice חָמַם *calefactus fuit*, *caluit*, *incaluit*, ad F. דָּבַר inflexum, *calidum* ſignificat.

יָפֶת׃ *Japhet*) Nomen propr. יֶפֶת (extra pauſam,) deſcendens a rad. פָּתָה *pellectus*, *perſuaſus fuit*. Chald. *dilatari*, formam tertiæ maſcul. ſingul. futuri apocopati Hiphil, coll. §. 57. I. & 2. *β*). exhibet, ut יָרֶד v. 15.

CAP. VI.

v. 1.

הֵחֵל *incepit*) tertia maſcul. ſingul præter. Hiph. radicis חָלַל c. IV, 26 Formæ הִקְטִיל coll. §. 45. I. & 1. *γ*). it. n. 3. *α*).

v. 25.

וּשְׁמֹנִים *& octoginta*) numerale cardinale plural. commun. (§. 31. I. 3.) a ſingul. שְׁמֹנֶה verſ. 4. ex §. 33. I. 1. α). II. 1. coll. §. 17. c. 2. flexum.

v. 26.

וְשֶׁבַע *& ſeptem*) numerale conſtructum abſoluti שֶׁבַע v. 7. coll. §. 34. I. obſ. 3. cum copula.

v. 27.

תֵּשַׁע *novem*) Vid. ſupra v. 5.

v. 29.

נֹחַ *Noahh*) nomen proprium viri, a rad. נוּחַ *quieſcere*, *requieſcere*, *reſidere*, deductum ad F. כָּבוֹד coll. §. 9. II. obſ. 1. & §. 47. *requiem*, *tranquillitatem*, *conſolationem* deſignans.

יְנַחֲמֵנוּ *conſolationem ſ. tranquillitatem adferet nobis*) radicis נִחַם Piel (coll. §. 20. obſ. 1. & §. 41. III. obſ. 3.) *ſolari*, *conſolari alium*, *quietem conciliare animi*, eſt tertia ſingul fut. cum ſuffixo primæ pluralis. Quo ad verbum accedente conf. §. 22. II. 1. cum §. 25. I. 1. & §. 13. I. 3. β).

מִמַּעֲשֵׂנוּ *ab opere noſtro*) a rad. עָשָׂה *fecit*, ad F. מִסְכֵּן coll. §. 25 II. 2. α) א) & §. 48. I. 2. oritur מַעֲשֶׂה *factum*, *opus*, *opificium.* cujus ultima h. l. perit ob ſuffixum primæ plur. vi §. 39. I. obſ. 2. p. 87.

וּמֵעִצְּבוֹן *& a dolore*) conſtructum abſoluti עִצָּבוֹן c. III. v. 27. ex §. 34. I. 1. cum duplici

coll. §. 56. I. 4. *α*) vid. ſupr. p. 26.) juxta §. 33. I. 1. *α*) coll. §. 17. c. 3. *α*) cum §. 18. I. 2. formatur.

יָֽרֶד׃ *Jared*) nomen proprium viri יֶרֶד, absque accentu domino, a rad. רָדָה *dominatum exercuit*, ad F. יִמְלֹךְ coll. §. 57. I. & 2. *β*) inflexum, *dominatorem* notans.

v. 18.

שְׁתַּיִם *duæ*) Vid. v. 8. שְׁתֵּים.

v. 21.

מְתוּשָֽׁלַח׃ *Mthuſchalahh*) מְתוּשֶׁלַח nomen proprium viri, compoſitum ex מְתוּ, de quo p. 79. & שֶׁלַח, F. מֶלֶךְ *emiſſionem, miſſile, miſſilia, gladium, propaginem*, appellative notante, a rad. שָׁלַח *miſit, emiſit*, atque hic ob pauſam ex §. 27. I. (*τ*) recipiente.

v. 22.

וַיִּתְהַלֵּךְ *& continuo inceſſit*) a rad. הָלַךְ *ivit, inceſſit*, eſt tertia maſcul. ſingul. fut. Hithp. cum ו converſivo.

שְׁלֹשׁ *tres*) numerale cardinale maſculin. ſingul. conſtructum abſoluti שָׁלֹשׁ, F. כָּבוֹד, coll. §. 34. I. 1. שִׁלֵּשׁ *triplicavit, tertiavit, tripartitus eſt*.

v. 24.

וְאֵינֶנּוּ *& nullus ille*) אַיִן c. II. v. 5. cum ſuffixo tertiæ maſcul. ſingul. quo adpoſito conf. §. 17. c. 5. & §. 16. II. & I. cum §. 21. §. 22. IV. 1. & §. 24. I. obſ. 1. & cum præfixo.

ſolut. חָמֵשׁ v. 6. conſtituendam. conf. §. 34. I. 1. cum §. 25. I. 1. & §. 34. II. obſ. 3.

v. 12.

שִׁבְעִים *ſeptuaginta*) numerale cardin. plur. commun. (§. 31. I. 3.) a ſing. שֶׁבַע v. 7. juxta §. 33. I. 1. α). coll. §. 21 §. 22. IV. obſ. 2. β). cum §. 24. I. 1. ductum.

מַהֲלַלְאֵל *Mahălal-el*) nomen propr. viri, figura compoſitum (§. 30. 2.) ex מַהֲלָל *laus*, nomine maſcul. F. מַשְׁמָן coll. §. 25. II. 1. cum § 13. I. 2. radicis הָלַל *inſanivit*, הִלֵּל Piel *inſanum reddidit*, ſæpius: *laudavit*; & אֵל, quod ex אול (unde אֵיל & אֱיָלוּת *fortitudo*, *virtus*, ad F. זָקֵן coll. §. 47. deſcendens *poteſtatem*, *facultatem*, *fortem*, *Deum fortem* denotat. Factaque compoſitione conf. §. 3. obſ. 1. α). § 16. II. & 18. I. 1.

v. 13.

אַרְבָּעִים *quadraginta*) numerale cardin. plur. commun. (§. 31. I. 3.) ex ſingul. maſcul. abſol. אַרְבַּע *quatuor*, F. אַכְזָב rad. רָבַע *quadratum eſſe* vel *fieri*.

v. 14.

עֶשֶׂר *decem*) numerale cardin. maſcul. ſingul. F. מֶלֶךְ, a rad. עָשַׂר *decimavit*, *decimas accepit*.

v. 15.

שִׁשִּׁים *ſexaginta*) numerale cardin. plur. commun. (§. 31. I. 3.) ex ſingul. maſcul. generis שֵׁשׁ *ſex*, (pro שֶׁדֶשׁ F. פֶּרֶשׁ

 coll.

II. 1. cum §. 17. c. 7. concipienda, adjecta ſcilicet terminat. ־ִים e § 33. I. 2. tonoque hinc e priſtina ſede moto. conf. §. 21. §. 22 IV. 1. cum §. 24. I. 1. nec non §. 56. I. 2. obſ. 2). & §. 11. I 2. β). Ad cujus formam, quæ hic occurrit, conſtructam facit §. 34 II 4 obſ.

עֶשְׂרֵה *decem*) numerale card. maſcul. ſingul ubivis ſub forma regiminis (§. 34. II 2.) alii nomini numerali poſtpoſitum, nomine ſcilicet recto nonnunquam præmiſſo (conf Joſ 19. 6. & 21. 4 cum cap. 21. 19. & 33.) alibi vero ſubintellecto, coll Int. §. 159 qua in re cum אַחַת convenit. Cujus abſolutum עֲשָׂרָה a rad. עָשַׂר *decimavit, decimas accepit*, per ה cum (··) præmiſſo, quale eſt in שְׁמֹנָה v. 4. & aliis, in reliquis ad F. חֶרְפָּה flectitur.

v. 9.

תִּשְׁעִים *nonaginta*) numerale cardin. plural. commun. (§. 31 I. 3.) ex ſingul. תֵּשַׁע (v. 5.) coll. §. 33 I. 1. α) cum §. 21. §. 22. IV. obſ. 2. β) & §. 24. I. 1.

קֵינָן *Kenan*) nomen proprium viri, a rad. קין ad anal. auctorum XLIV. coll. §. 47. informatum; ſed ſignificatum, quo *poſſeſſorium* exprimit, a קָנָה deſumens juxta §. 43. obſ. 3.

v. 10.

חָמֵשׁ *quinque*) Ad formam conſtructam abſoluti

מֵאַת *centum*) pluralis ex ſingul. מֵאָה v. 3. coll. §. 33. I. 1. β) cum II. 1.

וּבָנוֹת׃ *& filiæ*) A rad. בָּנָה *ædificavit, exſtruxit*, oritur בְּנַת ad F. דְּבֶלֶת parad. p. 29. & עֵנֶת pag. 30. coll. §. 48. II. 1. cum §. 17. c. 7. & hinc per Syncopen בַּת ex §. 56. I. 2. Accedente autem terminatione plur. ex §. 33. I. 1. β). conf. §. 56. I. 2. β) §. 33. II. 1. & §. 22. IV. 2.

v. 5.

חַי *vixit*) radix ipſa, imperfecta quoad mediam geminatam, hic abjectam vi §. 45. I.

תְּשַׁע *novem*) Numerale cardinale maſcul. ſing. abſoluti ſtatus תֵּשַׁע, F. סֵפֶר coll. §. 26. IX. 1. conſtructam formam accipit ex §. 34. I. obſ. 2. γ).

וַיָּמֹת׃ *& mortuus eſt*) tertia maſcul. ſingul. fut. Kal ex מוּת *mori*, F. יִקְטוֹל coll. §. 47. cum I. 3. γ) de ו conv. tonum non retrahente vid. §. 50. III. obſ. 3.

v. 6.

חָמֵשׁ *quinque*). numerale cardinale maſcul. ſingul. F. זָקֵן. חִמֵּשׁ *quintavit, quintam accepit partem.*

v. 7.

שֶׁבַע *ſeptem*) numerale cardin. maſcul. ſingul. F. מֶלֶךְ coll. §. 26. IX. 1. rad. שבע vid. p. 27. Niph. נִשְׁבַּע *juravit.*

v. 8.

שְׁתֵּים *duæ*) שְׁתַּיִם numerale card. fœm. dual. abſoluti ſtatus oritur a forma ſingul. שְׁנַת, ad inflexionem דְּבֶלֶת & עֵנֶת ex rad. שָׁנָה *iterare, repetere*, coll. §. 48.

שָׁלשׁ *tres*) F. כָּבוֹד coll. §. 33. I. 1. α). ductum. שִׁלֵּשׁ *triplicavit, tertiavit, tripartitus eſt.*

וּמְאַת *& centum*) מְאַת *centum*, numerale cardinale fœminini generis, a radice מאה Arab. مَأَى *extendit, dilatavit, acceſſit centeſimus* aliis, *immerſit ſe* in negotium, *ſumma* in eo *conatus fuit,* ad F. חֶרְפָּה coll. §. 48. II. 1. cum §. 18. II. conſtructum ſtatum format ex §. 34. II. 3. & I. 1. cum II. 1.

וַיּוֹלֶד *& genuit* ſ. *parere fecit*) a rad. יָלַד *genuit, peperit*, tertia maſcul. ſingul. fut. Hiph. coll §. 46. I. 2. α). cum ו converſivo ex §. 50. III. obſ. 3. β). coll. §. 18. I. 1.

v. 4.

אַחֲרֵי *poſt* (nomen plurale conſtructum, a ſingulari אַחַר F. חֵלֶק (coll. § 41. III. obſ. 3. & § 20. obſ. 1.) *tergum, ultimum, poſterius, partem poſticam* &c. notante, formandum, ductu §. 33. I. 1. α) §. 17. c. 5. c. 6. §. 22. IV. 1. coll. obſ. 2. §. 25. I. 1. §. 13. I. 3. nec non §. 34. II. 4. ex rad. אָחַר (p. 84.)

הוֹלִידוֹ *generare ipſum*) Infinitivus Hiph. rad. יָלַד coll. §. 46. I. 2. α). Adjecto ſuffixo inſpice §. 17. c. 5. §. 16. II. & I. obſ. 1 β) cum §. 21. & 22. I. it. §. 13. I. 1.

שְׁמֹנֶה *octo*) numerale cardin. maſcul ſingul. abſoluti ſtatus, in fine per ה ֶ auctum inſtar לְבֵנָה, נְדָנָה, &c in reliquis convenit cum F. בְּשׂוֹרָה

מְאַת

temporis ſit ſive rationis, exprimit nominali ſignificatione.

הוּחַל *inceptum eſt*) a rad. חָלַל *perforari, perfodi; vulnerari; tripudiare, ſaltare.* Piel: *profanare: confodere: tibiis canere: ſaltare.* Hiph. *profanare* it. *incipere,* formatur tertia maſcul. ſingul. præt. Hiph. adhibito §. 45. cum I. n. 3. α).

לִקְרֹא *prædicare, invocare* &c.) a קָרָא *vocavit, invocavit; accerſivit, invitavit: clamavit, proclamavit, prædicavit;* unde κηρύσσειν. Infinit. Kal cum præfixo. Vid. §. 49. I.

Cap. V.

v. 1.

זֶה *hic*) Vid. ad זֹאת p. 45.

סֵפֶר *liber, libellus, enumeratio, recenſio, litera*) nomen F. nud. XI. a rad. סָפַר *numeravit, annumeravit, narravit: recenſuit.*

בְּרֹא *creare*) Infinitivus Kal. Vid. §. 49. I.

v. 2.

בְּרָאָם *creavit eos*) adpoſito radici ſuffixo vid. §. 21.

שְׁמָם *nomen eorum*) conf. שְׁמוֹ ſupra pag. 42.

v. 3.

וַיְחִי *& vixit*) a rad. חָיָה *vixit*, formæ וַיְהִי p. 6.

שְׁלֹשִׁים *triginta*) numerale cardinale plural. commun. (§. 31. I. 3.) a ſingul. maſcul. שָׁלֹשׁ

titatem, *durationem*, *tempus protractum* & *continuatum*.

שֵׁת *Schetb*) Nomen proprium Viri, *repoſitum* exprimens, ad F. זָקֵן coll. §. 47. a rad. שׁוּת derivatum, unde

שָׁת *poſuit*, *diſpoſuit*, *prapoſuit*, *adpoſuit*) tertia maſcul ſingul. præt. Kal, coll. § 47. &. I. 1. α).

אַחֵר *alius*, *alter*, quaſi *poſterior*) Nomen adject. F. חָלָק coll. §. 20. obſ. 1. cum §. 13. I. obſ. 1. a rad. אָחַר *moratus eſt*, *tardavit*, *diſtulit*.

הֲרָגוֹ *interfecit eum*) Accedente ad tertiam ſingul. maſcul. præt. Kal, ſuffixo tertiæ maſcul. ſingul. conf. §. 17. c. 5 §. 16. II. obſ. 5. & I. obſ. 1. β). cum §. 21. §. 25. I. 1. & §. 22. IV. obſ. I. γ).

v. 26.

אֱנוֹשׁ *Enoſch*) Nomen propr. Viri, non ex radicis אָנַשׁ ſignificatione biblica *æger fuit*, *ægritudine adfectus fuit*; ſed uſu Arabico *ſocietatem initiit* vel *coluit*, a conventibus ſacris & ſolemnioribus cœtibus, tum celebrari cœptis, ortum trahens. אֱנוֹשׁ *homo* etiam a *ſocialitate*, ad quam colendam præ cæteris animalibus natura deſtinatus, potius quam *mortalitate* & *infirmitate* dicitur.

אָז *tunc*) a rad. אוּה *accendit*, *uſſit*, *aduſſit*, ad F. דָּבָר coll. §. 57. I. deſcendens *inſtans* & *urgens* aliquod *momentum*: ſive tempo-

וְיֶלֶד *& natus*, ſ. *puer*) Nomen maſcul. Formæ מֶלֶךְ a rad. יָלַד *genuit, peperit*; cum copula.

לְחַבֻּרָתִי *ad vibicem meam* ſ. *tumorem liventem meum*) a rad. חָבַר *aſſociatus fuit*, deſcendit nomen fœm. חַבּוּרָה ex Piel ad F. V. in fine auctorum p. 23. quod tamen hic pro ו per euphon. (ֻ) habet ex §. 26. VIII. 2. adpoſitoque ſuffixo. conf. §. 39. I. obſ. 2. & §. 13. I. 1.

v. 24.

שִׁבְעִים *ſeptuaginta*) Nomen numerale cardin. plur. commun. generis, (§. 31. I. 3.) ex ſing. maſc. שֶׁבַע oritur, coll. §. 33. I. 1. α). cum §. 21. §. 22. IV. obſ. 2. β). & §. 24. I. 1.

וְשִׁבְעָה *& ſeptem*) Vid. v. 15.

v. 25.

עוֹד *amplius*, *porro*, *iterum &c.*) E verbo quieſcente media, quod Arabice ſignificat: *rediit*, *reverſus fuit*, *iterum fecit*; *reddidit*, *reſtituit*, *reduxit*; *conſuevit*, *adſuevit* rei, *pro more habuit*. II. *adſuefecit*, *morem*, *conſuetudinem introduxit*, *cibum ſecunda vice adpoſitum edit*, *conſenuit* camelus. III. *reverſus fuit ad primum actum*; *adſiduus*, *ſedulus* fuit in re, ad F. סְגוֹר coll. §. 47. deductum nomen ſubſt. maſcul. ſingul. notat formaliter: *reditum* ad eundem actum, *iterationem*, *conſuetudinem*, *identita-*

וַאֲחוֹת *& ſoror*) Nomen fœm. ſingul. conſtructum coll. §. 34. I. 1. cum §. 25. I. 1. abſoluti אָחוֹת, quod a rad. אחה ad F. אַשְׁפּוֹת deſcendit, coll. §. 48. II. 1. cum §. 18. II. Ad præfixum ו conf. §. 50. III. cum §. 24. III. & §. 13. I. 1.

נַעֲמָה׃ *Naama*) Nomen propr. Fœm. a rad. נָעֵם *amœnus, jucundus fuit*, F. כִּבְשָׂה coll. §. 25. II. 1. *amœnam* notat. de Meteg. vid. §. 13. I. 2.

V. 23.

לְנָשָׁיו *ad uxores ſuas*) נָשִׁים cum ſuffixo, coll. §. 39. II. & præfixo.

שְׁמַעַן *audite*) Imperativi Kal ſecunda fœm. plur. ex שְׁמַעְנָה, formæ קְטֹלְנָה coll. §. 41. III. obſ. 3. per apocopen formata juxta §. 57. III. 3 α).

נְשֵׁי *uxoris*) Conſtructum ex נָשִׁים, coll. §. 34. II. 4. & I. 1.

הַאְזֵנָּה *auribus percipite*) ſecunda fœm. plur. Imperativi Hiph. rad. אזן, Piel & Hiph. *attendit, auſcultavit, audivit*, F. הַקְטֵלְנָה coll. §. 25. II. 1. §. 13. I. 2. & §. 44. obſ. 1.

אִמְרָתִי *ſermo, dictum, eloquium meum*) nom. fœm. a rad. אָמַר *dixit*, F. שִׁפְחָה; cum ſuffixo, coll. §. 39. I. obſ. 2. p. 87.

לְפִצְעִי *ad vulnus meum*) Suffixo ad פֶּצַע F. מֶלֶךְ coll. §. 26. IX. 1. radicis פָּצַע *vulneravit*, accedente, vid. §. 17. c. 5. cum §. 16. I. obſ. 1. β). & §. 21. §. 22. IV. 1. §. 24. I. 1.

וּמִקְנֶה *& res pecuaria ſ. poſſeſſio*) nomen maſcul. ſingul. a principio auctum ad F. מִסְכֵּן coll. §. 48. I. 2. a קָנָה v. 1. cum præfixo.

v. 21.

יוּבָל *Jubal*) *rivus* (Jer. 17. 8.) F. יַקְטָן, coll. §. 46. I. 2. β). a יבל v. 20.

תֹּפֵשׂ *prebendens*, Particip. præſ. Kal, a rad. תָּפַשׂ *prebendit*, *apprebendit*, *tractavit*, *occupavit*.

כִּנּוֹר *cithara*) Nom. maſcul ſingul. F. גִּבּוֹר.

וְעוּגָב *& organum*) *ab amabili* ſono, nam עָגַב eſt *adamare*, F. nud. XVII.

v. 22.

תּוּבַל קַיִן *Tubhal Kajin*) תּיבל *rivus*, formæ fere תִּקְהַת collatis ad יוּבָל v. 21. dictis, in conſtructo ſtatu ſequenti (de quo v. 1.) jungitur ex §. 34. II. 1. ut *rivum Kaini* ſignificet. Quod ad tonum, conf. §. 16 II obſ. 2. cum III α) 4.

לֹטֵשׁ *perpoliens*) Participium radicis לָטַשׁ *acuit*, *polivit*; *erudivit*.

חֹרֵשׁ *faber*, *artifex*) Participium Kal, rad. חָרַשׁ *aravit*, *exaravit*, *expreſſit*, *inſculpſit*, *fabricavit*, *machinatus eſt*.

נְחֹשֶׁת *æs*) Nomen fœm. F. קְטֹרֶת a radice נחש Piel *augurari*, *conjectare*: *experiri*, *expertum habere*.

וּבַרְזֶל *& ferrum*) nomen quadratum maſc. F. חֵלֶק, coll. §. 41. III obſ 5. β. & §. 26. V. 2. acutum, vi § 16. II. obſ. 8. cum præfixo ו.

 וַאֲחוֹת

ſcendentis coll. §. 33 I. 2 cum §. 17. c. 5. §. 21. §. 22. IV. 1 §. 24. I. 1 necnon §. 56. I. 2 obſ. 1. β). & §. 11. I. 2. β)).

נָשִׁים *mulieres, uxores*) pluralis, inuſitati ſingul. נָשָׁה, a rad. נָשָׁה *oblitus fuit* (quia in mulieribus, alii viro nuptis, paterni nominis memoria *oblivioni traditur* atque extinguitur,) ad F. צְדָקָה coll. §. 48. II. cum §. 17. c. 7. deducti; adhibito §. 33. I 1. cum obſ 1. & II 1.

עָדָה *Ada*) Nomen prop. fœm. a rad. עָדָה *ornavit*, ad F. כַּבָּשָׁה coll §. 48 II. 1. cum §. 18. II. flexum, *ornatam* exprimens.

הַשֵּׁנִית *ſecunda*) numerale ordinale fœmininum maſculini שֵׁנִי, de quo cap. 1. v. 8. ad F. שְׁמָרִית ex שָׁנָה coll. §. 48. II. 1. cum §. 18. II. ortum; cum articulo hoc loco præmiſſo.

צִלָּה *TSilla*) N. Pr. fœm. a rad. צָלַל *obumbrari*, ad F. קְלִיטָה coll. §. 48. I. §. 17. c. 3. α). & §. 18. I. 1. *umbroſam* deſignans.

v. 20.

יָבָל *Jabal*) N. P. Viri a rad. יָבַל *attulit, adduxit: abduxit: deduxit, reduxit*, ad F. דָּבָר, *fluvium, aquaeductum* (Jeſ. 30. 25. c. 44. 4.) ſignificans.

אֲבִי *Pater*) abſoluti אָב (c. II. v. 24) conſtructæ formæ ex §. 39. II. obſ. 3. & §. 34. I. 1. cum §. 25. I. 1.

אֹהֶל *tentorium*) nomen maſc. F. קֹדֶשׁ, unde אָהַל *tentorium figere* vel *movere*.

וּמִקְנֶה

levit; & יאל Hiph. *voluit*, *acquievit*, ad F. אָחוּ Parad p. 3. & זָקֵן.

מְחִיָּיאֵל *Mhbijael*) idem quod præmiſſum, niſi quod pro י alternet ־־־ uſitata permutatione, ut ita ad literarum ductum ſcribendum ſit formaliter מְחִיְיָאֵל, mota per vocalem ſuam prima ultimæ partis litera; prioris ultima in (.) quieſcente. Sed poſtquam huic iſtius loco per compendium impreſſum fuit dageſch, abjicienda fuiſſet ea, quæ otioſe ſervata. Conf. cum hoc ſimile plane nomen יְרִאִיָּה Jer. 37, 13. & יִשָּׂשכָר Gen. 30, 18. &c. nec non מְחַצְצְרִים 1. Chr. 15, 24. 2. Chr. 7, 6. c. 13, 14. c. 29, 28 pro מַחְצְצְרִים 2. Chr. 5, 13. In quibus omnibus dageſch loco expreſſa litera.

מְתוּשָׁאֵל *Mthuſchael*) ejusdem figuræ ac formæ: ex מתה, unde מְתוּם *forma humana*, & מְתִים *viri*,; atque שָׁאַל *rogavit*, *interrogavit*, *petiit*, *conſuluit*, *quæſivit.*

לָמֶךְ *Lamech*) ob pauſam pro לֶמֶךְ ex §. 27. 1. eſt Nomen proprium Viri nudum. F. מֶלֶךְ, a rad. למך. Arab. eſt תלמך *juvenis validus & robuſtus.*

v. 19.

שְׁתֵּי *duæ*) ſtatus conſtructus coll. §. 34. II. 4. nominis numeralis cardinalis fœm. dualis numeri שְׁתַּיִם, ex ſing. שֶׁנֶת (Formæ דִּבֶלֶת coll. §.48.II.1. cum §.17. c. 2, & 7. a r. שָׁנָה *iterare*, *repetere*,) deſcen-

exilio Kaini dictæ, ex נוּר v. 12. ad F. סְגוֹר coll. §. 47. oritur.

v. 17.

וַיֵּדַע *& cognovit*) Formæ וַיֵּשֶׁב verſ. præcedentis. Add. §. 41. III. obſ. 3. a יָדַע de quo v.

חֲנוֹךְ *Hhanoch*) Nomen proprium Viri, F. סְגוֹר coll. §. 25. I. 1. a rad. חָנַךְ *initiavit, dedicavit.*

בֹּנֶה *ædificans*) a rad. בָּנָה *ædificavit, extruxit*, c. II. v. 22. particip. præſ. Kal. coll. §. 48. I. 4. Add. h. l. §. 16. III. α). 4. §. 3. II. 2. γ). & §. 11. I. 3. β).

עִיר *urbs, civitas*, nomen generis fœmin. frequentius juxta §. 31. exc. 1. β. coll. Lev. 26, 33. Jer. 44, 2. ad F. קָצִיר coll. §. 47. a rad. עוּר *evigilare, expergiſci.*

בְּנוֹ *filius*) a בָּנָה *ædificavit* ad F. חֲמֹר coll. §. 57. I. Addito ſuffixo, confer §. 22. II. 2. cum obſ. 2.

v. 18.

וַיִּוָּלֵד *& natus eſt*) tertia maſcul. ſingul. fut. Niph. rad. יָלַד coll. §. 46. III. 1. cum ו converſivo.

עִירָד *Irad*) nomen propr. ex ערד Arab. *exorta fuit; extulitque ſe* planta &c. it. *durus fuit. II. fugit, aufugit*, unde עָרוֹד *onager.* ad F. כִּכָּר coll. §. 20. *Hillero* eſt pro עָדִיר *inſtructus, ordinatus*, ab עָרַךְ *ordinavit, inſtruxit, diſpoſuit.*

מְחוּיָאֵל *Mhhujael*) Nomen propr. Viri, compoſitum (§. 30. 2.) ex מָחָה *abſterſit, delevit;*

שִׁבְעָתַיִם *ſepties, ſeptuplum*) Ex rad. שָׁבַע, (vid. p. 27.) natum שִׁבְעָה *ſeptem*, numerale cardinale fœm ſingul. ad F. שִׁפְחָה, dualem terminationem adſumit ex §. 33. I. 2. coll. II. 2.

יֻקָּם *vindicabitur*) ex נָקַם *ultus eſt, ultionem ſumſit, vindicavit*; eſt tertia maſcul. ſingul. fut. Hüph. coll. §. 44. 1. & §. 27. 1.

וַיָּשֶׂם *& poſuit*) tertia maſcul. ſingul. fut. Hiph. a radice שׂוּם *ponere, imponere, diſponere, ſtatuere, collocare*, analog. foret יָשִׂים, ſed conf. §. 26. III. 1. cum §. 47. & n. 3. α) præpoſitoque ו converſivo ex §. 50. III. obſ. 3. β), adhibe §. 18. I. 1.

הַכּוֹת־ *percutere*) Infin. Hiph. radicis נכה Hiph. *percuſſit, cæcidit*, formæ הִקְטִיל coll. §. 43. obſ. 1. cum §. 44. 1. & §. 48. I. 4. obſ. 3. α). Add. poſt §. 14. §. 18. I. obſ. 2.

V. 16.

וַיֵּצֵא *& egreſſus eſt*) tertia maſcul. ſingul. fut. Kal, rad. יָצָא coll. §. 46. I. 1. & §. 56. 6. α). cum ו converſivo tonum retrahente.

מִלִּפְנֵי *ex* (loco) *ad faciem*-(ſito) פְּנֵי de quo p. 4. cum duobus præfixis, ex §. 50. III. coll. §. 24. I. 1. & §. 50. I. præmiſſis.

וַיֵּשֶׁב *& habitavit*) a יָשַׁב *ſedit; manſit; habitavit*, ad formam præcedentis verbi flectitur, addito §. 18. I. 1.

נוֹד *Nod*) Nomen proprium regionis, ab *exilio*

V. 14.

גֵּרַשְׁתָּ *expellis*) ſecunda maſcul. ſingul. præteriti Piel, radicis גָּרַשׁ coll. §. 20. 1.

אֹתִי *me*) אֵת cum ſuffixo primæ ſingularis conſtituit ejusdem pronominis Accuſativum, juxta §. 36. I. 2. coll. §. 39. III. obſ. 3. β) 9.

מִפָּנֶיךָ *a facie tua*) פָּנִים, de quo pag. 4 cum ſuffixo ſecundæ maſcul. ſingul. nominum pluralium, coll. §. 39. II. & præfixo.

אֶסָּתֵר *abſcondar*) prima ſingul. fut. Niph. rad. סָתַר *abſcondidit ſe*. Niph. *abſconſus fuit*, *abſcondidit ſe*, *latuit*.

וְהָיִיתִי *& fui*) prima ſingul. præteriti Kal, rad. הָיָה formæ קָטַלְתִּי coll. §. 48. II. 2. α). cum præfixo ו.

מֹצְאִי *inveniens me*) participium præſ. Kal מֹצֵא, a rad. מָצָא *invenit*, *deprehendit*, *adſecutus eſt*, cum ſuffixo, (de quo vid. §. 39. IV. except. 2.) coll. §. 17. c. 5. §. 16. I. obſ. 1. α) & β) §. 21. & §. 22. II. 1. nec non §. 13. I. 4.

יַהַרְגֵנִי׃ *interficiet me*) Vid. ſupra v. 8. ſed ſuffixum hic eſt perſ. primæ.

V. 15.

לָכֵן *ad veritatem, profectò*) כֵּן ex כּוּן *aptare*, *dirigere*, *verificare*, deſcendit ad F. כֵּרֵשׁ, coll. §. 47. *aptitudinem*, *diſpoſitionem congruam*, *veritatem* ſeu *certitudinem* exprimens; cui præponitur ל ex §. 50. III.

שִׁבְעָתַיִם

מִיָּדֶךָ: *e manu tua*) vid. p. 67. & conf. ad ſuffixum ךָ §. 27. 3.

v. 12.

תַעֲבוֹר *coles*) rad. עָבַד ſecunda maſcul. ſingul. fut. Kal, coll. §. 25. II. 2. α).א).

תֹסֵף *addet*) tertia fœm. ſingul. Cæt. vid. p. 69.

תֵּת־ *dare*) Infinit. Kal, ex rad. נָתַן *dedit*, coll. §. 44. 2. cum §. 56. I. 2. & appoſito Makkeph §. 18. I. obſ. 2.

כֹּחָהּ *vis, virtus ſua*) כֹּחַ, a כוח Arab. *pugnando vicit*, eſt nomen F. סָגוֹר coll. §. 9. II. obſ. 1. & §. 47. cum ſuffixo

נָע *vagus*) Participium Benoni Kal ſingul. maſcul. a rad. נוּעַ *movere ſe*, *agitari*, *vacillare*, *vagari*, *recedere*. Formæ קָטַל coll. §. 47. & I. 1. α).

וָנָד *& profugus*) eſt idem cum præced. a נוּד *vagari*, *errare*, *moveri*, *agitari*, *migrare*, it. *condolere*.

תִּהְיֶה *eris*) ſecunda maſcul. ſingul. fut. Kal, ex הָיָה coll. §. 48. I. 2. & §. 13. II. 1. α).

v. 13.

עֲוֺנִי *iniquitas mea*. metonym. *iniquitatis meæ pœna*) ab עָוָה *inique*, *perverſe egit*, ad F. אַגְמוֹן deſcendit abſolutum עָוֺן, cujus (ָ) adpoſito ſuffixo corripitur ex §. 21. coll. §. 25. I. 1.

מִנְּשֹׂא *præ ferre*) Infinitivus Kal, radicis נָשָׂא (de qua p. 72.) perfecte formatus coll. §. 43. obſ. 2. cum præfixo.

v. 9.

אַי *ubinam*) Interjectio interrogantis. Conf. quæ in Conc. Nold. p. 17. not. r) dixi.

אָחִי *frater meus*) אָח (pag. 69) cum ſuffixo primæ ſingularis. Inſpice §. 39. II. obſ. 3.

v. 10.

מֶה *quid*) Vid. p. 41. coll. §. 37. 2.

דְּמֵי *ſanguines*) plur. conſtructus abſoluti דָּמִים coll. §. 34 II. 4. & I. 1. a ſingul. דָּם *ſanguis*, qui a rad. אָדַם *rubuit* ad F. דָּבָר coll. §. 55. 3. deſcendit.

צֹעֲקִים *clamantes*) particip. Benoni plural. maſcul. Kal, a ſingul. צֹעֵק coll. §. 17. c. 5. §. 16. II. §. 21. §. 22. II 1. coll. §. 25. I. 1. & §. 13. I. 2. radicis צָעַק *clamavit*, *vociferatus eſt*.

פָּצְתָה *aperuit*) tertia fœm ſingul. præteriti Kal, rad. פָּצָה *aperuit*, *pandit*, *dilatavit*, *liberavit*, coll. §. 48. II. cum obſ. 1. & §. 13 I. 4.

פִּיהָ *os ejus*) פֶּה, ad F מָוֶת vi §. 47. a rad. פוה Arab. *ore extulit*, *pronunciavit*, *verbum fecit*; *amplo ore fuit*, deſcendens, ſuffixum tertiæ fœm. ſingul. ex §. 39. II. obſ. 3. β). ſibi jungit.

לָקַחַת *ad accipiendum*) Radix לָקַח Infinitivum Kal ex §. 44. obſ. 3. α) coll. I. 2. cum §. 26 IX. 1. format; cui præponitur præfixum ex §. 50. III.

מִיָּדֶךָ:

מֶלֶךְ לַפֶּתַח *ad oſtium*) a rad. פָּתַח *aperuit*, F. מֶלֶךְ coll. §. 26. IX. 1. cum articulo excluſo & præfixo ל.

חַטָּאת *peccatum*, metonym. *pœna peccati, ſacrificium pro peccato*) a rad. חָטָא *peccavit*, eſt nomen fœm. ex Piel ad F. VI. auctorum p. 24 deductum, coll. §. 42. obſ. 2. ב. cum §. 25. II. obſ. 3.

רֹבֵץ *cubans*) part. Benoni Kal maſc. ſing. a רָבַץ *cubare, excubare, accumbere, incumbere, ſuccumbere.*

וְאֵלֶיךָ *& ad te*, ad lit. *& acceſſiones tui.* Genitiv.) conf. p. 10. cum §. 39. III. obſ. 1. quia ſcil plur. eſt אֵלִים. Conf. Job. 3, 22. &c.

v. 8.

בִּהְיוֹתָם *in eſſe eos*) הֱיוֹת cap. II. v. 18. cum ſuffixo & præfixo, coll. §. 50. III. §. 24. III. 2. & I. 1. nec non §. 13. II. 1. α), & §. 11. I. 3. β).

וַיָּקָם *& ſurrexit*) tertia maſcul. ſingul. fut. Kal, rad קוּם *ſtare, exſiſtere, conſiſtere, ſubſiſtere; ſurgere, inſurgere*, formæ יִקְטֹל coll. §. 47 & I. β). itemque 3. γ). cum ו converſ. coll. §. 16. III. α) 1. cum §. 50. III. obſ 3. β). & §. 18. I. 3.

וַיַּהַרְגֵהוּ *& interfecit eum*) tertia maſcul. ſing. fut. Kal יַהֲרֹג F. יִקְטֹל coll. §. 25. II. 2. α). א) & § 13. I. 2. a rad. הָרַג *interfecit*, cum ſuffixo tertiæ maſcul. ſingul. coll. §. 39. IV. §. 17. c. 5 cum §. 16. II. & I. & §. 17. c. 6. §. 22. III. 2. §. 24. II. 1. §. 11. I 2. obſ. 2. §. 13 I. 3. α) nec non ו converſivo.

v. 6.

לָמָּה *ad quid? quare?*) מָה, de quo p. 41. cum præfixo, coll. §. 50. III. adſumtoque dageſch euphonico ex §. 20. obſ. 3 β), vide §. 16. III α) 5. poſt I. obſ. 1. α).

חָרָה לְךָ *arſit, exarſit, accenſa eſt* (ira) *tibi*) Ad tonum ipſius radicis retractum conf. §. 16 III α) 4. poſt I. obſ. 1. α). לְךָ autem vid. p. 64.

v. 7.

הֲלוֹא *an non*) Vid. p. 31. coll. §. 50. II.

אִם *ſi*) particula a rad. אמם, (quam repete ex c. II. v. 24.) ad F. עַם p. 54. inflexa. Cujus genuinum ſignificatum & uſum, quem Lat. *ſi* fere exprimit, vide expoſitum in Concord. Part. Nold. p. 64. not. *b*).

תֵּיטִיב *benefacies*) a rad. יָטַב *bene eſſe, bonum eſſe* vel *videri*, eſt ſec. maſcul. ſingul. fut. Hiph. coll § 46. I. 2. α) cum obſ. 3. α). formæ תַּקְטִיל.

שְׂאֵת *portare, elevare*) Infinit Kal, rad. נָשָׂא *tulit, at ulit; portavit, geſtavit; ſumſit, ſuſcepit, ſuſtinuit; levavit, ſublevavit; condonavit, pepercit*, analog foret נְשׂא ſed conf. §. 43. obſ. 1. cum § 44. 2. & §. 49. 2. α). Qui nominaliter acceptus (Int. §. 157) *excellentiam & dignitatem*, ſpeciatim h. l. primogeniti præ fratre, (Gen. 49, 3.) alibi *tumorem* notat.

לַפֶּתַח

ضنى vel ضنأ *fœcundum eſſe, ſoboleſcere* Arabice ſignificat Boch. Hieroz. p. I. L. II. c. 43. Cum ſuffixo ו, coll. §. 22. III. 1.

וּמֵחֶלְבֵהֶן *& de pinguedinibus earum*) חֵלֶב *adeps, pinguedo*, plural. format חֲלָבִים coll. §. 33. I. 1. α) cum §. 21. §. 25. I. §. 22. IV. 2. ſed ſuffixo plur. fœm. יהֶן adpoſito vid. §. 39. II. §. 16. II. obſ. 4. cum §. 21. §. 24. II. obſ. coll. §. 17. Hyph. III. & §. 24. I. 3. nec non §. 56. I. 6. γ). Ad duplex præfixum conf. 50. I. cum §. 20. 1. & §. 50. III. obſ. 1. α).

וַיִּשַׁע *& reſpexit*) Rad. שָׁעָה *reſpexit, attendit &c.* tertiam maſcul. ſingul. fut. Kal cum ו conv. per apocopen format juxta §. 57. I. cum n. 2. & β). coll. §. 26. IX. 1. ex יִשְׁעֶה coll. §. 48. I. 2. Tonus eſt in penult. juxta §. 16. II.

מִנְחָתוֹ *munus ſuum, oblatio, donum*) F. שִׁפְחָה radix מנח Arab. *donavit, munere donove affecit*, cum ſuffixo coll. §. 39. I. obſ. 2. p. 87. §. 17. c. 5. §. 16. I. obſ. 1. β). §. 17. c. 6. §. 22. I.

v. 5.

וַיִּחַר *& exarſit*) a rad. חָרָה, formæ וַיִּשַׁע.

וַיִּפְּלוּ *& conciderunt*) tertia maſcul. plur. fut. Kal, coll. §. 44. 1. cum ו conv. a rad. נָפַל *cecidit, dejecit vel demiſit ſe, concidit, procidit, corruit, irruit.*

פָּנָיו *facies ejus*) Accedente ad פָּנִים (de quo p. 4. ſuffixo conf. §. 39. II. p. 87.

רֹעֵה *paſcens*) participii Benoni Kal, a rad. רָעָה *paſcere*, *depaſcere*; *ſocium amicum ſe præbere*, *conſociare ſe*, ſtatus conſtructus coll. §. 48. I. 2. cum §. 34. II. 2. Add. §. 16. III. α) 4.

עֹבֵד *colens*) particip. Benoni Kal maſc. ſing. rad. עָבַד *ſervivit*, *coluit*. h. l. conſtructum.

v. 3.

מִקֵּץ *a fine*) a rad. קָצַץ *amputavit*, *truncavit*, eſt nomen F. כֶּרֶשׁ coll. §. 45. I. cum præfixo.

לַיהוָה *ad Jhovam*) præpoſito nomini יְהוָה præfixo conſ. 50. III. §. 24. I. 2. β). §. 25. II. obſ. 3. β). cum §. 3. II. 2. β). & §. 13. I. 3. β).

v. 4.

הֵבִיא *adduxit*) rad. בּוֹא *venit*, *acceſſit*, tertia maſcul. ſingul. præt. Hiph. coll. §. 47. cum n 3 α).

מִבְּכֹרוֹת *de primogenitis*) Nomen fœm. plur. a ſingul. maſcul. בְּכוֹר deſcendit. (nam בְּכוֹרָה *primogenituram* & *jus primogenituræ* notat). Hoc loco eſt ſtatus conſtr. cum præfixo מ. בִּכֵּר *primogenitum protulit*, *effecit* vel *inſtituit*.

צֹאנוֹ *grex ejus*, *oves*, *greges ovium & caprarum*) eſt nomen collectivum, gen. com. §. 31. I. 3. F. סְגוֹר coll. §. 25. II. obſ. 3. a rad. צנא per metath. §. 58. (vid. Num. 32. 24 & Pſal. 8, 8.) A *fœcunditate* autem nomen habent oves, quippe quæ illis maxime convenit, nam

ضنا

CAP. IV.

V. 1.

יָדַע *cognovit, expertus eſt*) conf. Jud. 21, 11. 12. it. Num. 31, 17.

וַתַּהַר *& concepit*) tertia fœm. ſingul. fut. Kal, rad. הָרָה præpoſito ו conv. ex analog. תַּהֲרֶה formata juxta §. 25. II. 2. α) א) & §. 57. I. & 2. coll. §. 26. IX. 1. vel adhibe §. 24. II. 1.

וַתֵּלֶד *& peperit*) a rad. יָלַד *genuit, peperit*, tertia fut. Kal cum ו conv. coll. §. 46. I. 1. §. 16. III. α) 1. §. 18. I. 1.

קַיִן *Kajin*) Nomen propr. a rad. קין ad anal. בַּיִת formatum, ſed ſignificatum *poſſeſſionis* trahens (coll. §. 43. obſ. 3.) ex ſequente verbo

קָנִיתִי *poſſideo*) prima ſingul. præt. Kal, a קָנָה *comparare, emere, acquirere, acquiſitum poſſidere* cum dominio.

V. 2.

וַתֹּסֶף *& addidit*) a rad. יָסַף tertia ſingul. fœm. fut. Hiph. cum ו conv. ex §. 46. I. 2. α) coll. §. 16 III. α) 1. cum §. 18. I. 1. formata. Add. §. 7. I. 3.

לָלֶדֶת *parere*) Infinit. Kal, rad. יָלַד coll. §. 46. II. cum ל præfixo ex §. 50. III.

אָחִיו *frater ejus*) Formæ אָבִיו c. II. v. 24.

הֶבֶל *Habbel*) הֶבֶל, F. מֶלֶךְ a rad. הָבַל *evaneſcere, vanum fieri* vel *effici*, appellative *vanitatem* exprimit. Vid. §. 27. 1.

V. 23.

וַיְשַׁלְּחֵהוּ *& dimiſit eum*) rad. שָׁלַח tertia maſcul. ſingul. fut. Piel cum ſuffixo tertiæ maſc. ſingul. coll. §. 22. II. 1. & ו converſivo.

לַעֲבוֹד *ad colendum*) Infinitiv. Kal עֲבוֹד coll. §. 25. I. 1. cum præfixo ex §. 50. III. coll. §. 24. III. & §. 13. I. 2.

V. 24.

וַיְגָרֶשׁ *& ejecit*) tertia maſcul. ſingul. fut. Piel cum ו converſivo pro וַיְגָרֵשׁ coll. §. 20. 1. §. 50. III. obſ. 3. β). & § 18. I. 1. nec non §. 11. II. obſ. 1.

וַיַּשְׁכֵּן *& collocavit*) tertia fut. Hiphil cum ו conv. rad. שָׁכַן *habitavit.*

הַכְּרֻבִים *Cherubi*) Nomen plur. maſc. cum articulo, a ſingulari כְּרוּב, coll. §. 33. I. 1. α) cum §. 26. VIII. 2. e themate כרב Arab. *properavit.*

לַהַט *flamma*) Nomen formæ מֶלֶךְ coll. §. 26. IX. 1. a rad. לָהַט *ardere. flammare.*

הַחֶרֶב *gladius*) Nomen F. מֶלֶךְ fœm. gen. §. 31. exc. 1. α). a rad. חָרַב *ſiccatus fuit, vaſtatus, deſolatus fuit*, cum articulo, de quo §. 38. 1. coll. §. 20. obſ. 1. cum § 13. I. obſ. 1.

הַמִּתְהַפֶּכֶת *ſeſe vertens continuo* i. e. *micans*) participium ſingul. fœm. Hithp. cum ה demonſtr. a rad. הָפַךְ *vertit.* Vid. §. 32. 3.

דֶּרֶךְ *via*) a דָּרַךְ *calcavit, conculcavit, ivit, inceſſit*; de arcu adhibitum, *tetendit*, eſt nomen com. gen. juxta §. 31. except. 2. F. מֶלֶךְ.

CAP. IV.

munis generis, cum præfixo מ & ם epenthetico, coll. §. 36. I. 2. & §. 50. I. regulariter efficeret מִמֶּנּוּ. Sed aſſumto dageſch euphonico & correpta vocali longa præcedente in brevem, cum ſuffixo tertiæ maſcul. ſingul. de quo v. 11. confunditur quoad formam.

לָדַעַת *ad cognoſcendum*) eſt Infinitivus Kal, radicis יָדַע *cognovit*, pro דֵּעַת, coll. §. 26. IX. 1. quod ex יְדַע, vi §. 46 II. cum præfixo ל, de quo §. 50. III.

וְעַתָּה *& nunc*) eſt nomen natura ſua ſubſtantivum, a rad. עָתַת *tempeſtive eloqui*, ad form. דְּבַשׁ coll. §. 45. I. formatum, cum ה paragog. de quo §. 54. I. γ). quo aſſumto vide §. 19. & de tono penultimæ §. 54. obſ. 1 א. α) ad ultimam h. l. demiſſo §. 16. III. β). 2.

יִשְׁלַח *emittet*) pro יִשְׁלַח, tertia maſcul. ſingul. fut. Kal, rad. שָׁלַח *miſit*, *emiſit*, *extendit*. ex § 41. III. obſ. 3.

יָדוֹ *manus ejus*) nomen fœm. frequ. §. 31. exc. 1. β). a rad. יָדָה *jecit*, *projecit*, ad F. דָּבָר coll. §. 57. I. notans *manum*, *ripam*, *latus*, *tractum*, *locum*, *ſpatium*; cum ſuffixo.

וָחַי *& vivet*) a rad. חָיַי eſt tertia præter. Kal. coll. §. 45. I. cum ו converſivo, de quo §. 50. III. obſ. 2.

לְעֹלָם *in perpetuum*) nomen form. שׁוֹפָר a rad. עלם *occultum eſſe*, cum ל præfixo.

Piel *vivere fecit* ad formam אִיְּלָה pag 15. paradigmatum, ultima abjecta juxta §. 48. II. 1. & י cum ו alternante juxta §. 3. obſ. 2. *α*).

v. 21.

כָּתְנוֹת *tunicæ*) nomen plurale & hoc loco conſtructum, a ſingulari כְּתֹנֶת *tunica*, formæ קְטֹרֶת, Conf. §. 33. I. 1. *β*) it. II. 1. cum §. 17. c. 2. nec non §. 22. III. obſ. 2. cum §. 24. I 4.

עוֹר *pellis*) nomen form. קֹדֶשׁ coll. §. 57 I. ab עָרָה *nudari*.

וַיַּלְבִּשֵׁם *& veſtivit eos*) futuri Hiph. perſona tertia maſcul. ſingul. cum ſuffixo tertiæ plur maſc. coll. §. 39. IV. it. § 56. I. 6. *δ*) & cum præfixo ו converſivo.

v. 22.

הֵן *ecce*) Particula demonſtrantis & exhortantis. Vid. Int. §. 104. & not. *b*). pag. 276. in Concord. Noldianis.

כְּאַחַד *ſicuti unus*) Nomen numerale cardinale, ſingul. numeri, ſtatus conſtructi, ab abſoluto אֶחָד de quo c. I. v. 5. Nimirum (ָ) ultimo in (ַ) correpto ex § 34 II. 1, redit pro (ֶ) penultimo (ָ) formale, coll §. 17. c. 7. cum ſupra dictis ad אֶחָד, quod tum porro in (ֲ) juxta §. 34. I. 1. tranſit, permutandum cum (ֲ); vi §. 25. I 1. unde tandem (ַ) enaſcitur juxta § 26. XI. 1. *β*). De tono conf. §. 16. II. obſ. 2.

מִמֶּנּוּ, *ex nobis*) Suffixum primæ plur. communis

manente, coll. §. 17. c. 6 cum §. 34. I. 2. habens præfixum ב. Inflectitur ad form שְׂרֵפָה coll. §. 47. & *ſudorem* notat, qui motione & labore excitatur, non vero calore extrinſecus ſuperveniente.

אַפֶּיךָ *nares tuæ* ſ. *facies tuæ*) dualis, ex אֲנַף (unde אַף de quo ſupra v. 1.) coll. §. 33. I. 2. cum §. 21. §. 22. IV. 1. §. 24 I. 2. α) & 56. I. 2. β) h. l. cum ſuffixo pluralium nominum, ad quod conf. §. 39. II.

לֶחֶם *panis, cibus*) nomen F. מֶלֶךְ a rad. לָחַם *veſci, pugnare.*

עַד *usque ad*) a rad. עֲדָה Chald. *tranſire*, eſt nomen ad F. מֶלֶךְ & בַּעַל coll. §. 26. IX 1. per apocopen flexum, eodem modo quo גַּי ex גַּיְא deſcendit. (de quo v. in Addend pag ult.) *tranſitum* notans.

שׁוּבְךָ *reverti te*) Infin. Kal. coll. §. 47. & I. 1. β) cum ſuffixo.

מִמֶּנָּה *ex ea*) particula מִן, cum ſuffixo tertiæ fœm. ſingularis, cujus pronominis ablativum format: & inſerto מ epenth. conf. §. 36. I. 2. & §. 50. I.

לֻקָּחְתָּ *ſumtus es*) rad. לָקַח ſecunda maſc. ſingul. Püal. coll §. 27. 1.

תָּשׁוּב *reverteris*) a rad. שׁוּב *redire, reverti*, eſt ſecunda maſcul. ſingul fut Kal. coll. §. 47. cum I. 1. β) & n. 3. γ.).

v. 20.

חַוָּה *Hhavva*) proprium nomen in fine auctum fœmin. a rad. חָיָה *vixit*, in

v. 17.

אִשְׁתְּךָ *uxor tua*) Vide ſupra c. II. v. 24. & de (:·) loco (:) vide §. 27. 3.

אֲרוּרָה *maledicta*) particip. Paul. fœm. ſingul. ex maſcul. אָרוּר coll. §. 32. 1. cum §. 21. & 25. I. 1.

בַּעֲבוּרֶךָ *propter te*) עֲבוּר *tranſitus*, *cauſa* &c. Interp. §. 125.) eſt nomen formæ גְּבוּל cum præfixo בְּ, de quo §. 50. III. coll. §. 24. III. & ſuffixo ךָ coll. §. 27. 3.

תֹּאכְלֶנָּה *comedes eam*) תֹּאכַל cum ſuffixo tertiæ fœm. ſingularis, coll. §. 22. IV. 1. cum §. 26. XV.

v. 18.

וְקוֹץ *& ſpina*) formæ כְּבוֹד a rad. קוּץ *tædere*.

וְדַרְדַּר *& carduus*) Nomen formæ פַּרְזֶן coll. §. 47. II. 2. ex דּוּר Arab. *circumire*, (ob ſemen rotundum in rotunda ſiliqua concluſum.)

תַּצְמִיחַ *progerminare faciet*) tertia fœm. ſingul. fut. Hiph. a rad. צָמַח *germinare*, *oriri*, de (-) furtivo vid. §. 9. II. obſ. 1.

לָךְ *tibi*) pro לְךָ coll. §. 27. 5.

וְאָכַלְתָּ *& comedes*) ſecunda maſcul. ſingul. præteriti Kal cum ו converſivo, de quo §. 50. III. obſ. 2.

v. 19.

בְּזֵעַת *in ſudore*) a rad. זוּעַ *moveri*, eſt nomen fœm. ſingul. conſtructum, abſoluti זֵעָה, ex §. 34. II. 3. & n. 1. (..) manen-

fere ſoni (ܲ) pro (ܵ) adſumit ex §. 41. III. obſ. 3. coll §. 17. c. 3. β).

אַרְבֶּה *multiplicabo*) ſuperioris radicis prima ſingul. fut. Hiph coll. §. 48. I. 2.

עִצְּבוֹנֵךְ *dolor tuus*) A rad. עָצַב *dolore affecit* deſcendit עִצָּבוֹן ad F. בִּצָּרוֹן parad. p. 42 cujus (ܲ) accedente ſuffixo ſecundæ fœm. ſingul. corripitur in (ܵ) ex §. 21. manentibus reliquis juxta §. 17. c. 6. & §. 22. III. 1.

וְהֵרֹנֵךְ *& conceptus tuus*) a rad. הָרָה *concepit* inflectitur nomen ad F. præmiſſæ vocis, coll. §. 20. 1. & §. 48. II. 1.

בְּעֶצֶב *in dolore*) Nomen nudum, F. מֶלֶךְ cum præfixo ב.

תֵּלְדִי *paries*) ſecunda fœm. ſingul. fut. Kal, rad. יָלַד *peperit*, *genuit*, coll. § 46. I. 1. & 56. I. 6. α). De Meteg vid. §. 13. I. 4.

בָנִים *filii*) a ſingulari בֵּן formæ חֲמֹר, a בָּנָה *ædificavit*, eſt pluralis maſcul. coll. §. 22. II. obſ. 2.

אִישֵׁךְ *maritus tuus*) ſuffixo fœmin. ſingul. appoſito vide § 22. I.

תְּשׁוּקָתֵךְ *accurſus tuus*) תְּשׁוּקָה formæ LVII. utrinque auctorum pro תְּשׁוּוּקָה coll. §. 47. cum §. 17. c. 7. ex שׁוּק *diſcurrere*, *deſiderare*, *appetere*, cum ſuffixo ſecundæ fœm. ſingul. coll. §. 39. I. obſ 2.

יִמְשָׁל־בָּךְ׃ *dominabitur in te*) fut. Kal. cum Makkeph de quo §. 14. coll §. 18. I. 1. בָּךְ conſtat ex ſuffixo ſecundæ fœm. ſingul. & præfixo, coll. §. 39. III. obſ. 2.

v. 17.

exhibuit F. שְׂרֵפָה coll §. 47. inſerta matre lectionis; cum præf. ו.

אָשִׁית *ponam*) thematis שׁות prima ſingul. fut. Hiphil. coll. §. 47. cum num. 3 γ).

בֵּינְךָ *inter te*) בֵּין cum ſuffixo ſecundæ maſcul. ſing.

זַרְעֲךָ *ſemen tuum* } vid p. 13. זַרְעוֹ; niſi quod hic alterum habeat ſuffixum ſecundæ maſcul.
זַרְעָהּ *ſemen ejus* } alterum vero tertiæ fœm. ſingularis.

יְשׁוּפְךָ *conteret te*) יְשׁוּף tertia maſcul. ſingul. fut. Kal, a rad. שׁוּף *contrivit, læſit graviſſime*, ad analog. יִקְטוֹל coll. §. 47. & n. 3 formata, appoſito ſecundæ maſc. ſingul. ſuffixo, (ֳ) in (ְ) corripit ex §. 21. de Meteg vid. §. 13. I. 4.

רֹאשׁ *caput*) formæ סָגוֹר coll. §. 25. II. obſ. 3. rad. ראשׁ, de quo p. 1.

תְּשׁוּפֶנּוּ *conteres ipſum*) ſecunda maſcul. ſingul. fut. Kal, ex שׁוּף ut antea, cum ſuff. tertiæ maſcul. ſingul. Ad Dageſch conf. §. 11. I. 3. β).

עָקֵב׃ *calx, calcaneus*) it. *extrema pars, finis, merces.* F. זָקֵן a rad. עָקַב *calcem tenuit, ſupplantavit, circumvenit.* Piel. *diſtulit ad extremum.*

v. 16.

הַרְבָּה *multiplicare*) Infin. Hiph. הַרְבֵּה (§. 48. I. obſ. 3. γ) a rad. רָבָה *multum eſſe*, ſemper ob ſubſequentem vocem ejusdem fere

ואר‍ *bac*) Dageſch euphonicum eſt, ex §. 20. obſ. 3. γ).

אָרוּר *maledictus*) particip. præter. Kal, Paul. rad. אָרַר *maledixit*, *exſecratus eſt*.

גְּחֹנְךָ *venter tuus*) גָּחוֹן ad analog. אַגְמוֹן coll. §. 48. II. 1. cum §. 17. c. 2. & §. 18. II. a rad. גחה deſcendit, quæ Arabibus notat *extirpavit*, *emiſit*. quia venter egeſtionis propria membra continet; ſuppetias ferente juxta §. 43. obſ. 3. radice גּוּחַ *prodiit*, *edidit*, & Arab. جَحَّ, permutatis ejusdem organi literis, *excrevit*, *emiſitque*. Accedente ſuffixo conf. §. 21. §. 22. III. 1. cum §. 13. I. 4. Tonus eſt in ultima, ex §. 16. I. obſ. 1. β).

תֵּלֵךְ *incedes*) radicis יָלַךְ *ivit*, *inceſſit*, ſecunda maſcul. ſingul. fut. Kal, coll. §. 46. I. 1. cum §. 56. 6. α).

יְמֵי *dies*) Abſoluti יָמִים, de quo p. 15. forma conſtructa ex §. 34. II. 4. & I. 1.

חַיֶּיךָ׃ *vita tua*) Ex rad. חָיַי enaſcitur חַי *vita*, ad F. דְּבַשׁ coll. §. 45. I. cujus pluralis חַיִּים, ex §. 33. I. 1. α) coll. §. 19. formatus, ſuffixum ſecundæ maſc. ſingularis nominum pluralium ſibi ſociat ex §. 39. II. p. 87.

v. 15.

וְאֵיבָה & *inimicitia*) Nomen fœm. ſingul. a rad. אָיַב (§. 43. obſ. 2.) *inimicum ſe exhib-*

עֲמָדִי *adſiſtentia mea*) Nomen a radice עָמַד *ſtetit, adſtitit*, F. כָּבָר cum ſuffixo primæ ſingul. commun.

הִוא *illa*) Pronom. perſ. tertiæ fœm. ſing. ex הָוָה *fuit, extitit*, ad F. שְׁחִין coll. §. 47. add. cap. III. 12.

נָתְנָה־לִּי *dedit mihi*) tertia fœm. ſing. præt Kal, tonum haberet in ultima ex § 16. I. obſ. 1. α), ſed per Makkeph ad vocem ſequ. quæ ex ſuffixo primæ ſingul. & præfixo, ejusdem pronominis Dativum determinante, conſtat, abripitur, adſumto ſimul Dag. euph. ex §. 20. obſ. 3. γ). coll. tum §. 14. obſ. β).

וָאֹכֵל׃ *& comedi*) prima ſingul. fut. Kal, rad. אָכַל coll. §. 46. obſ. 1. α) & §. 56. I. 3. α). cum ו converſivo.

V. 13.

לָאִשָּׁה *ad mulierem*) Articulus ejectus, coll. ad Meteg §. 13. I. 1.

מַה־זֹּאת *quid hoc*) Vid. §. 14. §. 20. obſ. 3. γ). §. 37. 2. coll. §. 18. I. 1.

עָשִׂית *feciſti*) pro עָשָׂיְתְ vi §. 48. II. 2. α).

וַתֹּאמֶר *& dicebat*) tertia fœm. ſingul. Fut. Kal. reliqua vid. p. 5.

הִשִּׁיאַנִי *ſeduxit me, impoſuit mihi*) a rad. נשא tertia maſcul. ſingul. præt. Hiph. cum ſuffixo. coll. §. 44. I. 1. & §. 39. IV.

V. 14.

עָשִׂיתָ *feciſti*) ſecunda maſcul. ſingul. præteriti Kal, rad. עָשָׂה coll. §. 48. II. 2. α).

זאת

quente, cujus utpote ſonum æmulatur per (:) quieſcens adfectum, adpoſitoque tandem ה paragogico cum (ָ) ex §. 54. I. 1. β). Quod tonum locat in penultima juxta §. 16. I. obſ. 2. α). ubi etiam vocalis brevis ob pauſantem accentum in (ָ) elevatur ex §. 27. 1. Vide ſis p. 106. in Concord. Nold. adſcripta.

הֲמִן *an de*) Vid. pag. 32. & conf. §. 50. II.

צִוִּיתִיךָ *præcepi tibi*) Rat. צוה format primam præt. ſingul. Piel ad analog. קִטַּלְתִּי ex §. 48. II. 2. α). coll. §. 26. III. 2. γ). cui adpoſitum ſuffixum ſecundæ maſcul. ſingul. coll. §. 39. IV. obſ. 3.

לְבִלְתִּי *ad non*) Particula בְּלִי, *abolitionem*, *conſumtionem*, *defectum* nominali ſignificatione exprimens, a rad. בָּלָה *inveteravit*, *detritus conſumtus fuit* deſcendit, ad F. עִבְרִי coll. §. 48. II. 1. cum §. 17. c. 2. & c. 7. cui inſertum ת epentheticum ex §. 53. III. 2. coll. §. 3. obſ. 1. cum §. 24. I. 1. nec non §. 11. I. 2. & ל præmiſſum.

אֲכָל *comedere*) Infinitivus Kal, coll. §. 25. I. 1. &, appoſito Makkeph, §. 18. I. 1.

אָכָלְתָּ: *comediſti*) ſecunda maſcul. ſingul. præteriti Kal, coll. §. 27. 1.

V. 12.

נָתַתָּה *dediſti*, *poſuiſti*) ſecunda maſcul. ſingul. præteriti Kal, pro נָתַנְתָּ coll. §. 54. I. 1. β). & §. 44. obſ. 1.

formaliter exprimit *obvium* in ſermonis negotio præſentibus aliis, *halitum oris emittentem*, h. e. *loquentem*, הַמְדַבֵּר Ebræis dictum Tonum habet in penultima ex §. 16. I. Cæterum vide in Concord. Nold. p. 85. notata.

וָאֵחָבֵא׃ *& occultavi me*) thematis חבא prima commun. ſingul. Fut. Niph. coll. §. 20 1. & §. 13. I. 1. cum ו conv. de quo §. 50. III. obſ. 3. & §. 20. 1.

V. 11.

מִי *quis*) Pronomen interrogat. perſonæ, (§. 37) ex מחה ad F. שְׁחִין & רִי ortum. coll. §. 57. I. §. 17. c. 2. §. 3. obſ. 1. § 24. I. 1. & β). Adde §. 3. obſ. 2. α).

הִגִּיד *indicavit*) tertia maſcul. ſingul. præt. Hiph. radicis נגד, coll. §. 44. 1. & vid. p 41. כְּנֶגְדּוֹ.

לְךָ *tibi*) Dativus pronominis ſecundæ maſcul. ſing. ex ſuffixo ejusdem & præfixo conflatus juxta §. 36. I. 2.

אַתָּה *tu*) Pronom. perſ. maſc. ſing. conflatum ex ſupra dicto אָנָה, & ת, perſonæ præſentis & *terminum* ſermonis ad quem conſtituentis charactere eſſentiali, ex תָּוָה *definire*, *determinare*, *certis limitibus circumſcribere*, deſumto; ה ſcilicet pro more excidente, & enato tum ex Schvaim concurrentibus ſub א (-), vi §. 24. II. 4. נ per dageſch compendioſe exhibito in litera ſequen-

coll. §. 3. obſ. 2. *α*) deductum hic ſibi jungit ſuffixum ſecundæ maſcul. ſingul. coll. §. 54 I. 1. *β*). & §. 39. I. obſ. 2. p. 87. §. 53. II. *β*). cum obſ. 1. Tonus eſt in penult. §. 16. I. obſ. 2. *α*).

v. 10.

קֹולְךָ *vox tua*) adpoſito nomini ſuffixo conf. §. 22. III. 1. cum §. 13. I. 4.

שָׁמַעְתִּי *audivi*) prima ſingul. commun. generis, præteriti Kal.

וָאִירָא *& timui*) prima ſing. commun. Fut. Kal, radicis יָרֵא *timuit, reveritus eſt* (coll. §. 41. III. obſ. 1. *ζ*). formæ אֶקְטוֹל coll. §. 43. obſ. 1. §. 46. I. 1. §. 49. I. cum ו converſ. de quo §. 50. obſ. 3. coll. §. 20. 1. & 13. I. 1.

אָנֹכִי *ego*) Pronomen perſonale primæ ſingul. commun. componitur (§. 30. 2.) ex אֲנָה formæ כְּתָב, quod ex them. אָנָה *occurrere, obvium eſſe* derivatum deſignat *objectum, obvium*; & participio Benoni radicis נָכָה, Arab. *halitum oris efflare* notantis. ה nimirum partis componentis prioris pro natura quieſcentium tertia pereunte, נ autem ejusdem in ſubſequente ſimili per dageſch, compendii ergo, exhibito. Quo tamen excidente, (-), ex concurſu Schvaim antea ortum vi §. 24. II. 1. in (ᵀ) tranſit coll. §. 20 obſ. 2. *α*). ה autem poſterioris radicis in י mutato juxta §. 3. obſ. 2. *α*). Adeoque

 for-

add. §. 13. I. 2. (Vid. etiam §. 59. II. 4. β). cum ו converſivo.

חֲגֹרֹת: *cingula*) Pluralis, nominis ſingul. fœm. חֲגֹרָה F. בְּשֹׂרָה, coll. §. 33. I. 1. β), & II. 1. a חָגַר *cinxit*, *accinxit*.

v. 8.

וַיִּשְׁמְעוּ *& audiverunt*) a rad. שָׁמַע *audivit*, tertia plur. maſcul Fut. Kal, cum ו converſ. & Meteg laxo, de quo §. 13. II. 1. β).

קוֹל *vox*, *ſonus*, *ſtrepitus*, *tonitru*) nomen formæ כְּבֹר coll. §. 47. ex קול Arab. *dixit*, *pronunciavit*. unde καλέω.

מִתְהַלֵּךְ *progrediens*, ſeu *continuo magis magisque ingraveſcens*) particip. maſcul. ſing. Hithpael. thematis הָלַךְ *ivit*, *inceſſit*.

לְרוּחַ *ad ventum*) רוּחַ, de cujus forma ſupra, h. l. *ventum*, *procellam*; alias *aerem*, *flatum quemvis*, *animam vitalem & rationalem*, *affectum*, *voluntatem & propoſitum*, *ſpiritum deum* ſignificat.

וַיִּתְחַבֵּא *& occultavit ſe*). tertia maſcul. ſingul. fut. Hithp. rad. חבא Niph. *latitare*, *abſcondi*, cum ו converſivo. conf. de Meteg. §. 13. II. 1. β).

מִפְּנֵי *a facie*) פְּנֵי cum præfixo מ, de quo §. 50. I.

v. 9.

אַיֶּכָּה: *ubi tu*) ad lit. *deſiderium tui*! me tenet. אַיֵּה enim *deſiderium* formaliter exprimit, a radice אָוָה ad F. חֵלֶק coll.

matre lectionis; de qua & reliquis conf. §. 11. not. k) & §. 15. 3. Rabbiniſmi) adſumta terminatione plur. ultimæ imprimit dageſch f. ex §. 20. obſ. 3. β). coll. tunc §. 21. cum §. 17. c. 6. it. § 18. I. 2. nec non §. 13. I. 1. Radicem vid. ſupra c. II. 25

הֵם *illi*) Pronomen perſonale tertiæ maſc. pluralis numeri e forma ſingulari הִא, ex הוה *extitit* deſcendente, coll. §. 47. per additum ם pluralis numeri maſculinorum indicem, quod ex מְתִים *viros* denotante, deſumtum videtur, ortum. Conf. Commentationem meam de pronominibus.

וַיִּתְפְּרוּ *&* *accommodaverunt* ſeu *adplicuerunt* (ſibi. conf. Ez. 13.18. Kohel. 3,7. Job. 16,15.) tertia maſc. plur. Fut. Kal, rad. תָּפַר cum ו conv. & Meteg ex §. 13. II. 1. β).

עֲלֵה *folium* h. e. frons, coll. Neh. 8, 15.) ſtatus conſtructus abſoluti nominis עָלֶה, F. nud. VI. a rad. עָלָה *altus, ſublimis, excelſus fuit, ſupra rem* aut *in ſuperiore* ejus *parte fuit, adſcendit.* Conf. §. 34. I. 1. cum §. 25. I. 1. it. §. 34. II. 2.

תְאֵנָה *ficus*) Nomen fœm. F. שְׂרֵפָה a rad. תאן.

וַיַּעֲשׂוּ *& fecerunt*) radicis עָשָׂה *fecit*, tertia plur. maſcul. fut. Kal, formæ יִקְטְלוּ coll. §. 48. II. 1. & §. 25. II. 2. α) א).

 add.

ſua ex Kal ad formam גַּל deflectitur. coll. §. 45 I. & ubivis eſt nota augmenti, alii cuidam rei ſive in præcedentibus aut ſequentibus memoratæ, adjecti. Vid. Nold. Conc. *l*) p. 201.

לְאִישָׁהּ *viro ſuo*) אִישׁ cum ſuffixo tertiæ fœm. ſing. & præfixo.

עִמָּהּ *ſecum*) Particula, quæ radice עמם, Arab. *communis fuit* res, & *commune fecit* quid, *communiterve præſtitit* multis; nata, & ad F. שְׁחִין coll. §. 45. I. & Emendand pag. ult. inflexa, *communionem*, *ſocietatem*, *auxilium*, *conjunctionem*, *propinquitatem*, nominali ſignificatione exprimit: vid. Interp. §. 132. 3. hic ſibi jungit ſuffixum tertiæ fœm. ſingul. coll. §. 19.

וַיֹּאכַל׃ *& comedit*) tertia maſc. Reliqua vid. ſupra.

v. 7.

וַתִּפָּקַחְנָה *& aperiebantur*) radicis פָּקַח *aperuit*, tertia fœm. plur. Niphal cum ו converſ. coll. §. 41. III. obſ. 3.

עֵינֵי *oculi*) forma conſtructa dualis עֵינַיִם, coll. §. 34. II. 4.

וַיֵּדְעוּ *& cognoverunt*) tertia maſc. plur. fut. Kal rad. יָדַע *ſcivit*, *cognovit*, coll. §. 46. I. 1. cum ו converſ. & Munacho Metegi loco ex §. 13. I. obſ. 3.

עֵירֻמִּם *nudi*) nomen ſingulare עֵירוֹם (F. גִּבּוֹר coll. §. 20. 1. inſertaque lit. י, matre

copen ex וַתֵּרָאֶה (§. 48. I. 2.) formata juxta §. 57. I. coll. n. 2. & β).

תַּאֲוָה *deſiderium*, nomen fœm. ſingul. abſolutum, utrinque auctum ad F. תַּרְדֵּמָה coll. §. 25. II. 1. §. 13. I. 2. & §. 48. II. 1. ex rad. אָוָה *concupivit*, *deſideravit*.

לָעֵינַיִם *oculis*) ל vocalem articuli expulſi occupat coll. §. 56. I. 1. & §. 17. c. 2.

לְהַשְׂכִּיל *ad conferendum prudentiam*) a radice שָׂכַל 1. Sam. 18. 30. *prudentiam* (quæ *proſperi ſucceſſus* cauſa maxime naturalis eſt) *adhibere*. Hiph. *intelligentem eſſe*, *attendere*. it. *intelligentem reddere*, *inſtruere*. it. *ſecundari*, *proſperum eſſe*; eſt infinit. Hiph. cum præfixo ל.

וַתִּקַּח *& ſumſit*) tertia fœm. ſing. fut. Kal. Conf. c. II. v. 15.

מִפִּרְיוֹ *de fructu ejus*) פְּרִי c. I. v. 11. cum ſuffixo tertiæ maſc. ſing. coll. §. 22. IV. 1. & §. 24. I. 1. ac præfixo מ §. 50. I.

וַתֹּאכַל *& comedit*) vid. pag. 39. ſed hic eſt tertia fœminin. cujus (-) neque Athnach neque Silluk hujus verſiculi produxit ex §. 27. coll. Maſora margin.

וַתִּתֵּן *& dedit*) tertia fœm. ſing. fut. Kal. vid. p. 17.

גַּם *etiam*) Particula ex radice גמם Arab. *multus fuit* vel *evaſit*, *abundavit*. & tranſitive *explevit* menſuram *auxitve* eam *adjecto cumulo*; *augmentum* ſeu *additamentum* notans, formali autem ratione

v. 5.

יֹדֵעַ *ſciens eſt*) Particip. Præſ. Kal thematis יָדַע *ſcivit, cognovit*, coll. §. 9. II obſ. 1.

אֲכָלְכֶם *comedere vos*) Infinit. cum ſuffixo ſecundæ plural. maſcul. Conf. p. 40.

וְנִפְקְחוּ *aperientur*) tertia plur. præt. Niph. cum ו converſ. de quo §. 50. III. obſ. 2. radicis פָּקַח *aperuit*.

עֵינֵיכֶם *oculi veſtri*) עַיִן *oculus*, formæ nud. XVIII. format dualem ex §. 33. I. 2. עֵינַיִם, coll. §. 21. §. 22. IV. 1. cum §. 24 I obſ 1. Ad ſuffixum conf. §. 39. II. de Meteg §. 13. I. 1.

וִהְיִיתֶם *& eritis*) Ex הָיָה *fuit* formatur ſecunda maſc. plur. præt. Kal ad analog. perf. קְטַלְתֶּם collatis §. 25. I. 3. β) & §. 48. II. 2. α). cui h. l. præfigitur copula converſiva ex §. 50. III. & obſ. 2. collatis inſuper §. 24. III. 2. & §. 13. II. 1. α).

כֵּאלֹהִים *ſicut Deus*) Ad præfixum nomini אֱלֹהִים de quo ſupra p. 2. præmiſſum conf. §. 50. III. §. 24. III. cum §. 13. I. 2. & §. 56. II. 1. cum 2. nec non §. 13. I. 1.

יֹדְעֵי *ſcientes*) præmiſſum יֹדֵעַ pluralem flectit juxta §. 33. I. 1. α). §. 22. II. 1. add. §. 13. I. 4. Qui hic conſtructe formatur ex §. 34. II. 4. Tono in ultima manente ex §. 16. I. obſ. 1. β).

v. 6.

וַתֵּרֶא *& vidit*) Thematis רָאָה tertia fœm. ſingul. futuri cum ו converſ. per apocopen

qua *iram* alias exprimit. Vid. Conc. Part. Nold. p. 92.

תֹּאכְלוּ *comeditis*) Vide ſupra p. 39. coll. poſt appoſitum afformativum plural. maſcul. §. 16. I. obſ. 1. β) §. 22. II. 1. & §. 13. I. 4.

v. 2.

וַתֹּאמֶר *& dixit*) Conf. cum hac tertia fœm. ſupra וַיֹּאמֶר p. 5.

נֹאכֵל׃ *comedimus*) prima fut. ſingul. Kal. Cæt. vid. ſupra.

v. 3.

תִּגְּעוּ *attingetis*) conjugationis Kal ſecunda plural. maſcul. thematis נָגַע *tetigit*, *attigit*. coll. §. 44 1. pro תִּנְגְּעוּ,

פֶּן *ne*) Particula ex פִּין *attonitum ſtupere*, Boch. Can. c. 18. c. 444. ad F. מָוֶת, media actu excidente juxta §. 47. flexa, malum notat, ad cujus adſpectum *percellitur* animus *avertere* illud & prohibere laborans. Eſt ergo prohibitivum & diſſuaſorium averſantis rem, quæ per conſequentis & effectus modum ad ea ſæpe ſeſe habet, circa quæ verſatur cautio.

v. 4.

תְּמֻתוּן׃ *moriemini*) Radicis מות *mori*, ſecunda maſcul. plur. fut. Kal תָּמֻתוּ formæ תִּקְטְלוּ coll. §. 47. I. 1. & β). it. n. 3. γ). ob tonum per ן paragogicum, ex §. 54. I. 2. appoſitum, mutatum coll. §. 16. I. obſ. 1. β) cum II. (ד) corripit juxta §. 21.

יִתְבֹּשָׁשׁוּ *erubeſcent*) tertia maſcul. plur. fut. Hithp. radicis בּוֹשׁ *erubeſcere, pudefieri, pudore ſuffundi*, pro יִתְבּוֹשְׁשׁוּ coll § 47. II. 1. & § 27 obſ. 1 α) cum num. 4. β).

CAP. III.

V. 1.

וְהַנָּחָשׁ *& ſerpens*) Nomen ſubſt. F. דָּבָר a rad. נִחֵשׁ Piel *expertus eſt, experimento didicit, conjectavit, auguratus eſt*. cum artic. & copula ו. Radix נחש Arabibus ſignificat *infauſtum eſſe & mali ominis*. inde נָחָשׁ dictus, quia *infelix* primis parentibus fuit, & a poſteris pro *ominoſo* & *infauſto* habetur. Boch. Hieroz. P. I. L. I. c. IX. c. 59.

עָרוּם *callidus*) quaſi dicas: nudus mentem, quæ ab obſtaculis ſe facile expedire, verſareque in omnes partes poſſit, nec comprehendi aut capi queat Nomen ſingul. maſc. formæ חָרוּל a rad. עָרַם *aſtutus fuit, calliditate uſus fuit*.

מִכֹּל *præ omni*) כֹּל cum præfixo מ, de quo §. 50. I.

אַף *omnino*) particula ab אָנַף *iraſci*, ad F. מֶלֶךְ, media per ſyncopen ejecta & (ַ) pro (ָ) ſubſtituto juxta §. 56. I. 2. *concitatiorem conatum* ſtudiumque in adſtruendis dictis occupatum formaliter deſignat; eadem plane notione

qua

adhibitis §. 21. §. 22. IV. & 24. I. 1. nec non §. 11. I. 2. præmittitque præfixum ex §. 50. III. coll. §. 11. I. 2.

לְבָשָׂר *in carnem*) vid. v. 21. coll. §. 50. III.

v. 25.

וַיִּהְיוּ *& fuerunt*) tertia maſc. plur. fut. Kal. cum ו conv. ex הָיָה *fuit*, *extitit*, pro יִהְיוּ; coll. §. 48. II. 1. cum §. 13. II. 1. α).

שְׁנֵיהֶם *ambo illi*) Nomen numerale cardinale dualis numeri, cum ſuffixo tertiæ maſcul. plur. ex שְׁנַיִם *duo*, *bini*, coll. §. 39. II. Radix eſt שָׁנָה *iterare*, *ſecundo facere*, unde ſingularis, analogice ad F. שֵׁם & חֵסֶר formandus, foret שֵׁן. cujus (..) ad imitationem §. 22. II obſ. 2. dualis numeri terminatione ex §. 33. I. 2. accedente, in (:) corriperetur. Tonus eſt in ult. ex §. 16. II. obſ. 4.

עֲרוּמִּים *nudi*) a ſingul. עָרֹם formæ כָּבוֹד inflectitur pluralis coll. §. 33. I. 1. α) cum §. 21. & §. 25. I. 1. impreſſoque Dageſch euphon. ex §. 20. obſ. 3 β) in (ו) ex §. 18. I. 2. tranſit, mutatum in ֻ ex §. 26. VIII. 1. Tonus ultimam occupat ex §. 16. II. ad penultimam autem confer cum §. 6. obſ. 2. §. 9. III. Obſ. Per hocce ergo Dageſch diſtinguitur a ſingularis עָרוּם, de quo cap. III. v. 1. plurali forma עֲרוּמִּים. Vid. etiam §. 12. obſ. 2.

V. 24.

עַל־־כֵּן *propter ea*, ſ. *idcirco*) Vide ſupra pag. 4. & 9.

יַעֲזָב־־ *deſeret*) tertia maſc. ſingul. fut. Kal. rad. עָזַב *reliquit, deſeruit.* pro יַעֲזֹב coll. §. 25. II. 2. & α) א. & §. 14. coll. §. 18. I. 1.

אָבִיו *pater ſuus*) אָב *pater*, a benevolentia paternoque affectu in liberos dictus, *doctor, auctor* ſ. *inventor primus*, eſt formæ דָּבָר ultima radicis אָבָה *voluit, acquievit, deſideravit*, abjecta juxta §. 57. I. & h. l. cum ſuffixo tertiæ maſcul. ſing. ad quod conf. §. 39. II. obſ. 3.

אִמּוֹ *mater ſua*) A rad. אמם Arab. *mater fuit.* it. *propinquus fuit: prope accesſit*, derivatur nomen ſubſtant. fœm. (§. 31. I. 2.) ſingul. אֵם *mater*, & Arab. *radix, principium, cauſa unde quid dependet, & id quo quid continetur*, ad F. כֶּרֶשׁ media abjecta ex §. 45. I. ſed accedente ſuffixo tertiæ maſc. ſing. compenſanda per Dageſch ex §. 19. coll. tum §. 18. I. 2.

וְדָבַק *& harebit, adharebit, coharebit, conjunctus erit*) tertia maſcul. ſing. præt. Kal cum ו converſ. de quo §. 50. III. obſ. 2.

בְּאִשְׁתּוֹ *in uxore ſua*) Nomen ſubſt. fœm. ſingul. אֵשֶׁת pro אֲשֶׁהֶת F. דֶּבֶלֶת coll. §. 48. II. 1. & §. 17. c. 7 deſcendens a rad. אשה Arab. *ſolatus fuit*, it. *benefecit* & *adjuvit*; quia viri *adjutorium* juxta v. 18. hoc loco ſuffixum ſibi jungit, adhi-

יִקָּרֵא *vocabitur, imponetur nomen*) tertia maſc. ſingularis fut. Niph.

מֵאִישׁ *e viro*) nomen ſubſtant. maſcul. ſingul. אִישׁ formam deducit ex אוש ad analogiam שִׁחִין, abjecta media radicali juxta §.47 ſed ſignificationem petit ex אשש coll. §. 45. II. not. 1. Cum enim אִשָּׁה *vira*, ab אִישׁ *viro*, denominata, manifeſte originem repetat ex אשש, coll. ſupra dictis ad verſ. præcedentem; plane conſequitur etiam hujus maſculi nominis notionem ex eodem quoque fonte promanare. add. §. 43 obſ. 3. qua exprimit *validum* velut fundamentum & dominatorem *ſtrenuum* in totam terram & animantia quævis. Cujus *dominii* primum jamjam, cum ſibimet ipſi uxorique Adamus hancce appellationem vindicaret, ediderat ſpecimen per nominum impoſitionem ad ſe accedentium ſuæque ſe poteſtati ſubmittentium animalium. Præmittitur hic loci מ ex §. 50. I. coll. §. 20. 1.

לֻקֳחָה־זֹּאת׃ *deſumta eſt hæc*) a rad. לָקַח *ſumſit*, eſt tertia fœm ſingul. præteriti Püal. coll. §. 11. II. obſ. 1. cum §. 13. I. 3. β). & §. 26. XV. Impreſſoque, poſt Makkeph adſumtum, initiali literæ vocis ſeq. dageſch forti ex §. 20. obſ. 3. γ), vide §. 14. obſ. β).

fœm. זאת pro זֹאת & זֹאת, ad analogiam אֲשֶׁפּוֹת & imperf. דּוֹת formato, coll. §. 48. II. 1. cum §. 17. c. 7. mutata inſuper ו in א ex §. 3. obſ. 2. & fulcro vocalis(o), in locum(:) locatæ juxta §. 25. II. obſ. 3., excidente ex §. 17. I. 3. Quod Pronomen quomodo differat formali notione a הוּא, ex citatis ad v. 11. elucefcet.

הַפַּעַם *hac vice*) nomen ſubſt. F. מֶלֶךְ coll. §. 26. IX. 1. fœm. frequ. §. 31. exc. 1. β cum artic. a rad. פעם Niph. נִפְעַם *concuti, impelli*; *Ictum pulſum*, & hinc *vicem* exprimens.

עֶצֶם *os*) a rad. עָצַם *firmatus roboratus fuit, roboravit ſe, invaluit*, etiam quoad quantitatem & numerum, unde *numeroſus fuit*, eſt nomen ſubſtant. fœm. frequ coll. §. 31. exc. 1. β). cum Ez. 37. 2. 4. formæ מֶלֶךְ, notans *os oſſis, corpus, ſubſtantiam: ipſummet, illum ipſum.*

מֵעֲצָמַי *de oſſibus meis*) præmiſſi nominis eſt pluralis maſcul. עֲצָמִים, coll. §. 33. I. 1. α) & obſ. 2. it. §. 21. §. 22. IV. 2 & 25. I. 1. cum ſuffixo primæ ſingul. adhibito §. 39. II. & præfixo ex §. 50. I. coll. §. 20. 1. jungendis. De tono conf. §. 16. II. obſ. 6.

מִבְּשָׂרִי *de carne mea*) ſuperius בָּשָׂר cum ſuffixo, coll. §. 21. & præfixo.

לְזֹאת *ad hanc, huic* objecto præſenti) זֹאת ſupra expoſitum, cum præf. לְ. Ad conſtructionem pronominis conf. Jeſ. 58. 5. cum Gen. 26. 18.

ſtant. fœm. ſingul. abſolutum deſcendit ab אשש *robuſtus*, *fortis*, *firmus* & *validus fuit*. (unde אֲשִׁישִׁים & Chald. אֻשַּׁיָּא *fundamenta valida*) ad formam קְלִיטָה coll. §. 45. I. §. 17. c. 3. α) & §. 18. I. 1. Quod hic præmittit ſibi ל ex § 50. III. Cæt. conf. infra אִישׁ.

וַיְבִאֶהָ & *adduxit eam*) בּוֹא *venit*, *advenit*, *acceſſit*, *ingreſſus eſt*. Hiph. *venire*, *advenire fecit*, *adduxit*, *intulit*, format tertiam maſcul. ſ. fut. Hiphil יָבִיא ad analogiam יַקְטִיל, adhibito §. 47 cum I. 3. Cui ſuffixum tertiæ fœm. ſing. adjicitur coll. §. 21. & §. 22. I. cum §. 56. I. 6. δ), præmittiturque ו converſ. de quo §. 50. III. obſ. 3. & §. 11. II. obſ. 1.

V. 23.

זֹאת *hæc*) Pronomen demonſtrativum objecti cujusdam definiti & determinati ac *angulo* quodam quaſi circumcluſi, inflectitur ex זוה, (unde זָוִי, זָוִיָּה & Ebr. זָוִיּוֹת *angulus*, *anguli*). & media quidem radicali abjecta in maſcul. זֶה coll. §. 47. ut fit in פֶּה ad F. integram מָוֶת. ultima a. pereunte coll. §. 57. I. in commun. זוּ & inde orto זוֹ, vocalibus alternantibus; nec non in fœm. זֹה, quieſcentibus permutatis (§. 3. obſ. 2. α), ad F. קֹדֶשׁ vel imperfectorum תֵּא it. גַּו & גּוֹאָה ex גוה (unde etiam, mota media, גֵּו, גֵּו it. גְּוִיָּה *corpus*); itemque in hoc noſtro fœm.

apud Arabes uſu conficio, *pulchritudinem* infert *externæ rei inhærentem* & *elegantiam formæ.* Quæ abſtractam parit verbi notionem, *elegans & pulcher formæ fuit:* & hinc cum ſubito id ipſum procreet in facie hominis lætitia, ſerenam illam ac nitidam formoſioremque efficiens, *lætatus eſt.* adeoque tranſitiva ſignificatione *elegantem fecit exteriorem* cutis corive *partem* (etiam raſione): atque *exhilaravit recreavitque* nuntio læto. *Carni* autem inde adpellatio hæſit, quatenus capax conſtituit pulchritudinis externæ ſubjectum ac elegantiam formæ corpori animalis concilians. Ex hujus enim juſta conſtitutione omnis pendet formæ decor ac pulchritudo conveniens, ut decrementum ejusdem deformitatem infert.

תַּחְתֶּנָּה *locus ejus, ſurrogatio ejus*) תַּחַת (de quo ſupra c. 1. v. 7) ſuffixum tertiæ fœm. ſingul. coll. §. 21. & §. 22. IV. 1. it. §. 24. I. 2. ſibi jungit.

V. 22.

וַיִּבֶן *& conſtruxit*) futurum apocopatum perſonæ tertiæ maſcul. ſingul. Kal ex integro יִבְנֶה coll. §. 57. I. & 2. cum ו conv. a rad. בָּנָה *ædificavit, exſtruxit.*

הַצֵּלָע *iſta coſta*) צֵלָע *coſta, latus*, cum articulo.

לְאִשָּׁה *in viraginem ſ. viram*) Nomen ſubſtant.

ultima tum radicali excidente juxta §. 56. I. 4. ut prodeat abſolutum אֶחָת, cujus ה perpetuo tranſit in ת; in abſoluto quidem ſtatu ex §. 42. obſ. 2. (ב) ut Gen. XI. 1. aut in conſtructo ex §. 34. II. 3. correptoque ob illum vi §. cit. II. 1. (ָ) ultimo in (ַ), redit (ָ) primitivum loco (ֵ) coll. §. 17. c. 7. mutandum itidem in (ְ) juxta §. 34. I. 1. & ulterius in (ֱ) ex §. 25. I. 1. quod tandem in (ֶ) elevatur ex §. 26. XI. 1. β). ſuffulciendum per meteg. tonus enim ultimam occupat ex §. 16. II. obſ. 2.

מִצַּלְעֹתָיו *ex coſtis ejus*) A ſingul. צֵלָע formæ חֲמֹר (de cujus genere conf. §. 31. exc. 1. β) formatur pluralis צְלָעוֹת, juxta §. 33. I. 1. β). (Vide tamen 1. Reg. 6. 34. & conf. §. cit. obſ. 2.) it. §. 21. & §. 22. I. Cui hic additur ſuffixum tertiæ maſc. ſingul. coll. §. 17. c. 5. §. 21. & 22. III. 1. nec non § 24. I. 2. ac tandem præmittitur מ ex §. 50. I. coll. §. 17. c. 4.

וַיִּסְגֹּר *& incluſit*) tertia maſcul. ſingul. fut. Kal cum ו conv. a rad. סָגַר *clauſit, concluſit, incluſit, occluſit, tradidit.*

בָּשָׂר *caro*) nomen maſcul. ſingul. formæ דָּבָר, radicis בָּשַׂר *læto nuntio* (de re ſeu facto præſenti tempore exiſtente) *exhilaravit* & *recreavit*. Quæ nominis verbique notiones ita cohærere videntur. Generalis nempe ſignificatio radicalibus propria, ut ex vario apud

keph tono, in brevem corripitur juxta §. 18. I. 1.

שְׁמוֹ *nomen ejus*) ex abſoluto שֵׁם, formæ חֲמָר, radicis שמה Arab. *nomen impoſuit*, cum ſuffixo, coll. §. 22. II. 2. cum obſ. 2.

V. 20.

שֵׁמוֹת *nomina*) ſuperioris abſolutus pluralis, coll. §. 33. I. obſ. 1. Cæterum vid. §. 22. II. 2. cum obſ. 2.
§. 22. II. 2. cum obſ 2.

מָצָא *invenit*) ipſa radix, pro מָצָא, coll. §. 49. I.

V. 21.

וַיַּפֵּל *& cadere fecit*) eſt tertia maſcul. ſingul. fut. Hiph. cum ו converſ. a rad. נפל *cecidit, dejecit vel demiſit ſe, concidit, corruit, irruit, procidit.*

תַּרְדֵּמָה *ſopor*) Rad. רדם Niph. נִרְדַּם *ſomno ſopiri, ſopore obrutum eſſe*, nomen conſtituit utrinque auctum, formæ XLVIII. fœm. ſingul. abſolut. ſtatus, ex Hiphil deductum. De utroque Dageſch vid. §. 11. I. 2.

וַיִּישָׁן *& obdormivit*) a rad. יָשֵׁן eſt tertia maſcul. ſing. fut. Kal, cum ו converſ. formæ יִקְטוֹל coll. §. 46. I. 1. cum §. 27. 1.

אַחַת *una*) Ad nomen numerale cardinale fœm. ſingul. conſtituendum apponitur maſculino אֶחָד (quod pro אַחַד juxta §. 26. XII. 1. coll. ſupra cap. I. v. 5.) terminatio fœm. ה ַ ex §. 32. 1. ultima

timæ ablatum ſequenti ל Dageſch imprimitur, ex §. 20. obſ. 3. γ).

לוֹ *ipſi*) Particula ל, cum ſuffixo וֹ formans Dativum pronominis הוּא, Dageſch recipit ex §. 20. obſ. 3. γ), ut modo dictum.

עֵזֶר *adjutorium*) nomen formæ סֵפֶר, a radice עָזַר *juvit.*

כְּנֶגְדּוֹ׃ *vere correlatum ipſius*) particula, vel potius nomen ſubſtant. formæ מֶלֶךְ, cum præfixo כ, & ſuffixo tertiæ maſcul. ſingul. Rad. eſt נגר in Hiph. *annunciare, exponere coram, vorſtellig machen, facere ut res tanquam coram obverſetur.* Suffixo adpoſito conf. §. 21. §. 22. IV. 1. & §. 24. I. 3. coll. §. 17. hyp. III.

v. 19.

וַיִּצֶר) vid. v. 7. ſupra. coll. ſimul §. 56. I. 6.

וַיָּבֵא *& adduxit*) radicis בּוֹא *venit, advenit*, tertia maſcul. ſingul. fut. Hiph. cum ו converſ. formæ יַקְטֵל coll. §. 47. & I. 3. α).

לִרְאוֹת *ad videndum*) a rad. רָאָה *vidit*, eſt Infinitivus Kal, pro רְאָה, coll. § 48. I. obſ. 3. α) cum præfixo ל.

מַה *quid, quod?* Pronomen ſeparatum, defectivum, interrogativum rei, juxta §. 37. 2. a rad. מהה, ad F. דָּבָר, abjecta ultima juxta §. 57. I. inflexum, ut maneat מַה cujus voc. longa ob Dag. euphon. ſequenti literæ initiali ex §. 20. obſ. 3. γ) impreſſum, ablato per Makkeph

ſingul. formæ תִּקְטֹל coll. §. 46. obſ. 1. α).

v. 17.

מִמֶּנּוּ *ex eo*) Particula מִן cum ſuffixo tertiæ maſc. ſingul. ־ֶנּוּ & מ epenth. Ablativum format pronominis hujus. conf. §. 36. I. 2. & §. 50. I.

אֲכָלְךָ *comedere te*) Infinitivus Kal cum ſuffixo ſecundæ maſcul ſingul. radicis אָכַל *comedit*, ex ſeparato אֲכֹל (formæ קְטֹל coll. §. 25. I. 1.) collatis, poſt adpoſitum ſuffixum, §. 22. III. 2. §. 24. III. not. 1. §. 24. I. 4.

מוֹת *mori*) Infinitivus Kal pro מְווֹת coll. §. 47. cum §. 17. c. 2.

תָּמוּת *morieris*) ſecunda maſcul. ſingul. fut. Kal radicis מוּת, pro תִּמְווֹת coll. §. 47. & I. β), nec non n. 3. γ).

v. 18.

הֱיוֹת *eſſe*) Infinitivus Kal, radicis הָיָה *fuit*, *extitit*, pro הְיוֹת, coll. §. 25. I. 3. β). & §. 48. I. 4. obſ. 3. α).

לְבַדּוֹ *in ſolitudine ſua*) Particula, natura ſua nomen ſubſtant. a rad. בָּדַד *ſolitarius fuit*, ad formam דְּבַשׁ, media radicali juxta §. 45. I. abjecta; cum præfixo ל, & ſuffixo tertiæ maſcul. ſingul. ו, quo adpoſito, ultima radicalis Dageſch aſſumit ex § 19.

אֶעֱשֶׂה *faciam*) radicis עָשָׂה *fecit*, prima fut. Kal, pro אֶעְשֶׂה coll. §. 25. II. 1. & 48. I. 2. nec non §. 13. I. 2. Ob tonum ultimæ

ternat, ex §. 42. obſ. 2. ב) a rad. פָּרָה *fructuoſus fuit*, ad F. צְדָקָה coll. §. 48. II. 1.

v. 15.

וַיִּקַּח *& ſumſit*) tertia maſcul. ſingul. fut. Kal. cum ו converſivo, radicis לָקַח pro יִלְקַח, coll. §. 41. III. obſ. 3. & §. 44. obſ. 3. α).

וַיַּנִּחֵהוּ *& collocavit eum*) tertia maſcul. ſingul. fut. Hiphil, cum ſuffixo tertiæ maſcul. ſingul. & ו converſ. a rad. נוח in Hiphil *ſtatuit, collocavit &c.* coll. §. 44. obſ. 3. β) & §. 56. I. 6. δ), eſt pro יַנִּיחַ. de ſuffixo vid. §. 39. IV.

לְעָבְדָהּ *ad colendum illam*) a rad. עָבַד *coluit, ſervivit*, eſt Infinit. Kal, cum ſuffixo tertiæ fœm. ſingul. & præfixo ל. ex עֲבֹד formæ קְטֹל coll. §. 25. I. 1. & porro §. 17. c. 4. §. 22. III. 2. §. 24. II. obſ. & I. 4. de Dageſch non impreſſo vid. §. 11. I. obſ. 1.

וּלְשָׁמְרָהּ *& ad cuſtodiendum illam*) itidem eſt Infinit. Kal, cum ſuffixo & præfixis. coll. fere §. §. citt. a rad. שָׁמַר *cuſtodivit, ſervavit.*

v. 16.

וַיְצַו *& præcepit*) a rad. צוה in Piel *præcepit*, formæ וַיְכַל verſ. 2. ſupra coll. inſuper §. 43. obſ. 1. γ).

אָכֹל *comedere*) eſt forma abſoluta Infinitivi Kal rad. אָכַל *comedit.*

תֹּאכֵל *comedes*) ſecunda fut. Kal, maſcul. ſingul.

ſecunda derivatur ad F. חָרוּל coll. §. 47.

v. 14.

חִדֶּקֶל Hbiddekel) nomen fluvii ob *rapidum* & *æſtuantem* undarum curſum, ex quo Tigridis quoque traxit appellationem, componitur (§. 30. 2.) ex חַד radicis חָדַד *acutus fuit*, quod de *velocitate* aut *acri contentione* ſumitur nonnunquam, ut Hab. I. 8. coll. Boch Hieroz. P. I. L. II. c. 9. & L. III. c. 10. (F. עַם coll. ad formam nud. XXI. Paradigm. pag. ultima. ut ad aliam formam צַל in צַלְמָוֶת eſt ex צָלַל, & גַּל in גַּלְעֵד ex גָּלַל); & דֶּקֶל, formæ מֶלֶךְ, thematis דקל *ferbuit*, *ebullivit*, & Arab. tranſpoſitis duabus ultimis, *mobilis*, *irrequieta commotaque fuit* res, & *acuta volubiliſque fuit* lingua.

הַהֹלֵךְ *ille incedens*) particip. maſcul. ſingul. Benoni Kal, a rad. הָלַךְ *ivit*. cum artic. de quo §. 38. 1. coll. §. 20. obſ. 1.

קִדְמַת *plaga orientalis*) nomen in fine auctum, fœm. conſtructum, ex abſoluto קִדְמָה, coll §. 34. II. 3. & 1. formæ שִׁפְחָה a radice קדם *anticipavit*, *antevertit*.

אַשּׁוּר *Aſſchur*) nomen proprium viri, & h. l. regionis, nudum, ex Piel derivatum, ad F. טַבּוּר a r. אָשַׁר *inceſſit*, & in Piel *direxit*, *duxit*, & *beavit*, *felicem prædicavit*.

פְּרָת׃ *Phrath*) fluvii proprium nomen, in fine auctum per ת, quod pro ה alternat,

ris efferendum החוא, ad mentem autem Maſoretharum in fœm. legendum הִהא: cum ה emphatico, de quo §. 38. I. coll. §. 20. obſ. I. & §. 13. I. obſ. I.

הַבְּדֹלַח *Bdholabh*) vel peregrinum eſt, vel deducetur a radice בדל Hiph. *ſeparare*, *ſegregare*; ut *margaritam* denotet non quamvis, ſed egregiam & eximiam præſtantiæque nomine a reliquis *ſegregatam*. ה nimirum nominis, ad formam בְּשׂרָה in fine aucti, in ח mutato, vi §. 2. obſ. I. coll. §. 5. obſ. I. γ) & §. 9. III. obſ. cujus etiam cauſa (ָ), quieſcenti præmittendum, in (ַ) abit coll. §. 17. c. 7. tonusque ad penultimam retrogreditur juxta §. 16. II. qui ultimam ſimiliter occuparet, ſi ח radicale foret, vi §. cit. obſ. 5. & 8. Cæt. præmiſſum eſt ה artic. Vid. Boch. Hieroz. P. II Lib. V. coll. 679.

וְאֶבֶן *& lapis*) nomen formæ מֶלֶךְ, ut plurimum gen. fœm. §. 31. II. except. I. β). cum ו præfixo.

הַשֹּׁהַם: *Schoham* i. e. *beryllus* vel *onyx*) nomen nudum formæ קֹדֶשׁ, coll. §. 26. IX. I. cum articulo.

v. 13.

וְשֵׁם־ *& nomen*) Vid. v. 11. & adde §. 14. §. 18. I. cum obſ. 2.

גִּיחוֹן *Gibbon*) nomen proprium fluvii a rad. גּוּחַ *prodiit*, *erupit*, in fine auctum ad formam יְשִׁימוֹן coll. §. 47.

כּוּשׁ *Cuſch*) regionis nomen a quieſcente ſecun-

minatione plur. ex §. 33. I. 1. α), confer §. 22. III. obſ. 3.

V. 11.

שֵׁם *nomen*) Nomen ſubſtant. nudum, h. l. conſtructum, a rad. שׁמה, quæ Arab. non ſolum ſignificat *altus fuit*, *eminuit*, it. *extulit*, *elevavit*, ſed & *nomen impoſuit*; F. חֲמֹר ultima abjecta.

פִּישׁוֹן *Piſchon*) nomen proprium fluvii, auctum, a rad. פּוּשׁ *abundare*, *augeſcere*, *multiplicari*, ad F. יְשִׁימוֹן.

הוּא *ille*) pronomen tertiæ maſcul. ſingul. ex הָוָה *fuit*, *extitit*, deſcendens ad F. nud. XXIII. Cæt. vid. in Concord. Nold. ſuo loco notata.

הַסֹּבֵב *iſte circumdans*) particip. Benoni Conjugationis Kal maſc. ſingul cum articulo, radicis סָבַב *circumivit*, *circumdedit* &c.

הַחֲוִילָה: *Chavila*) nomen regionis Arabiæ, a maxima *arenae* copia ſic dictæ, (חוֹל enim *arenam* notat,) eſt formæ קְלִיטָה, more perfectorum, coll. §. 42. obſ. 2. inflexum; cum ה demonſtrativo.

V. 12.

וְזֲהַב *& aurum*) nomen ſingulare conſtructum, ab abſoluto זָהָב formæ דָּבָר, cum ו copulativo Vide §. 34. I. 1. & II. 1. coll. §. 26. XV. it. §. 50. III. obſ. 1. β).

הַהִוא *illa ipſa*) pronomen perſonale tertiæ perſonæ; quod ex intentione ſcriptoris ſacri ſub forma communis generis

malum eſſe, ad F. דְּבַשׁ, abjecta media, coll. §. 27. 1. cum ו copulat. de quo §. 50. III.

v. 10.

וְנָהָר *& fluvius*) Nomen, a rad. נָהַר *confluxit* (populus), cum copula.

יֹצֵא *exiens*) particip. Benoni Kal. maſcul. ſingul. rad. יָצָא *exiit*.

מֵעֵדֶן *ex Eden*) nomen propr. regionis amœniſſimæ, a rad עדן in Hithp. *oblectare ſe*, ad F. סֵפֶר; *voluptatem* & *delicias* appellative alias exprimens, cum præfixo מ de quo vid. §. 50. I. coll. §. 20. 2.

לְהַשְׁקוֹת *ad bibere faciendum*, ſeu *irrigandum*). Infinit. Hiphil. radicis שקה, cum præf. ל. coll. §. 48. I. 4. & obſ. 3. α).

וּמִשָּׁם *& poſt locum iſtum*) particula, ſua natura nomen conſtituens, quod a rad. שמה, Arab. *altum*, *elatum eſſe*, ad F. דָּבָר, *locum remotum* exprimit; cum præf. מ & ו, de quibus §. 50. I. & III. obſ. 1. α).

יִפָּרֵד *dividetur*) tertia ſingul. maſcul. fut. Niphal. rad. פָּרַד *ſeparavit*, *disjunxit*.

לְאַרְבָּעָה *in quatuor*) nomen numerale card. rad. רָבַע *quadratum eſſe* vel *fieri*, ad F. אַזְכָּרָה utrinque auctum; cum præfixo ל.

רָאשִׁים *capita*) pluralis, a ſingul. ראשׁ formæ סָגוֹר, coll. §. 25. II. obſ. 3. radicis ראש Ebræis inuſitatæ. vid. c. I. 1. Addita ter-

Hiphil cum ו converſivo, rad. שׂוּם pro יָשׂוּם coll. §. 47. §. 17. c. 2. §. 47. I. 3. (α). (..) porro in (·.·) ob ו conv. abit coll. §. 50. III. obſ. 3. β) cum §. 18. I. 1.

שָׁם *ibi, illuc*) natura ſua nomen ſubſtant. *locum*, in relatione ad loquentem, *remotum* exprimens, a rad. שׁמה Arab. *altus fuit & extulit*, ad F. דָּבָר inflexum.

יָצָר: *formavit*) ipſa radix, cujus (-) in pauſa producitur coll. §. 27. 1.

v. 9.

וַיַּצְמַח *& efflorescere fecit*) tertia ſingular. maſc. fut. Hiphil, cum ו converſ. rad. צמח *efflorescere*, pro יַצְמִיחַ, coll. §. 41. III. obſ. 3.

נֶחְמָד *deſiderabilis*) particip. Niphal maſcul. ſingul. rad. חָמַד *deſideravit*, (·.·) locum (.) ſub præformativo occupante ex §. 25. II. β) א) cum §. cit. obſ. 2.

לְמַרְאֶה *ad adſpectum*) nomen a principio auctum e rad. רָאָה *vidit*, cum præfixo ל, ad F. מִסְוֶר coll. §. 48. I. 2.

לְמַאֲכָל *ad cibum*) a rad. אָכַל *edit*, eſt nomen auctum ab initio, formæ מִשְׁמָר coll. §. 25. II. 1. & § 13. I. 2. cui præfixum ל jungitur ex § 50. III

הַדַּעַת *cognitio*) eſt nomen auctum fœmininum cum articulo a rad יָדַע *cognovit*, ad F. דִּבְלָה Parad. p. 29. prima abjecta, vi §. 46. II. & (-) pro (·.·) adhibito ex §. 26. IX. 1.

וָרָע: *& malum*) nomen nudum a rad. רוּעַ *malum*

α) nec non denuo §.56.I.2.β).terminatio autem dualis num. perit ſuffixo tertiæ maſcul. ſing. ־ָיו ſuperaddito, juxta §.39.II p. 87. Radix eſt אָנַף iraſci.

נִשְׁמַת ſpiraculum) nomen auctum conſtructi ſtatus, a ſingul. abſol. נְשָׁמָה formæ צְדָקָה radicis נשם. cui forma conſtructa inducitur juxta §. 34. II. 3. I. 1. & II. 1. coll. §. 24. I. 1.

חַיִּים vitæ) a ſingulari חַי, formæ דְּבַשׁ, media radicis חיי, juxta §. 45. I. ejecta, compenſata ex §. 19. poſt appoſitam terminationem plur. ex §. 33. I: 1. α).

v. 8.

וַיִּטַּע & plantavit) radicis נָטַע tertia maſcul. ſingul. fut. Kal. cum ו converſ. pro יִנְטַע; ut וַיִּפַּח v. 7.

גַּן hortus) Nomen nudum abſolutum a rad. גָּנַן protexit, obtexit, fœm. generis rariſſ. coll. v. 15. & §. 31 exc. 1. γ) formæ דָּבָר, media radicali extruſa juxta §. 45. I. eſt גָּן. cujus (ָ) in (ַ) corripitur ob tonum per Makkeph ablatum coll. §. 14. cum §. 18. I 1.

בְּעֵדֶן in Eden) nomen loci, gen. fœm. §. 31. I. 2. formæ סֵפֶר, a rad. עדן in Hitp. oblectare ſe. alias nomen eſt appellativum, voluptatem notans.

מִקֶּדֶם ab anteriore (mundi) parte) nomen F. מֶלֶךְ cum præfixo, radicis קָדַם anticipavit, anteverſit.

וַיָּשֶׂם & poſuit) tertia ſingul. maſcul. futuri

 Hiphil

v. 6.

וְאֵד *& vapor*) a rad. אוד ad formam כֶּרֶשׂ coll. §. 47. cum præfixo. alias אֵיד.

יַעֲלֶה *adſcendet*) eſt radicis עָלָה *adſcendit* tertia ſing. maſc. fut. Kal. pro יַעְלֶה coll. §. 25. II. 2. α) א). & §. 48. I. 2.

מִן *ex*) Sua natura nomen ſubſtant. a rad. מָנָה, Arab. *certa quantitate certoque modo quid definivit*, & hinc apud Ebr. in partes *diviſit*, & per partes eundo *dinumeravit*. ad F. שַׁחַן, ultima apocopata & (.) ex concurſu Schvajim orto, coll. §. 24. I. 1. *partem* notans.

וְהִשְׁקָה *& irrigavit*) tertia maſc. ſingul. præteriti Hiphil cum ו præfixo, a rad. שקה

v. 7.

וַיִּיצֶר *& formavit*) a rad. יָצַר eſt tertia maſc. ſingul. futuri Kal pro יִיצֹר, coll. §. 46. I. 1. cum ו conv. ob quod, tono retracto, (..) in (∴) mutatur juxta §. 18. l. 1.

עָפָר *pulvis*) עִפֵּר *pulverem excitavit.*

וַיִּפַּח *& inſpiravit*) tertia maſc. ſingul. fut. Kal cum ו converſ. a rad. נָפַח pro יִנְפַּח coll. §. 44. I. 1. & §. 41. III. obſ. 3. §. 17. c. 7.

בְּאַפָּיו *in naribus ejus*) a ſingul. אֶנֶף (unde per Syncopen ex §. 56. I. 2. אַף *naſus, facies, ira*) F. מֶלֶךְ, deſcendit forma dualis abſoluta אַפַּיִם coll. §. 56. I. 2. β) §. 33. I. 2. it. §. 21. §. 22. IV. 1. & 24. I. 2. α)

iſtius inſtar eſt, *ſermonem*; nec non *arbuſta tenella*, in quorum cultura hominis occupatur meditatio.

הַשָּׂדֶה *ager* natura arteque cultus & fœcundatus) eſt nomen nud. ſing. maſc. F. קָצֶה, acutum §. 16. I. 1. cum articulo a r. שדה, Arab. *rore adſperſa fuit maduitque terra.*

טֶרֶם *tempus imminens* ſeu *futurum*, *nondum*) nomen F. מֶלֶךְ.

בָּאָרֶץ *in terra*) pro בְּהָאֶרֶץ coll. §. 26. XII. 2. & 56. I. 1.

יִצְמָח *effloreſcet*) tertia fut Kal maſc. ſingul. pro יִצְמַח coll. §. 41. III. obſ. 3. & §. 17. c. 7. it. §. 27. 1. a rad. צָמַח *germinare*, *oriri*, *effloreſcere.*

לַאִן *non*, *nihil*, *nullitas*, *carentia*, *defectus*) eſt nomen ad F. קֹדֶשׁ ex integro לְאָה; ultima, ut in תא *bubalus*, pereunte, (§. 57. I.) Verbum לָאָה *deficere*, *virium defectu laborare*, *defatigari* notat.

הִמְטִיר *pluere fecit*) tertia maſc. ſing. præt. Hiph. מָטָר *pluvia.*

אַיִן *non ens*) nomen ſubſtant. nudum formæ בַּיִת, a rad און *deeſſe*, *deficere*, unde etiam הִתְאוֹנֵן *quiritari* ob miſeriam & boni *defectum*, & אָוֶן iniquitas, h. e. *defectus* æquitatis; notans *non ens*, *defectum*, *negationem*, *nullitatem*, *nihil*, *nullum* vel *neminem*.

לַעֲבוֹד *ad colendum*) Infinit. Kal. coll §. 25. I. 1. cum præfixo, de quo §. 50. III. §. 24. III. nec non §. 13. I. 2.

Johannis ſtylo Apoc. c. IV. 8. coll. I. 4. 8. XI. 17. adeoque *ens* plane *neceſſarium*, *independens* & *æternum*: utpote quod ab *exiſtentia* abſoluta & nullis temporum limitibus circumſcripta denominatur: ad quod ergo entia quævis alia ſuam referant exiſtentiam neceſſum eſt. Quibus ſi addideris quod י ad primam radicalem vices dageſch characteriſtici conjug. Piel ſimul poſſit explere, coll. §. 41. III. obſ. 5. *α*.) cum hoc vocali longæ ו, ob particip. Kal neceſſario ſervandæ, cedere debeat, ne compoſitam conſtitueret ſyllabam contra §. 6. obſ. 2. & §. 15. obſ. 1. *dependentiam aliarum rerum omnium* ab hac neceſſaria cauſa, ad antiquorum Iudæorum mentem, ex ipſa nominis forma recte derivabis, conf. Præfat. Parad. & pag. Parad. 71.

וְשָׁמָיִם׃ *& cælos*) Nomen ipſum vid. p. 2. expoſitum, quod hic ו copulat. habet ex §. 50. III. & in pauſam cadit, ob quam cum (ָ) ex §. 27. 1. notatur.

v. 5.

שִׂיחַ *frutex*) a שׂוּחַ *meditari*, meditata *eloqui*, eſt nomen nud. F. שִׂיחַ, media excidente juxta §. 47. & (-) furt. pro (:) ſubintellecto ſubſtituto, vi §. 9. II. obſ. 1. ſignificans *meditationem* ſeu cogitationem ſtudio arteque conceptam atque excultam; itemque, quæ iſtius

dit Infinit. Niphal הִבָּרֵא cui hic ſuffixum tertiæ plur. maſc. ־ָם jungitur, (ּ), ex §. 21. obſ. I. 4. manente, (..) autem juxta § 22. II. 1. in (:) mutato, præmiſſo ex §. 13. I. 4. Meteg; & præfixum ב præponitur. De litera ה minuſcula vid §. 1. obſ. 1. & de circello impoſito §. 12. obſ. 2.

בְּיוֹם *in Die*) De יוֹם quod h. l. eſt in regimine cum præfixo בְּ, coll. §. 50. III. & §. 11. I. 2. vid pag 7.

עֲשׂוֹת *facere*) vid. v. 3. לַעֲשׂוֹת.

יְהוָה *Jhova*) nomen proprium & eſſentiale veri Dei, forma plane ſingulari nec ſimilem in tota lingua agnoſcente. Deſcendens enim a rad. הָוָה *fuit*, *extitit*, omnem temporis differentiam in ſe complectitur, compoſitum quippe (coll §. 42. obſ. 3.) ex Conjugationis Kal (1) tertia præteriti ſingularis maſc. הָיָה, quod patet ex (ּ) in ipſo nomine ultimæ radicali præmiſſo, coll. §. 48. I. 1. (2) Participio Benoni maſc. ſingul. הֹוֶה, cujus index eſt וֹ ad primam radicalem, & (3) tertia maſc. ſing. Futuri יִהְיֶה, quod י determinat, cum (:) notandum ob ſubſequentem literam vocali animatam coll. §. 17. c. 7. ut in יְהִי, יְהוּא &c. Vi cujus derivationis ac formæ deſignatur *ens* quod *extitit*, quod *eſt*, & quod *exiſtet*, ὁ ἦν, καὶ ὁ ὤν, καὶ ὁ ἐρχόμενος Johan-

e. *ſeparatus* ab uſu communi & *deſtinatus* ad certum quoddam negotium.

שָׁבַת *ceſſavit*) ipſa radix.

מִכָּל *a complexu*) nomen ſubſtant. de quo ſupra, cum præfixo מ, de quo §. 50. I.

לַעֲשׂוֹת *faciendo*) eſt Infin. Kal. radicis עָשָׂה *fecit*, pro עֲשׂוֹת coll. §. 25. I. 1. & §. 48. I. 4. & obſ. 3. α), cum præfixo ל, de quo §. 50. III. coll. §. 24. III. & §. 13. I. 2.

v. 4.

אֵלֶּה *illi, illa*) Pronomen demonſtrat. plur. communis generis, a rad. אָלָה *acceſſit*, & hinc *juravit, exſecratus eſt*, collatt. in Concord. Partic. Noldii ad *y*) p. 37. notatis, ad F. סֵפֶר formatum, cum Dageſch euphonico mediæ rad. impreſſo ex §. 20. obſ. 3. β). objectum *propinquum, vicinum, conjunctum*, ad quod ſermonis mentisque fit *acceſſio* ſeu *converſio*, oſtendens. Tonum habet in penultima ex §. 16. I. 1. coll. §. 3. II. 2. γ).

תּוֹלְדוֹת *generationes* ſeu *origines*) a rad. יָלַד *genuit, peperit*, eſt nomen conſtructum fœm. plur. utrinque auctum, ex Hiphil deductum, a ſingulari abſoluto תּוֹלָדָה formæ תַּרְדֵּמָה, coll. §. 46. I. 2. α). cujus ה־ָ accedente terminatione plurali ex §. 33. I. 1. β) perit, juxta §. citati II. 1. (..) autem in conſtructo ſtatu in (:) corripitur vi §. 34. I. 2. De Meteg vid. § 13. I. 4.

בְּהִבָּרְאָם *in creari eos*) a. r. בָּרָא *creavit*, deſcendit

(ׇ) prioris Syllabæ in (:) corripitur, juxta §. 21. poſteriori manente §. 22. I. 1.

V. 2.

וַיְכַל *& abſolverat*) tertia perſona maſc.ſingul. fut. Piel, cum ו converſivo rad. כָּלָה, pro יְכַלֶּה coll. §. 48. I. 2. ultima apocopata juxta §. 57. I. coll. num. 1.

בַּיּוֹם *in illo die*) pro בְּהַיּוֹם articulo extruſo juxta §. 56. I. 1.

הַשְּׁבִיעִי *ſeptimus*) eſt nomen numerale ordinale maſcul. ſingul. a rad. שָׁבַע, Arab. *ſeptem numero* alios *fecit*, *ſe ſex exiſtentibus ſeptimum adjungens*, & *ſeptuplum fecit*. *Septimavit*, *ſeptimam cepit opum partem*; formæ פְּנִימִי, cum articulo.

מְלַאכְתּוֹ *opus ſuum*) a rad. לאך eſt nomen ſubſtantiv. fœm. ſingul. utrinque auctum, cujus abſolutum מְלָאכֶת, pro מְלָאכָה ob Pſalm. 73. 28. & 1. Chr. 28. 19. formæ מַחֲשֶׁבֶת & מְחַבֶּרֶת coll. §. 25. II. obſ. 3. & 17. c. 7. cum ſuffixo tertiæ maſc. ſing. quo accedente, utrumque (··) formæ analogicæ reaſſumendæ in (:), & primum iſtorum in (-) mutatur, coll. §. 21. §. 22. IV. 1. § 24. III. not. 1. & I. 2. α), quo facto conf. rurſus §. cit. 25. &c.

V. 3.

וַיְקַדֵּשׁ *& ſanctificabat*) eſt tertia maſc. ſingul. fut. Piel cum ו converſivo, de quo §. 50. III. obſ. 3. & §. 11. II. obſ. 1. coll. §. 13. I. obſ. 1. a rad. קָדַשׁ *ſanctus fuit*, h.

c.

v. 30.

יֶרֶק *viriditas*) a r. יָרַק *ſpuit, exſpuit*, eſt nomen formæ מֶלֶךְ.

v. 31.

מְאֹד *intenſio* vel *valde*) a rad. מָדַד Arab. *extendit, produxit*, & hinc Ebr. *menſus, dimenſus eſt, menſuravit*; utpote quod peragitur funiculi menſorii *extenſione*, ejusque ad corpora alia applicatione; deſcendit nomen nudum מְאֹד ad F. סְגוֹר pro מְדֹד, א nimirum loco mediæ radicalis Syrorum more ſubſtituto coll. §. 45. II. not. 2. & Syriasmi §. 35. I. obſ. Vid. Synopſ. Interp. p. 95. & Edit. Maj. p. 138.

הַשִּׁשִּׁי *ſextus*) nomen numerale ordinale maſculin. ſingul. in fine auctum, pro שִׁדִּישִׁי ad F. פְּנִימִי, a rad. שׁדשׁ Arab. & Æthiop. *ſextam exegit accepitve partem opum*, coll. §. 56. I. 4.

CAP. II.

v. 1.

וַיְכֻלּוּ *& perfecti ſunt*) a rad. כָּלָה *perfecit, abſolvit*, eſt tertia plur. maſc. fut. Püal cum ו converſ. (de quo §. 50. III. obſ. 3. coll. §. 11. II. obſ. 1.) pro יְכֻלְּהוּ, vi §. 48. II. 1.

צְבָאָם *exercitus illorum*) a rad. צָבָא *militavit*, eſt nomen nudum formæ דָּבָר, cum ſuffixo tertiæ plur. maſc. ob quod

te juxta §. 26. VIII. 2. & vocali (··), ſuffixo alias præmittenda, ſublata, coll. §. 39. IV. obſ. 3. pag. 94.

וּרְדוּ *& dominamini*) ſecunda maſc. plur. Imp. Kal. rad. רָדָה *dominatus eſt*, pro רְדָהוּ, coll. §. 48. II. 1. & §. 17. c. 7. cum præfixo ו, de quo §. 50. III. obſ. 1. β).

V. 29.

הִנֵּה *ecce*) Particula eſt demonſtrantis & excitantis. De qua vid. in Concord. Noldii pag. 278. ad ι) notata.

נָתַתִּי *dedi*) prima ſingul. præteriti Kal rad. נָתַן *dedit*, pro נָתַנְתִּי coll. §. 44. obſ. 1.

לָכֶם *vobis*) vide ſupra v. 28. לָהֶם, niſi quod hic ſit ſuffixum ſecundæ perſ.

זֹרֵעַ *ſeminans* ſeu *ſpargens*) Participium Benoni Kal radicis זָרַע *ſeminavit*, maſcul. coll. §. 9. II. obſ. 1.

זֶרַע *ſemen*) nomen formæ מֶלֶךְ coll. §. 26. IX. 1. & §. 27. 1.

יִהְיֶה *erit*) tertia maſc. fut. Kal. rad. הָיָה *fuit*, coll. §. 48. I. 2.

לְאָכְלָה *ad comedendum*) Ex אֱכֹל Infinitivo Kal, rad. אָכַל *comedit*, formæ קְטוֹל coll. §. 25. I. 3. α), prodit accedente ה paragogico ex §. 54. I. 1. α). אָכְלָה; coll. obſ. 1. ב). & §. 22. III. 2. cum §. 24. II. obſ. & §. 24. I. 4. cui inſuper præpoſitum præfixum ל ex §. 50. III.

maſc. ſingul. radicis רָמַשׂ, cum articulo, & Meteg ex §. 13. I. 1.

v. 27.

הָאָדָם *hic homo*) nomen nudum, de quo verſ. præced. cum articulo.

בְּצַלְמוֹ *in imagine ſua*) Vide בְּצַלְמֵנוּ, hic autem eſt ſuffixum tertiæ ſingul. maſc.

אֹתוֹ Vocula אֵת ſuffixum tertiæ maſcul. ſingul. ſibi jungit ex §. 39. II. obſ. 3. β).

זָכָר *mas*) nomen nudum maſcul. ſingul. formæ דָּבָר, a rad. זָכַר *recordatus fuit*. per marem enim conſervatur familiæ & paterni nominis *memoria*, quæ in נָשִׁים fœminis *oblivioni traditur*.

וּנְקֵבָה *& fœmina*) Sexus fœminei tam in hominibus quam brutis nomen, a rad. נָקַב *transfixit*, *perforavit*, ob uteri *cavitatem* fœtum capientem, ad F. שְׂרֵפָה deductum, hic habet copulam וּ.

v. 28.

לָהֶם *ad eos*) conflatum ex ſuffixo הֶם & præfixo ל coll. §. 39. III. obſ. 2. conſtituit Dativum Pronominis tertiæ plur. maſc.

וְכִבְשֻׁהָ *& ſubjugate eam*) eſt ſecunda maſc. plur. Imperativi Kal. radicis כָּבַשׁ *ſubegit*, *ſubjecit*, cum ſuffixo tertiæ fœm. ſingul. & præfixo וּ; (ְ) pro וּ alternante

in fine, cum ſuffixo primæ plur. ־ֵנוּ & præfixo כ, ab abſoluto דְּמוּת formæ אֱיָלוּת; ultima radicis דָּמָה *ſimilis fuit*, pereunte cum prævia vocali juxta §. 48. II. 1. De punctis præfixi conf. §. 50. III. cum §. 24. I. 1. nec non §. 11. I. 3. β).

וְיִרְדּוּ *& dominabuntur*) thematis רָדָה *dominatus eſt*, tertia plur. maſc. futuri Kal cum ו cupulativo. pro יִרְדְּהוּ, coll. §. 48 II. 1. Tonum habet in ultima juxta §. 16. I. obſ. 1. β).

בִּדְגַת *in piſcem*) a radice דָּגָה *augeri, fæcundari piſcium more*, nomen fœm. ſtatus abſoluti דָּגָה deſcendit ad F. צְדָקָה, ultima excidente ex §. 48. II. 1. coll. §. 17. c. 7. Cui conſtructa forma hic inducta ex §. 34. II. 3. it. I. 1. & II. 1. Cæterum præpoſitum eſt בְּ præfixum ex §. 50. III. coll. §. 24. I. 1.

הַיָּם *quodlibet mare*) יָם, de quo ſupra v. 10. hic eſt cum articulo.

וּבְעוֹף *& in volatile*) עוֹף, de quo v. 20. cum duplici præfixo.

וּבַבְּהֵמָה *& in quodvis jumentum*) בְּהֵמָה cum duplici præfixo & articulo excluſo.

וּבְכָל־ *& in omne*) כֹּל, de quo v. 21. itidem cum præfixo duplici.

הָרֶמֶשׂ *quodvis reptile*) nomen nudum cum articulo.

הָרֹמֵשׂ *reptans*) participium præſens Kal maſc.

præfigit ſibi ulterius ו ex §. 50. III. Tonus autem per makkeph a ו aufertur.

v. 25.

חַיַּת־ *beſtia*) præmiſſi nominis חַיָּה conſtructi ſtatus forma, tonum in ultima locans juxta §. 16. II. obſ. 2.

הַבְּהֵמָה *jumentum*) בְּהֵמָה, de quo antea, cum articulo.

הָאֲדָמָה *humus*, terra a *rubente* colore ſic dicta,) nomen ſubſtant. in fine auctum fœm. generis abſoluti ſtatus, cum articulo, a rad. אָדַם *rubuit*, ad F. צְדָקָה.

v. 26.

נַעֲשֶׂה *faciemus*) prima plural. fut. Kal. rad. עָשָׂה *fecit*, pro נַעְשֶׂה, coll. §. 25. II. 2. α. א), & §. 13. I. 2. necnon §. 48. I. 2.

אָדָם *homo*; ab *humo*, unde creatus, denominatus) nomen ſubſt. maſc. abſolutum, nudum, formæ דָּבָר, a rad. אָדַם *rubuit*.

בְּצַלְמֵנוּ *in imagine noſtra*) nomen ſubſtant. nudum maſcul. ſingul. cum ſuffixo primæ pluralis ־ֵנוּ & præfixo בְּ a rad. צלם Rabb. *formare*, *figurare*, *formam rei inducere*, ex abſoluto צֶלֶם formæ מֶלֶךְ: cujus geminum (∴) accedente ſuffixo tranſit in (:) geminum, coll. §. 17. c. 5. §. 21. & §. 22. IV. 1. iſtorumque prius rurſus in (-) elevatur juxta §. 24. I. 2. α).

כִּדְמוּתֵנוּ *ſecundum ſimilitudinem noſtram*) nomen fœm. generis ſingul. numeri, auctum

in

בַּיַּמִּים *in maribus*) יַמִּים de quo ſupra v. 10. hic eſt cum בְּ præfixo, quod articulum expellit coll. §. 56. I. 1.

וְהָעוֹף *& volucre*) עוֹף de quo antea verſ. 20. cum articulo & ו copulativo

יִרֶב *multiplicabit ſe*) tertia maſc. ſingul. futuri Kal יִרְבֶּה, apocopen paſſa juxta §. 57. I. it. 2. & β).

בָּאָרֶץ׃ *in terra*) de הָאָרֶץ, cujus articulus ob ב hic excidit, vide ſupra v. 1.

v. 23.

חֲמִישִׁי *quintus*) eſt a rad. חמש, quæ in Piel eſt *quintavit*. Cæterum confer ſupra verſ. 19. רְבִיעִי.

v. 24.

לְמִינָהּ *ad ſpeciem ſuam*) מִין, de quo ſupra, cum ſuffixo tertiæ ſingul. fœm. & præfixo ל.

בְּהֵמָה *jumentum*) eſt nomen in fine auctum fœm. ſingul. a rad. בהם Arab. *mutus fuit, obmutuit*, formæ שְׂרֵפָה.

וָרֶמֶשׂ *& reptile*) nom. F. מֶלֶךְ cum ו præfixo, de cujus puncto §. 50. III.

וְחַיְתוֹ *& beſtia*) Nomen ſubſtant. ſingul. fœmin. חַיָּה, de quo v. 20. hic poſt formam conſtructam, quæ ה in ת (§. 34. II. 3.) (ָ) ultimum autem in (-) §. cit. II. 1.) mutat, aſſumit ו paragog. juxta §. 54. II. 2. ob quod (-), in penultimam nunc ſyllabam rejectum, in (:) corripitur juxta §. 22. IV. 1. Dageſch hinc excidente, §. 11. II. obſ. 1; & præfi-

perit juxta §. 39. II. excidente hic quoque י, altera pluralis numeri nota ſuffixo præmittenda, juxta §. 56 I. 6. γ). & cum præfixo ל, ad quod conf. §. 50. III. Tonum locat in ult. ex §. 16. II. obſ. 4.

כָּנָף *ala*) nomen nudum fœm. frequentius F. דָּבָר a rad. כנף, quæ Arab. eſt *cinxit*, *circumdedit*, *cuſtodivit*.

V. 22.

וַיְבָרֶךְ *& benedixit*) tertia maſc. ſingul. futuri Piel, radicis בָּרַךְ *benedixit*, *genua flexit*, analogice foret יְבַרֵּךְ, ſed vide § 20. I. & præpoſito ו conv. conf. §. 50. III. obſ. 3. β), cum §. 18. I. 1. it. §. 11. II. obſ. 1.

לֵאמֹר *dicendo*) Infinit. Kal formæ קְטוֹל coll. §. 25. I. 3. α), cum præfixo ל coll. §. 50. III. cum §. 24. III. & § 13. I. 2. foret לֶאֱמוֹר. Sed vide §. 56. II & 2.

פְּרוּ *fœcundi ſitis*) ſecunda plur. maſc. imperativi Kal radicis פָּרָה *fructuoſus fuit*, ex analogico פְּרָיוּ exorta, coll. §. 48. II. & §. 17. c. 7.

וּרְבוּ *& multiplicamini*) itidem ſecunda maſc. Imperat. Kal. a r. רָבָה *multiplicari*, ad analogiam præced. formata, cum præfixo ו de quo §. 50. III. obſ. 1. β) coll. §. 7. I. 3. & §. 4 II 3.

וּמִלְאוּ *& implete*) eſt idem cum duobus præmiſſis, ſed ſub forma perfecta, e them. מָלֵא *plenum eſſe*, pro מָלָא coll. §. 41. III. 1. α). & ζ).

cum ה articuli, a ſingul. תַּנִּין formæ לַפִּיר, ad quam perfectorum more formatur coll. §. 43. obſ. 2. ex geminante ſecundam תנן, י pluralitatis eliſo juxta §. 56. I. 6. ζ).

כָּל *complexus*) Nomen ſubſtantiv. maſc. nudum ex Kal a rad. כָּלַל *perfecit, complexus eſt*, ad formam כָּבוֹר eſt כֹּל, coll. §. 45. I. cujus voc. longa hic in brevem ob Makkeph corripitur coll. §. 14. cum §. 18. I. 1. Cæterum eſt ſtatus h. l. conſtructi.

הַחַיָּה *vivens*) conſ. de articulo §. 38. I. 1. cum §. 20. obſ. 1.

הָרֹמֶשֶׂת *reptans*) particip. præſens ſingul. Kal fœm. a radice רָמַשׂ *reptare*, (inceſſum proprie notante, qui fit motu progreſſivo animalium, & a שָׁרַץ in hoc differente, quod abundantiam maximam addit,) ex maſculino רֹמֵשׂ, coll. §. 32. 3. deductum, cum articulo, de quo §. 38. I. 1. coll. §. 20. 1. De Meteg vid. §. 13. I. 1.

שָׁרְצוּ *abunde produxerunt*) tertia præteriti Kal plural. communis generis, a rad. שָׁרַץ, de quo ſupra. Meteg adſumit ex §. 13. I. 4.

לְמִינֵהֶם *ad ſpecies ſuas*) nomen ſubſtant. plurale מִינִים, (quod a ſingul. מִין de quo ſupra,) cum ſuffixo tertiæ perſ. maſc. pluralis numeri, pluralium nominum ־ֵיהֶם; quo appoſito ים. pluralitatis

 perit

reptilium. Proprie hoc verbo ſignificatur peculiaris illa & exilis agitatio & motus immanens, qui obſervatur in confuſa & turmatim coacervata multitudine inſectorum copioſiſſima ſeſe commoventium, quique ſimul tum re ipſa, tum quoad adſpectum, communicatur materiæ in qua exiſtunt, ut cum illis tremulo motu agitata adpareat. Quod Germani *wimmeln* vocant.

שֶׁרֶץ *reptile*) formæ מֶלֶךְ.

נֶפֶשׁ *anima*) a rad. נפשׁ in Niph. *ſpirare*, *reſpirare*, nomen eſt ſuperioris formæ. fœm. frequentius juxta §. 31. exc. 1. β).

חַיָּה *vivens*) eſt nomen fœm. auctum in fine a rad. חיי *vixit*, ex Kal deductum ad formam auctorum צְדָקָה pro חַיְיָה coll. §. 45 I. § 17. c. 2. & c. 3. α). §. 18 I. 1.

וְעוֹף *&* *volatile*) nom. ſubſtant. nudum ad form. כָּבוֹד coll. §. 47. cum ו præfixo, a rad. עוף *volare*.

יְעוֹפֵף *volitabit*) pro יְעַוֵּף eſt tertia maſc. ſingul. fut. Piel. a rad. עוף coll. §. 47. II. 1.

רָקִיעַ *expanſum*) vid. ſupra v. 14.

V. 21.

וַיִּבְרָא *&* *creavit*) tertia maſc. ſingul. fut. Kal, cum ו converſivo a rad. בָּרָא, pro יִבְרָא coll. §. 49. I.

הַתַּנִּינִם *cete*) eſt nomen plur. commun. gen. juxta §. 31. I. 3. coll. Jeſ. 35. 7. Thr. 4. 3.

cum

v. 17.

וַיִּתֵּן *& poſuit*) tertia maſc. ſingul. futuri Kal cum ו converſ. rad. נָתַן *dedit, poſuit, conſtituit*, pro יִנְתֵּן, coll. §. 44. I. 1. & obſ. 2.

אֹתָם *eos*) eſt Accuſativus pronominis הֵם, ex ſuffixo ־ָם & particula אֵת conflatus juxta §. 36. I. 2. coll. §. Interpretis 19. I. & §. Comp. Gram. 39. III. obſ. 3. β).

v. 18.

וְלִמְשֹׁל *& ad dominandum*) infinitivus Kal, rad. מָשַׁל *dominatus fuit*, cum præfixis ל & ו. de quibus vid. §. 17 c. 4. β). coll. §. 50. III. §. 24. I. 1. & iterum §. 50. III.

בַּיּוֹם *in diem*) pro בְּהַיּוֹם, articulo extruſo coll. §. 56. I. 1.

וּבַלַּיְלָה *& in noctem*) & hic articulus excidit. de ו autem vid. §. 50. III. obſ. 1. α). §. 7. I. 3. & §. 4. II. 3.

וּלְהַבְדִּיל *& ad diſcrimen conſtituendum*) vid. ſupr. v. 14. coll. quoad lit. ו, §. 50. III. obſ. 1. β) & §. 7. I. 3. §. 4. II. 3. & §. 13. I. 4.

v. 19.

רְבִיעִי *quartus*) numerale ordinale formæ פְּנִימִי maſc. ſingul. a rad. רָבַע *quadratum eſſe* vel *fieri*.

v. 20.

יִשְׁרְצוּ *abunde producent*) tertia pluralis maſc. futuri Kal, rad. שָׁרַץ *repere, reptare, abunde progignere* vel *producere* inſtar

 re-

v. 16.

שְׁנֵי *duo*) nomen numerale cardinale dualis numeri שְׁנַיִם ſtatum conſtr. ex abſoluto format, collat. §. 34. II. 4. quod ipſum ex ſingul. analog. שֵׁן, formæ בֵּן, חָמֵר coll. §. 57. I. a rad. שָׁנָה *iteravit*, eſt derivandum, coll. § 33. I. 2. (..) in (:) correpto, ad imitationem §. 22. II. 2. obſ. 2.

הַמְּאֹרֹת *luminaria iſta*) vid. ſupra. coll. de ה articuli §. 38. I. 1.

הַגְּדֹלִים *magna*) nomen adjectivum plurale maſculinum, cum articulo, a ſingulari גָּדֹל, cujus (ָ) accedente terminatione plur. ex §. 33. I. 1. α) coll. §. 17. c. 5. & §. 21. in (:) tranſit, ו manente juxta §. 22. III. 1. rad. גָּדַל *magnus fuit* vel *factus eſt*, *crevit*.

הַמָּאוֹר *luminare*] Vide antea ad מְאֹרֹת
הַגָּדֹל *magnum*] v. 14. & הַגְּדֹלִים

לְמֶמְשֶׁלֶת *ad dominium*) A rad מָשַׁל *dominatus fuit*, eſt nomen utrinque auctum fœm. generis, ſingul. num. ſtatus conſtructi, formæ XXXII. utrinque auctorum p. 94. cum præfixo ל.

הַיּוֹם *dies*) de יוֹם, quod hic eſt cum articulo, vid. ſup. v. 5.

הַקָּטֹן *parvus*) adjectivum nudum formæ IV. maſcul. ſing. cum articulo, a rad. קָטֹן *parvus fuit*.

הַכּוֹכָבִים׃ *ſtellæ*) nomen ſubſtant. plurale maſcul. cum articulo, a ſingul. כּוֹכָב, formæ שׁוֹפָר.

ſingul. מוֹעֵד, ad form. מַמּוֹר coll. §. 46. I. 2. α), cujus ו quidem adpoſita terminatione plur manet, vide §. 21. ſed (..) in (-:) tranſit juxta §. 22. II. 1. & §. 25. I. 1. De præfixo duplici vid. §. 17. c. 4. β. coll. § 50. III. & obſ. 1. β). De lectione literæ ו vid. §. 4. II. 3. & fulcro vocalis ו excidente §. 7. I. 3. De Munacho Metegi locum occupante §. 13. I. obſ. 3.

וּלְיָמִים *& ad dies*) nomen nud. plur. maſc. a ſingul. יוֹם formæ קֹדֶשׁ, de quo ſupra v. 5. cum duplici præfixo, ut in voce præced. (ᴛ) penultimæ ex י ob accedens incrementum finale oritur juxta §. 22. III. obſ. 3.

וְשָׁנִים: *& anni*) E them. שָׁנָה *iterare, repetere*, deducitur nomen fœm. ſing שָׁנָה ad f. צְדָקָה coll. § 48. II. & §. 17. c. 7. quod maſculam hic in plurali adſumit terminationem juxta §. 33. I obſ. 2. coll. I. 1. α) & ו copulat. ſibi præmittit.

V. 15.

לִמְאוֹרֹת *in luminaria*) de מְאוֹרוֹת, cujus alterum vocalis ו fulcrum h. l. tantum extruditur, & cui inſuper ל hic præfigitur cum (.) ex § 50. III. coll. §. 24. I. 1. vide verſ. præced.

לְהָאִיר *ad lucere faciendum*) infinitivus Hiph. a radice אוֹר *lucere*; pro הַאְיִר coll. §. 47. §. 17. c. 2. & §. 47. I. 3. α) cum præfixo ל.

fuit. De tono ultimæ conf. §. 16. I. obſ. 1. β).

v. 14.

מְאֹרֹת *luminaria*) eſt nomen ſubſtant. plur. maſc. fœmininorum more h. l. formatum coll. §. 33. I. obſ. 2. cum Ez. 32. 8. a ſingul. מָאוֹר formæ מִזְמוֹר, ex themate אור *lucere*, adeoque a principio auctum & e Kal deductum, coll. §. 47. & n. 3. γ). cujus (ᐪ), tono per terminationem pluralem mutato, in (:) corripitur juxta §. 21. ו manente ex §. 22. III. 1. Conf. etiam §. 7. I. 3.

בִּרְקִיעַ *in expanſo*) eſt conſtructus ſtatus abſoluti רָקִיעַ, de quo ſupra, coll. §. 34. I. 1. cum ב præfixo, quod (.) pro (:) recipit coll. §. 50. III. cum §. 24. I. 1.

לְהַבְדִּיל *ad diſtinguendum*) Infin. Hiph. rad. בדל cum præfixo ל.

וְהָיוּ *& erunt*) tertia plur. præteriti Kal cum ו converſivo, de quo §. 50. III. obſ. 2. radicis הָיָה *fuit*. unde ad formam קָטְלוּ coll. §. 48. II. 1. deducitur.

לְאֹתֹת *ad ſigna*) eſt nomen ſubſt. communis generis, plurale, ad cujus inflexionem fœmininam conf. §. 33. I. 1. β). a ſingul. אוֹת formæ קֹדֶשׁ ex אָתָה *venit, acceſſit*. cum ל præfixo, fulcro vocalis (o) bis omiſſo juxta §. 7. I. 3.

וּלְמוֹעֲדִים *& ad tempora ſtatuta*) a rad. יָעַר *condixit, indixit, conſtituit* certum locum vel tempus, deſcendit nomen maſcul. ſingul.

cum ſuffixo tertiæ perſ. ſing. maſc. & præfixo ל.

זַרְעוֹ *ſemen ejus*) זֶרַע, de quo antea, cum ſuffixo tertiæ maſc. ſingul וֹ, coll. §. 17. c. 5. §. 21. §. 22 IV. 1 §. 24. I. 2. α). Tonus enim eſt ad ultimam dimotus, coll. §. 16. I. obſ. 1. β), qui deinceps, appoſito Makkeph, plane aufertur.

בוֹ *in eo*) eſt præfixum ב cum ſuffixo וֹ.

V. 12.

וַתּוֹצֵא *& produxit*) tertia fœm. ſingul. fut. Hiphil, rad. יָצָא *egreſſus eſt*, pro תָּיְצִיא coll. §. 46. I. 2. α). & §. 26. III. 1. cum ו converſivo, quod tonum h. l. non retrahit ad penultimam coll. §. 16. I. obſ. 1. α), & §. 50. III. obſ. 3. β), ceu accentus appoſitus monſtrat.

לְמִינֵהוּ *ſecundum ſpeciem ſuam*) מִין, de quo ſupra, cum ſuffixo tertiæ ſingul. maſc. & præfixo ל.

עֹשֶׂה *faciens*) particip. maſc. ſingul. Benoni conjugationis Kal rad. עָשָׂה *fecit*. Tonus ex ultima aufertur per Makkeph, unde initiali ſequentis vocis Dageſch f. imprimitur coll. §. 20. obſ. 3. γ). & §. 18. II.

V. 13.

שְׁלִישִׁי *tertius*) Nom. numerale ordinale auctum in fine ad F. פְּנִימִי a rad. שלש, quæ in Piel eſt *triplicavit*, *tripertitus fuit*.

nim cum voc. (∴) colliqueſcens eam producit §. 3. II. 1. β).

עֵשֶׂב *herba*) formæ סֵפֶר a rad. עשב inuſitata.

מַזְרִיעַ *ſementans*) particip. ſingul. maſc. in Hiphil. a rad. זָרַע *ſeminavit*. (-) furtivo pro (:) ſubintell. ſub gutturali alternante, juxta §. 9. II. obſ. 1. De tono ultimæ conf §. 16. II.

זֶרַע *ſemen*) nomen nudum maſc. ſingul. F. מֶלֶךְ coll. §. 26. IX. 1. radicis זָרַע *ſeminavit*, penacutum juxta §. 16. II.

עֵץ *arbor*) nomen nudum maſc. ſingul. & h. l. ſtatus conſtructi, a rad. עצה ad F. חֲמֹר, abjecta ultima, formatum.

פְּרִי *fructus*) a rad. פָּרָה *fructuoſus fuit*, eſt nomen in fine auctum, maſcul. ſingul. forma צְמָרִי, coll. §. 48. II.

עֹשֶׂה *faciens*) Particip. Benoni in Kal maſcul. ſingul. radicis עָשָׂה *fecit*, pro עֹשֶׂה, coll §. 48. I. 2. tonum habet in penultima, ex ultima retractum juxta §. 16. III. α) 4. unde etiam initiali literæ vocis ſequentis imprimitur dageſch forte euphonicum ex §. 18. II. coll. §. 20. obſ. 3. γ).

פְּרִי *fructus*) Dageſch forte eſt, juxta modo dicta.

לְמִינוֹ *ſecundum ſpeciem ſuam*) eſt nomen nudum a rad. מון ad F. שְׁחִין coll. §. 47.

cum

§. 48. I. 2. Tonum habet in ultima juxta §. 16. I. 1.

הַיַּבָּשָׁה *aliqua ariditas*) a rad. יָבֵשׁ coll. §. 41. III obſ. 1. *α*). *aruit*, *exſiccatus fuit*. eſt nomen in fine auctum, fœm. ex Piel ad F. I. p. 15. cum articulo.

v. 10.

לַיַּבָּשָׁה *ad iſtam ariditatem*) Superiori voci jungitur לְ præfixum, cui ה articuli locum ſuum cedit coll. § 56. I. 1.

וּלְמִקְוֵה *& ad congregationem*) Nomen ſubſtant. ſtatus abſoluti מִקְוֶה, a principio auctum ad F. מִסְכֵּן, eit a קָוָה deductum, coll. §. 48. I. 2. quod hic in ſtatu conſtructo pro (··) abſoluti recipit (..) ex §. 34. II. 2. & duplex ſibi præmittit præfixum, de quibus vid. §. 17. c. 4. *β*). cum § 50. III. & obſ 1. *β*).

יַמִּים *maria*) pluralis a ſingulari יָם, ad formam דָּבָר, coll. §. 45. I. ex inuſitata Ebræis radice יםם deſcendente, generis fœm. rariſſime juxta §. 31. II. except. 1. *γ*). Accedente terminat. plur. ex §. 33. *α*) media, antea extruſa, compenſatur per Dageſch juxta §. 19. quo facto (ָ) in (-) corripitur, vi §. 18. I. 1.

v. 11.

תַּדְשֵׁא *herbeſcet*) tertia ſing. fœm. fut. Hiphil. a rad. דָּשָׁא *herbeſcere* Tonus eſt in ultima ex §. 16. I. obſ. 1. *α*).

דֶּשֶׁא *herbula tenera*) nomen nudum F. מֶלֶךְ, penacutum juxta §. 16. I. 1. א enim

per ſyncopen extruſo. Conf Int. §. 110. ad *u*).

v. 8.

שֵׁנִי׃ *ſecundus*) eſt nomen numerale ordinale maſcul. ſingul auctum a rad. שָׁנָה *iteravit*, *repetiit*, ad F. עִבְרִי coll. §. 48. II. 1. & §. 18. II.

v. 9.

יִקָּווּ *confluent*) tertia maſculin. plur. fut. Niph. r. קָוָה *exſpectare*, Niph. *confluere*, *dirigi ad &c.* foret יִקָּווּ: ſed vid §. 43. obſ. 1. γ). coll. §. 48 II. 1. Tonus eſt in ultima juxta §. 16. I. obſ 1. β).

אֶל־ *ad*) nomen ſua natura ſubſtantivum h. l. conſtructi ſtatus, quod a rad. אָלָה *accedere*, in prima ſua notione notante, (uti ad notam *y*) p. 37 Concord. Part. Nold. probatum,) ad F. חֵמֶר, abjecta ultima per apocop. deducitur, ut prodeat אֵל, ſtatus abſoluti forma. cujus voc. longa ob tonum per Makkeph ablatum in (∵) tranſit juxta §. 18. I. 1.

מָקוֹם *locus* (nomen a principio auctum, per מ a קוּם *ſtare*, *ſubſiſtere* &c. ex Kal ad F. מִזְמוֹר inflexum coll. §. 47. § 17. c. 2. & §. 47. I. 3. γ). generis fœm. rariſſime, vid. §. 31. I. exc. 1. γ). ſingul. numeri, abſoluti ſtatus.

וְתֵרָאֶה *& videbitur*) a rad. רָאָה *vidit*, eſt tertia fœm. ſingul. fut. Niph. cum ו copulativo pro וְתִרָאֶה coll. §. 20. 2. §. 13. I. 1. §. 48.

לַמָּיִם: *ad aquas*) מָיִם, de quo ſupra, ſibi præmittit ל cum (ָ) ex §. 50. III.

v. 7.

וַיַּעַשׂ *& fecit*) tertia maſc. ſingul. futuri Kal radicis עָשָׂה *fecit*, cum ו converſ. ex integro יַעֲשֶׂה (quod pro יַעְשֶׂה coll. §. 48. I. 2. & §. 25. II. 2. *α*). א).) per apocopen formata juxta §. 57. I. & 2. coll. §. 26. IX. 1.

הָרָקִיעַ *hoc expanſum*) ה articuli ob dageſch literæ ר extruſum, coll. §. 20. 1. pro (ַ) recipit (ָ). Meteg autem adjicitur ex §. 13. I. 1. *α*).

אֲשֶׁר *qui, qua, quod*) pronomen *relativum* (§. 37. 1.) ex אָשַׁר *inceſſit*, ad F. שְׁכֶם pag. 8. paradigm. derivatum.

מִתַּחַת *ab inferiori parte*) תַּחַת eſt nomen ſubſt. maſcul. nudum, formæ מֶלֶךְ & בַּעַל coll. §. 26. IX. 1. (Vid. Interp. §. 121. ad s) it. num. 3.) hoc loco ſtatus conſtructi; cum præfixo מ, de quo §. 50. I. Tonus eſt in penultima coll. §. 16. II.

לָרָקִיעַ *ad iſtud expanſum*) eſt pro לְהָרָקִיעַ coll. §. 56. I. 1.

מֵעַל *a ſuperiori parte*) עַל, nomen ſtatus conſtructi, præfixam habet particulam מ. de cujus punctatione vid. §. 50. I. coll. §. 20. 2.

כֵּן: *ita*) כֵּן dicitur pro כְּהֵן *juxta illa*. nam componitur ex הֵן, pronomine *tertia* perſ. fœm. plur. & præfixo כ, ה

 per

הַחֹשֶׁךְ, quod inſuper h. l. eſt cum duplici præfixa particula, articulo eliſo, coll. c. 4. β): §. 56. I. 1. & §. 50. III.

וַיִּקְרָא *vocavit*) ipſa radix formæ קָטַל coll §. 49. I. de tono vid §. 16. I. obſ. 1 α) & III. α) 4.

לָיְלָה *nox*) Nomen ſubſtantivum maſculin. ſingul. לַיִל formæ בַּיִת adſumit ה parag. ex §. 54. I. 1. γ). coll. II. obſ. 1. א. α). §. 23. & 27. 1.

עֶרֶב *veſper*) ex עָרַב *miſcuit*, *commiſcuit*, formæ XVIII. fœm. rariſſ §. 31. exc. 1. γ).

בֹקֶר *diluculum*) ex בָּקַר *quæſivit*, *inquiſivit*, *disquiſivit*, *requiſivit*, formæ XVI.

אֶחָד׃ *unus*) nomen numerale cardinale ex אָחַד *unire*, *adunare ſe*, formæ דָּבָר coll. §. 26. XII. 1.

v. 6.

רָקִיעַ *expanſum*) ex רָקַע *expandit*, *diſpandit*, *diduxit* tundendo & percutiendo formæ קָצִיר, coll. §. 9. II. obſ. 1. De tono vid. §. 16. II.

בְּתוֹךְ *in interiori parte*) nomen ſubſt. nudum, ſingul. ex abſoluto תָּוֶךְ formæ מָוֶת, in conſtructum ſtatum flexum, coll. §. 34. I. 1. II. 2. β). & 24. I. obſ. 2. cum præfixo בְּ ex §. 50. III. & §. 11. I. 2.

וִיהִי *& erit*) יְהִי de quo pag. 6. cum ו copulativo. de cujus punctatione vid. §. 50. III. coll. §. 24. I. 1. β).

מַבְדִּיל *diſcrimen conſtituens*) partic. maſc. ſingul. Hiphil. rad. בדל.

לָמַיִם׃

טוֹב *bonus*) adjectivum, ex r. טוב *bonum eſſe*, F. כָּבוֹד.

וַיַּבְדֵּל *& ſegregavit*, vel, *ſegregando* conſtituit *&c.*) tertia maſcul. ſingul. futuri Hiphil radicis בדל, cum ו converſ. de quo §. 50. III. obſ. 3. De vocali ultimæ vid. §. 26. III. 1.

בֵּין *intervallum*) nomen natura ſua ſubſtantivum maſculinum ſingul. formæ כֹּרֶשׁ thematis בון *intellexit*, in Hiph. *intelligere fecit*, it. *intellexit*, *conſideravit*, *dijudicavit*. unde formalem ſuam notionem, qua *medium*, *diſcrimen*, *intervallum*, *diſtantiam* exprimit, trahit. h l. conſtructi ſtatus.

וּבֵין הַחֹשֶׁךְ׃ *& intervallum bujus caliginis*) De בֵּין vid. antea. coll. ad præf. ו §. 50. III. obſ. 1. α). & de ejusdem ſono §. 4. II. 3. De חֹשֶׁךְ ſupra. coll. ad ה artic. §. 38. 1. cum §. 20. obſ. 1. & §. 13. I. obſ. 1.

v. 5.

וַיִּקְרָא *& vocavit*) eſt tertia maſc. ſing fut. Kal, radicis קָרָא *vocavit*, pro יִקְרָא §. 49. I. cui ו converſ. præfigitur, de quo §. 50. III. obſ. 3.

לָאוֹר *huic luci*) vid. ſupra de הָאוֹר, cui h. loco ל ſuperinducitur ex §. 50. III articulo extruſo ex §. 56. I. 1. coll. §. 17. c. 2.

יוֹם *dies*) nomen nudum imperfectum, ex integro יוֹמֶה formæ קֹדֶשׁ per apocop. ultimi ה rad. יומה formatum.

וְלַחֹשֶׁךְ׃ *& huic caligini*) vid ſupra v. 4. de הַחֹשֶׁךְ׃

ta §. cit. obſ. 3. β), it. §. 16. III. α) 1. (.) corripit in (ֵ), coll. §. 18. I. 1.

יְהִי *erit*) tertia maſc. ſingul. futuri Kal, e forma integra יִהְיֶה per apocopen ultimæ, (coll. §. 57. I. & obſ. 2.) orta, a rad. הָיָה.

אוֹר *lux*) nomen ſubſt. formæ כָּבוֹד, ex אוֹר *lucere*, coll. §. 47.

וַיְהִי *& fuit*) Ut antea, collat. inſuper de ו converſivo, quod h. l. appoſitum eſt, § 50. III. obſ. 3. & §. 11. II. obſ. 1. Add. §. 14.

v. 4.

וַיַּרְא *& vidit*) a rad. רָאָה tertia ſingul. fut. Kal cum ו converſ. de quo §. 50. III. obſ. 3. ex integro יִרְאֶה ad analogiam יִקְטֹל coll. § 48. I. 2. per apocopen juxta §. 57. I. & 2. cum β) coll. obſ. 3. formata.

אֶת־הָאוֹר *illud ipſum hujus lucis*) De אֵת vid. ſupra, cujus (..) ob Makkeph in (ֶ) tranſit, coll. §. 14. & 18. I. אוֹר autem h. l. cum articulo eſt, de quo §. 38. I. 1. coll. § 20. 1.

כִּי *quod*) Vocula deducta a r. כוה N. *uri, aduri*, ad F. שָׁחִין, ut רִי ex רָוָה, ultima nimirum per apocopen abjecta, & ו in י mutato juxta §. 3. obſ. 2. poſt (.) ex concurſu Schvajim coll. §. 24. I. 1. ortum, proprie nomen conſtituit, *urgentem* quandam *rationem*, quaſi *urens* momentum, notans; ſed uſum particulæ communiter ſuſtinet.

טוֹב

obſ. 1. ejusque compenſatione, per Meteg inſtituenda, neglecta, juxta §. 13. I. obſ. 1.

; הַמָּיִם *ha aqua*) eſt nomen maſculin. dualis numeri apud Ebræos tantum. cujus ſingularis conſtituendus videtur מַי, radicis מיה, ultima quietis pereunte. (Chaldæi enim ſingularem agnoſcunt מַי, in emphat. מַיָּא & plur. מַיִּין, adſumto, ut fit in aliis ſimilibus juxta §. 33. III. 1. Dageſch euphonico, coll. §. 20. obſ. 3. α); quod peperit Ieruſolym. מוֹי, unde מוֹהִין quieſcibilibus permutatis, & hoc tandem procul dubio Arabum مَآءٌ pro مَوَهٌ מַי autem ex Kal deſcendit ad formam דַּי דֵּי. coll. Add. pag. ultima.) Cujus י etiam, terminatione duali ex §. 33. I. 2. coll. §. 22. IV. 1. adpoſita, evaneſcit, coll. §. 25. II. obſ. 3. cum §. 56. I. 6. η). Alias a נמה, qua formam, commode deduceres. Ob pauſam notatur cum (ᴛ) juxta §. 27. 1. & ה articuli ſibi præmittit ex §. 38. I. 1.

v. 3.

וַיֹּאמֶר *& dixit*) tertia maſc. ſing. fut. Kal, rad. אָמַר pro יֶאֱמֹר coll. §. 46. I. obſ. 1. α). vel potius pro יֶאֱמַר coll. §. 41. II. obſ. 1. & §. 25. II. obſ. 3. cum ו converſivo futurorum, de quo §. 50. III. obſ. 3. quod, cum tonum retrahat, jux-

וְחֹשֶׁךְ *& caligo)* nomen nud. formæ קֹדֶשׁ, maſc. ſingul. penacutum juxta §. 16. II. cum ו præfixo. r. חָשַׁךְ *tenebroſus fuit.*

עַל— *ſuperficies)* formali ratione eſt nomen ſubſtantiv. maſc. ſingul. h. l. conſtru-ctum, nudum ex Kal ad F. דָּבָר, ultima thematis עָלָה *ſcandere, adſcendere,* coll. §. 57. I. abjecta, ut remaneat עַל forma ſtatus abſoluti, cujus (ᴛ) in conſtructo, juxta §. 34. II. 1. in (-) tranſit. De Makkeph adjecto conf. §. 14.

פְּנֵי *facies* ſ. *anterior pars)* Singularis פֵּן Rabb. *adſpectus, reſpectus, modus*, a פָּנָה *reſpicere*, ad form. דָּבָר coll. §. 57. I. deſcendens, format pluralem פָּנִים coll. §. 33. I. 1. *α)*, & §. 22. I. unde conſtructa forma inflectitur juxta §. 34. II. 4. & I. 1. De Dageſch vid §. 11. I. 2.

תְהוֹם *abyſſus)* nomen ſubſt. nudum, formæ סָגוֹר communis gen. juxta §. 31. exc. 2.

וְרוּחַ *& ſpiritus)* nom. nudum, qualitate imperfectum, ad F. גְּבוּל, a rad. רוּחַ *ſpirare*, abjecta media coll. §. 47. §. 17. c. 2. & §. 9. II. obſ. 1. deſcendens, generis communis juxta §. 31. exc. 2. h. l. ſtatus conſtructi, cum ו præfixo §. 50. III.

מְרַחֶפֶת *ſe motitans* ſ. *more avis incubans)* eſt participium Piel fœm. gen. (§. 32. 3.) ſingul. numeri, r. רָחַף *movit ſe*, Dageſch characteriſtico e ח extruſo, vi §. 20. obſ.

copata, (§. 57. I.) naſcitur; cum ה articuli, quo de §. 38. I. 1. penultimam acuens (§. 16. II.).

וְאֵת) Vid. ſupr. & §. 50. III.

הָאָרֶץ׃ *hæc terra*) nomen nudum e Kal ad F. מֶלֶךְ a rad. ארץ, Arab. *humilis, depreſſus fuit*, frequentius fœm. gen. juxta §. 31. exc. 1. β). Cui ה articuli jungitur, de quo vid. §. 38. I. 1. coll. 20. 1. unde (ָ) pro (ֵ) §. 26. XII. 2. De tono §. 16. II.

V. 2.

וְהָאָרֶץ *Et hæc terra*) Ut antea. coll. ſimul §. 50. III.

הָיְתָה *fuit*) tertia ſingul. fœm. præteriti Kal, rad הָיָה *fuit, extitit*. unde analogice ad F. קָטְלָה eſſet הָיָהָה. ſed vid. §. 48. II. 1. cum obſ. 1. Ultima acuitur ex §. 16. I. obſ. 1. α). De Meteg vid. §. 13. I. 4.

תֹהוּ *vacuitas*) eſt nomen ſubſt. nudum, numeri ſingul. abſoluti ſtatus, maſc. gen. penacutum coll. §. 16. I. a rad. תהה ex Kal deductum. ultima formæ integræ תהוּה abjecta, manente nihilominus vocali ut in אָחוּ, שָׁחוּ &c.

וָבֹהוּ *& inanitas*) a rad. בהה Arabice *vacua inanis & inculta fuit* domus, *& ab omni nuda ſupellectile*; ejusdem eſt cum præmiſſo naturæ & inflexionis. De vocali præfixæ literæ vid. §. 50. III. obſ. 1. α).

leni vid. §. 11. I. 2. De tono ultimæ ſyllabæ §. 16. I. obſ. 1. *α*).

אֱלֹהִים *perſonæ divinæ*) Singularis אֱלֹהַּ *Σέβασμα*, *Numen adorabile*, a rad. אלה, Arab. *coluit*, *adoravit*, ad formam כְּגוֹר coll. §. 12. 1. & § 9 II. obſ. 1. it. §. 25. l. 3 *α*). derivatur; cui ad plur. maſc. formandum ex §. 33. I. *α*) ים. adjicitur, Mappik & (-) furtivo pereuntibus, coll. §. 17. c. 7. ו autem manente, vi §. 22. III. 1. Adeoque eſt h. l. nomen ſubſtantivum, nudum, ex Kal formatum, ſimplex, maſculinum, plurale, ſtatus abſoluti, acutum juxta §. 16. II. qualitate perfectum.

אֵת vulgo particulam & h. l. accuſativi notam, ſed natura ſua nomen conſtituit, nudum, ſtatus conſtructi, imperfectum, ex Kal. ad F. חֵמֶר a rad. אָתָה *venit*, *advenit*, *acceſſit*, deductum; *conjunctionem* formaliter notans, quæ fit reciproca cauſæ agentis & ſubjecti patientis ad ſe invicem *acceſſione*, dum iſta huic vim ſuam communicat, & hoc eandem excipit. Cæt. vid. quæ in Concord. Partic. Noldii p. 125. *a*) adſcripſi.

הַשָּׁמַיִם *hi cæli*) numerus dualis coll. §. 33. I. 2 ſtatus abſoluti, nominis ſingularis שָׁם; quod *locum remotum* (reſpectu loquentis) deſignans, ex radice שמה, *altus fuit*, *eminuit* Arabibus ſignificante, ad F. דָּבָר, ultima apocopata

בע״הב

Cap. I.

V. 1.

בְּרֵאשִׁית *In principio)* Nomen ſubſtantivum רֵאשִׁית *principium, initium*, a radice רֵאשׁ, Arabibus *caput fuit, præfuit, rexit* ſignificante, ad formam שְׁאֵרִית coll. §. 25. II. obſ. 3. ex Kal inflectitur: adeoque, quod ad figuram attinet, ſimplex eſt, (§. 30.) generis fœminini, (§. 31. II.) numeri ſingularis, ſtatus abſoluti, & h. l. habet ſibi præfixum בְ, cum (:) ex §. 50. III. & Dageſch leni vi §. 11. I. 1. notatum, majorique figura conſpicuum, ad quam conf. §. 1. obſ. 1. & de circello adpicto §. 12. obſ. 2. Tonus autem locatus in ultima, juxta §. 16. II.

בָּרָא *creavit)* ipſam radicem conſtituit ſ. verbum tertiæ perſonæ, maſculini generis, ſingularis numeri, præteriti Kal, ratione qualitatis imperfectum ל״א, unde pro (-) ſecundæ radicalis accipit (т), coll. §. 49. I. De Dageſch

 leni.

הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכֹּל
3 אֲשֶׁר בָּחָרוּ ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־יָדוֹן רוּחִי
בָאָדָם לְעֹלָם בְּשַׁגַּם הוּא בָשָׂר וְהָיוּ יָמָיו
4 מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה ׃ הַנְּפִלִים הָיוּ בָאָרֶץ
בַּיָּמִים הָהֵם וְגַם אַחֲרֵי־כֵן אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְּנֵי
הָאֱלֹהִים אֶל־בְּנוֹת הָאָדָם וְיָלְדוּ לָהֶם הֵמָּה
הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר מֵעוֹלָם אַנְשֵׁי הַשֵּׁם ׃

פ

ה וַיַּרְא יְהוָה כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל־
יֵצֶר מַחְשְׁבֹת לִבּוֹ רַק רַע כָּל־הַיּוֹם ׃
6 וַיִּנָּחֶם יְהוָה כִּי־עָשָׂה אֶת־הָאָדָם בָּאָרֶץ
7 וַיִּתְעַצֵּב אֶל־לִבּוֹ ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶמְחֶה
אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר־בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף
8 הַשָּׁמָיִם כִּי נִחַמְתִּי כִּי עֲשִׂיתִם ׃ וְנֹחַ מָצָא
חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה ׃

24 וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וְאֵינֶנּוּ כִּי־
כה לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ ס וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח
שֶׁבַע וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־
26 לָמֶךְ׃ וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־
לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה
27 וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי
מְתוּשֶׁלַח תֵּשַׁע וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת
28 שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם
29 וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בֵּן׃ וַיִּקְרָא
אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ
וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֵרְרָהּ
ל יְהוָה׃ וַיְחִי־לֶמֶךְ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נֹחַ
חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה וַחֲמֵשׁ מֵאֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
31 בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְהִי כָּל־יְמֵי־לֶמֶךְ שֶׁבַע
וְשִׁבְעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃
32 ס וַיְהִי־נֹחַ בֶּן־חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
נֹחַ אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת׃ וַיְהִי כִּי־
הֵחֵל הָאָדָם לָרֹב עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וּבָנוֹת
2 יֻלְּדוּ לָהֶם׃ וַיִּרְאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנוֹת
האדם

הקורא יטעים הגריש קודם התלשא v. 29.

13 שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מַהֲלַלְאֵל׃ וַיְחִי קֵינָן
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מַהֲלַלְאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה
וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
14 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי קֵינָן עֶשֶׂר שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת
טו שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ
16 שָׁנִים וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־יָרֶד׃ וַיְחִי
מַהֲלַלְאֵל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־יֶרֶד שְׁלֹשִׁים
שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
17 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה
18 וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי־
יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
19 אֶת־חֲנוֹךְ׃ וַיְחִי־יֶרֶד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־
חֲנוֹךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
כ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה
21 וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי
חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־
22 מְתוּשָׁלַח׃ וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מְתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
23 שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְהִי כָּל־יְמֵי
חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה׃
ויתהלך

בְּרֹא אֱלֹהִים אָדָם בִּדְמוּת אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ׃
2 זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת־
3 שְׁמָם אָדָם בְּיוֹם הִבָּרְאָם׃ וַיְחִי אָדָם
שְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בִּדְמוּתוֹ כְּצַלְמוֹ
4 וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת׃ וַיִּהְיוּ יְמֵי־אָדָם
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁת שְׁמֹנֶה מֵאֹת שָׁנָה
ה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי אָדָם
אֲשֶׁר־חַי תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה
6 וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי־שֵׁת חָמֵשׁ שָׁנִים וּמְאַת
7 שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אֱנוֹשׁ׃ וַיְחִי־שֵׁת אַחֲרֵי
הוֹלִידוֹ אֶת־אֱנוֹשׁ שֶׁבַע שָׁנִים וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת
8 שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־
שֵׁת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה
9 וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי אֱנוֹשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה
י וַיּוֹלֶד אֶת־קֵינָן׃ וַיְחִי אֱנוֹשׁ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
אֶת־קֵינָן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה
11 מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ
כָּל־יְמֵי אֱנוֹשׁ חָמֵשׁ שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת
12 שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי קֵינָן שִׁבְעִים
שנה

וַתֵּלֶד אֶת־חֲנוֹךְ וַיְהִי בֹּנֶה עִיר וַיִּקְרָא שֵׁם
18 הָעִיר כְּשֵׁם בְּנוֹ חֲנוֹךְ׃ וַיִּוָּלֵד לַחֲנוֹךְ אֶת־
עִירָד וְעִירָד יָלַד אֶת־מְחוּיָאֵל וּמְחִיָּיאֵל יָלַד
אֶת־מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל יָלַד אֶת־לָמֶךְ׃
19 וַיִּקַּח־לוֹ לֶמֶךְ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם הָאַחַת עָדָה
כ וְשֵׁם הַשֵּׁנִית צִלָּה׃ וַתֵּלֶד עָדָה אֶת־יָבָל
21 הוּא הָיָה אֲבִי יֹשֵׁב אֹהֶל וּמִקְנֶה׃ וְשֵׁם אָחִיו
יוּבָל הוּא הָיָה אֲבִי כָּל־תֹּפֵשׂ כִּנּוֹר וְעוּגָב׃
22 וְצִלָּה גַם־הִוא יָלְדָה אֶת־תּוּבַל קַיִן לֹטֵשׁ
כָּל־חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל וַאֲחוֹת תּוּבַל־קַיִן
23 נַעֲמָה׃ וַיֹּאמֶר לֶמֶךְ לְנָשָׁיו עָדָה וְצִלָּה
שְׁמַעַן קוֹלִי נְשֵׁי לֶמֶךְ הַאְזֵנָּה אִמְרָתִי כִּי אִישׁ
24 הָרַגְתִּי לְפִצְעִי וְיֶלֶד לְחַבֻּרָתִי׃ כִּי שִׁבְעָתַיִם
כה יֻקַּם־קָיִן וְלֶמֶךְ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה׃ וַיֵּדַע אָדָם
עוֹד אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
שֵׁת כִּי שָׁת־לִי אֱלֹהִים זֶרַע אַחֵר תַּחַת הֶבֶל
26 כִּי הֲרָגוֹ קָיִן׃ וּלְשֵׁת גַּם־הוּא יֻלַּד־בֵּן
וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֱנוֹשׁ אָז הוּחַל לִקְרֹא בְּשֵׁם
ה יְהוָה׃ ס זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם
ברא

רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תְּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בּוֹ׃
וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם 8
בַּשָּׂדֶה וַיָּקָם קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן אֵי הֶבֶל אָחִיךָ וַיֹּאמֶר 9
לֹא יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי׃ וַיֹּאמֶר מֶה י
עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן־
הָאֲדָמָה׃ וְעַתָּה אָרוּר אָתָּה מִן־הָאֲדָמָה 11
אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ לָקַחַת אֶת־דְּמֵי אָחִיךָ
מִיָּדֶךָ׃ כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה לֹא־תֹסֵף 12
תֵּת־כֹּחָהּ לָךְ נָע וָנָד תִּהְיֶה בָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר 13
קַיִן אֶל־יְהוָה גָּדוֹל עֲוֺנִי מִנְּשֹׂא׃ הֵן 14
גֵּרַשְׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
וּמִפָּנֶיךָ אֶסָּתֵר וְהָיִיתִי נָע וָנָד בָּאָרֶץ וְהָיָה
כָל־מֹצְאִי יַהַרְגֵנִי׃ וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לָכֵן טו
כָּל־הֹרֵג קַיִן שִׁבְעָתַיִם יֻקָּם וַיָּשֶׂם יְהוָה
לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי הַכּוֹת־אֹתוֹ כָּל־מֹצְאוֹ׃
וַיֵּצֵא קַיִן מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־נוֹד 16
קִדְמַת־עֵדֶן׃ וַיֵּדַע קַיִן אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר 17

v. 8. בלא פסקא

וַיֹּאמֶר ׀ יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאַחַד 22
מִמֶּנּוּ לָדַעַת טוֹב וָרָע וְעַתָּה ׀ פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ
וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וָחַי לְעֹלָם׃
וַיְשַׁלְּחֵהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגַּן־עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־ 23
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לֻקַּח מִשָּׁם׃ וַיְגָרֶשׁ אֶת־ 24
הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן־עֵדֶן אֶת־הַכְּרֻבִים
וְאֵת לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת־
דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים׃ ס וְהָאָדָם יָדַע אֶת־ ד
חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־קַיִן וַתֹּאמֶר
קָנִיתִי אִישׁ אֶת־יְהוָה׃ וַתֹּסֶף לָלֶדֶת אֶת־ 2
אָחִיו אֶת־הָבֶל וַיְהִי־הֶבֶל רֹעֵה צֹאן וְקַיִן
הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה׃ וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא 3
קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה׃ וְהֶבֶל 4
הֵבִיא גַם־הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמֵחֶלְבֵהֶן
וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל־הֶבֶל וְאֶל־מִנְחָתוֹ׃ וְאֶל־ ה
קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיִּחַר לְקַיִן מְאֹד
וַיִּפְּלוּ פָּנָיו׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קָיִן לָמָּה 6
חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ׃ הֲלוֹא אִם־ 7
תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב לַפֶּתַח חַטָּאת
רֹבֵץ

בלא דגש ·4 ·7

14 הָאִשָּׁה הַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי וָאֹכֵל׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָֹה אֱלֹהִים ׀ אֶל־הַנָּחָשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹּאת
אָרוּר אַתָּה מִכָּל־הַבְּהֵמָה וּמִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה
עַל־גְּחֹנְךָ תֵלֵךְ וְעָפָר תֹּאכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ׃
טו וְאֵיבָה ׀ אָשִׁית בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זַרְעֲךָ
וּבֵין זַרְעָהּ הוּא יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ
16 עָקֵב׃ ס אֶל־הָאִשָּׁה אָמַר הַרְבָּה
אַרְבֶּה עִצְּבוֹנֵךְ וְהֵרֹנֵךְ בְּעֶצֶב תֵּלְדִי בָנִים
וְאֶל־אִישֵׁךְ תְּשׁוּקָתֵךְ וְהוּא יִמְשָׁל־בָּךְ׃
17 ס וּלְאָדָם אָמַר כִּי שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתֶּךָ
וַתֹּאכַל מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא
תֹאכַל מִמֶּנּוּ אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּרֶךָ
18 בְּעִצָּבוֹן תֹּאכֲלֶנָּה כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃ וְקוֹץ
וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה׃
19 בְּזֵעַת אַפֶּיךָ תֹּאכַל לֶחֶם עַד שׁוּבְךָ אֶל־
הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לֻקָּחְתָּ כִּי־עָפָר אַתָּה
כ וְאֶל־עָפָר תָּשׁוּב׃ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ
21 חַוָּה כִּי הִוא הָיְתָה אֵם כָּל־חָי׃ וַיַּעַשׂ
יְהוָֹה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כָּתְנוֹת עוֹר
וַיַּלְבִּשֵׁם׃

ב

ויאמר

אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְּעוּ בּוֹ פֶּן־
תְּמֻתוּן׃ וַיֹּאמֶר הַנָּחָשׁ אֶל־הָאִשָּׁה לֹא־מוֹת 4
תְּמֻתוּן׃ כִּי יֹדֵעַ אֱלֹהִים כִּי בְּיוֹם אֲכָלְכֶם 5
מִמֶּנּוּ וְנִפְקְחוּ עֵינֵיכֶם וִהְיִיתֶם כֵּאלֹהִים יֹדְעֵי
טוֹב וָרָע׃ וַתֵּרֶא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ 6
לְמַאֲכָל וְכִי תַאֲוָה־הוּא לָעֵינַיִם וְנֶחְמָד
הָעֵץ לְהַשְׂכִּיל וַתִּקַּח מִפִּרְיוֹ וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן
גַּם־לְאִישָׁהּ עִמָּהּ וַיֹּאכַל׃ וַתִּפָּקַחְנָה עֵינֵי 7
שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי עֵירֻמִּם הֵם וַיִּתְפְּרוּ עֲלֵה
תְאֵנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֲגֹרֹת׃ וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־
קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים מִתְהַלֵּךְ בַּגָּן לְרוּחַ הַיּוֹם
וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים
בְּתוֹךְ עֵץ הַגָּן׃ וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־ 9
הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אַיֶּכָּה׃ וַיֹּאמֶר אֶת־קֹלְךָ 10
שָׁמַעְתִּי בַּגָּן וָאִירָא כִּי־עֵירֹם אָנֹכִי וָאֵחָבֵא׃
וַיֹּאמֶר מִי הִגִּיד לְךָ כִּי עֵירֹם אָתָּה הֲמִן־ 11
הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְבִלְתִּי אֲכָל־מִמֶּנּוּ אָכָלְתָּ׃
וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִוא 12
נָתְנָה־לִּי מִן־הָעֵץ וָאֹכֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֱלֹהִים לָאִשָּׁה מַה־זֹּאת עָשִׂית וַתֹּאמֶר 13

האשה

שֵׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל
חַיַּת הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא־מָצָא עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃
21 וַיַּפֵּל יְהוָה אֱלֹהִים ׀ תַּרְדֵּמָה עַל־הָאָדָם
וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת מִצַּלְעֹתָיו וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר
22 תַּחְתֶּנָּה׃ וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים ׀ אֶת־הַצֵּלָע
אֲשֶׁר־לָקַח מִן־הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבִאֶהָ אֶל־
23 הָאָדָם׃ וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הַפַּעַם עֶצֶם
מֵעֲצָמַי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי לְזֹאת יִקָּרֵא אִשָּׁה
כִּי מֵאִישׁ לֻקֳחָה־זֹּאת׃ עַל־כֵּן יַעֲזָב־אִישׁ
24 אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ
כהלְבָשָׂר אֶחָד׃ וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִּים הָאָדָם
ג וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבֹּשָׁשׁוּ׃ וְהַנָּחָשׁ הָיָה
עָרוּם מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה
יְהוָה אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַף כִּי־
אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגָּן׃
2 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־הַנָּחָשׁ מִפְּרִי עֵץ־הַגָּן
3 נֹאכֵל׃ וּמִפְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַגָּן אָמַר
אלהים

דגש אחר שורק v. 25.

וְנָהָר יֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגָּן וּמִשָּׁם י
יִפָּרֵד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים׃ שֵׁם 11
הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסֹּבֵב אֵת כָּל־אֶרֶץ
הַחֲוִילָה אֲשֶׁר־שָׁם הַזָּהָב׃ וּזֲהַב הָאָרֶץ 12
הַהִוא טוֹב שָׁם הַבְּדֹלַח וְאֶבֶן הַשֹּׁהַם׃
וְשֵׁם־הַנָּהָר הַשֵּׁנִי גִּיחוֹן הוּא הַסּוֹבֵב אֵת כָּל־ 13
אֶרֶץ כּוּשׁ׃ וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי חִדֶּקֶל 14
הוּא הַהֹלֵךְ קִדְמַת אַשּׁוּר וְהַנָּהָר הָרְבִיעִי
הוּא פְרָת׃ וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם טו
וַיַּנִּחֵהוּ בְגַן־עֵדֶן לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ׃ וַיְצַו 16
יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לֵאמֹר מִכֹּל עֵץ־
הַגָּן אָכֹל תֹּאכֵל׃ וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע 17
לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְּיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת
תָּמוּת׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא־טוֹב הֱיוֹת 18
הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃ וַיִּצֶר 19
יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה
וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם
לִרְאוֹת מַה־יִּקְרָא־לוֹ וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא־לוֹ
הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ׃ וַיִּקְרָא הָאָדָם כ

שמות

וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר
3 עָשָׂה׃ וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי
וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ
אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת׃ פ
4 אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבָּרְאָם
בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃
5 וְכֹל ׀ שִׂיחַ הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִהְיֶה בָאָרֶץ וְכָל־
עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִצְמָח כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה
אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אַיִן לַעֲבֹד אֶת־
6 הָאֲדָמָה׃ וְאֵד יַעֲלֶה מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה
7 אֶת־כָּל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִים
אֶת־הָאָדָם עָפָר מִן־הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפָּיו
8 נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה׃ וַיִּטַּע
יְהוָה אֱלֹהִים גַּן־בְּעֵדֶן מִקֶּדֶם וַיָּשֶׂם שָׁם אֶת־
9 הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר׃ וַיַּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־
הָאֲדָמָה כָּל־עֵץ נֶחְמָד לְמַרְאֶה וְטוֹב לְמַאֲכָל
וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגָּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע׃

v. 4. ה' זעירא

וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־
הָאָרֶץ׃ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים ׀ אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ 27
בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה
בָּרָא אֹתָם׃ וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר 28
לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ
וְכִבְשֻׁהָ וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם
וּבְכָל־חַיָּה הָרֹמֶשֶׂת עַל־הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר 29
אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב ׀ זֹרֵעַ
זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־
הָעֵץ אֲשֶׁר־בּוֹ פְרִי־עֵץ זֹרֵעַ זָרַע לָכֶם יִהְיֶה
לְאָכְלָה׃ וּלְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל־עוֹף
הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל ׀ רוֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוֹ
נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאָכְלָה וַיְהִי־
כֵן׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה 31
וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם
הַשִּׁשִּׁי׃ פ

ב וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם׃ וַיְכַל
אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה 2
וישבת

18 לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ׃ וְלִמְשֹׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה
וּֽלֲהַבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיַּרְא
19 אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם
רְבִיעִי׃ פ
כ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה
וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם׃
21 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת
כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה ׀ הָרֹמֶשֶׂת אֲשֶׁר שָׁרְצוּ הַמַּיִם
לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיַּרְא
22 אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים
לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים
23 וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ׃ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר
יוֹם חֲמִישִׁי׃ פ
24 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה
לְמִינָהּ בְּהֵמָה וָרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָהּ
כה וַיְהִי־כֵן׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ
לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ
הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃
26 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ
וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם 9
אֶל־מָקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן׃
וַיִּקְרָא אֱלֹהִים ׀ לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה י
הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב 11
מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר
זַרְעוֹ־בוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃ וַתּוֹצֵא 12
הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ
עֹשֶׂה־פְּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא
אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר 13
יוֹם שְׁלִישִׁי׃ פ
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם 14
לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלָּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתֹת
וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וְשָׁנִים׃ וְהָיוּ לִמְאוֹרֹת טו
בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃
וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים 16
אֶת־הַמָּאוֹר הַגָּדֹל לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־
הַמָּאוֹר הַקָּטֹן לְמֶמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֵת
הַכּוֹכָבִים׃ וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בִּרְקִיעַ הַשָּׁמָיִם 17
להאיר

בראשית

GENESIS CAP. I. א

א בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם
2 וְאֵת הָאָרֶץ׃ וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ
וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים
3 מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
4 יְהִי אוֹר וַיְהִי־אוֹר׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים
אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר
5 וּבֵין הַחֹשֶׁךְ׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים ׀ לָאוֹר יוֹם
וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר
יוֹם אֶחָד׃ פ
6 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי
7 מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לָמָיִם׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים
אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת
לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־
8 כֵן׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי־
עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי׃ פ

ב׳ רבתי v. 1.

nullo negotio ita inſtructum lætabitur, ut inoffenſo pede ad totum ſacroſanctum codicem, omni jam aſperitate ſuperata, maxima cum voluptate emetiendum, inſtituere queat progreſſum. Qui ut eo facilior fiat, *pleniſſimis verborum*, quotquot in codice ſacro V. T. proſtant, *formis, ad ſuas claſſes relatis*, divino adjutus auxilio brevi efficiam. Qualem laborem propoſitum olim fuiſſe valentiori ætati Reverendi Senis Celeberrimi D. DANZII, Præceptoris, Patroni ac Hoſpitis parentis loco pia mente ætatem venerandi, cujus canitiem diu adhuc in ſingulare hujus Academiæ decus florere jubeat benigniſſimum Numen, ejusdem *nominum formis* præmiſſa præfatio in fine teſtari poteſt. Quod reliquum eſt, conſtitueram quoque hujus ſectionis exemplo, qua ratione accurata interpretatio Ebræi textus inſtituenda ſit, oſtendere, duplicem verſionem meditatus, quarum altera literam Ebræam preſſe ſequeretur, altera vero Danziano Interprete edocta ore Latino loqueretur; notasque exegeticas, mentem divini ſcriptoris uberius explanantes, adjecturus: ſed aliis in præſentia negotiis diſtractus in aliud tempus hoc ipſum differre cogor. Interim qualicunque hacce opera mea L. B. in ſacrarum linguarum felicem culturam utere, ulterioribusque meis conatibus fave. Scribebam in Academia Jenenſi, die XII. Maji,

M DCC XXVII.

incedat ordine, ſtudio & optimo conſilio utplurimum a me neglecto, ut radicem ſemper præſupponat, tum ad quam orationis partem quælibet ſit referenda dictio diſpiciat, & ſingula deinceps earum momenta perluſtret; nominum quidem & particularum plerarumque § 28. recenſita, & verborum §. 40. at inverſo ordine. Abſtractæ porro formæ, e ſua radice legitime productæ, debita adjiciat incrementa, tum eſſentialia tum extraeſſentialia, & inde dependentis literarum atque punctorum mutationis accuratam ineat rationem. Ita enim inſtituenti nulla facile ſe offeret difficultas quam expedire non poſſit. Cui vero ne ſic quidem liquido omnia patuerint, is cogitet ſibi in hujusmodi rebus vivæ vocis inſtitutione opus eſſe, meque etiam ut adjumentum aliquod huic exhiberem tantum ſcripſiſſe. Vocum denique conſtitutione ex Grammaticæ præſcriptis perſpecta, ſollicite in horum cauſas & genuina fundamenta inquirat, cunctaque ad primos ſuos fontes reducat, ut ſolidior magis magisque harum rerum reddatur cognitio. Qui quidem haud erit difficilis labor iiſdem quibus aptiſſimus principiorum Danzianæ Grammaticæ nexus non plane eſt reconditus, quemque ipſe inter inſtituendum perſpicue ubivis monſtrabo.

Hiſce exercitationibus cuicunque in ipſo ſcripturæ ſacræ limine paululum temporis tribuere volupe erit, tanta rei grammaticæ vocumque & ſignificationum earundem copia ſe

nullo

NOLDII, vel etiam Concordantiis Pronominum novis adjeci, iſtos aliquoties ablegavi, qui majorem eorum, quæ hic ſummatim dicta ſunt, deſiderabunt illuſtrationem: ne, quæ iſtic expoſita ſunt copioſius, hic etiam repetere opus haberem.

Bene tandem meminerit qui hæc in ſuum uſum rite adhibere cupit, ſibi a capite ita eſſe contendendum ad calcem, ut explicatam, quamcunque deprehendet, vocem ſibi prius reddat familiarem ac plane perſpectam, quam ad ſubſequentem provehatur. Qua gerens ſe ratione facile ſupplebit quæ, poſtquam ſemel aut iterum expoſita fuerant dilucide, omiſſa ſenſim deprehendet & creſcente opuſculo brevius contracta. Faſtidio enim occurrendum erat ex ſatis notarum nimiſque tritarum rerum crebriori repetitione orituro: atque induſtriæ diſcentis aliquid relinquendum in quo vires ſuas experiretur, quæ, niſi aliqua contentione acuantur, facile hebeſcunt. Neque vero progrediatur ſecundum ſeriem explicatarum vocum, ſed ipſos potius divini textus ordini ſe rigide adſtringat, totieſque cujuslibet repetitionem inſtituat, quoties eandem iſte ſuggeſſerit. Etenim hac frequenti repetitione tam alte imprimetur memoriæ, ut præſentiſſima ipſi evadat. Neceſſe præterea eſt, ut, poſtquam hujus libelli ductu in aliqualem cujusdam vocis notitiam pervenerit, iterum ſtatim ejusdem analyſin tentet ſuo talo nixus, in qua vero hoc naturali & perpetuo

incedat

cura ſtudui ut emendatiſſimus prodiret, ſecutus lectionem codicibus præſtantiſſimis & analogiæ probatam, accentibusque eum inſtruxi, tum quod ſine illis punctorum ratio expediri paſſim haud poteſt, tum ut huic quoque egregio interpretandi adminiculo pedetentim adſueſcerent fontium ſacrorum curati ſcrutatores futuri. Quem etiam in finem ſchema eorundem cum ſuis nominibus atque diverſis, quibus differunt a ſe invicem, gradibus, in calce ſubjunxi. His enim mature atque aliud agendo perceptis, & conſuetudine quadam in animo confirmatis, tota doctrina, quæ ſcripturæ ſenſum ad eos metiri docet, multo tradetur felicius, quæ, ob inſueta ſaltem minusque familiaria ſigna eorumque ad ſe invicem relationem ac habitum, tantopere ſolet diſcentes fatigare.

Hoc quoque probe monendus es B. L. non aliam in citatis paragraphis Grammaticæ Danzianæ editionem me eſſe ſecutum, quam eam, quæ COMPENDII nomen fronti præfixum habet, utpote LITERATORE, uti inſcribitur, multum locupletiorem quod quidem ad principia linguæ attinet, imo novos me haud raro adduxiſſe canones, qui editionem, prioribus omnibus copioſiorem & a multis annis a VENERANDO AVCTORE prelo deſtinatam, adhuc manent, quoſque, dum publicam adſpexerint lucem, meis inter inſtituendum in calamum dictitabo. Cæterum ad notas, quas Concordantiis Particularum

Ebr. facile principis, cuncta reſtringens. Ad Arabum copiam provocare frequenter hodierna coegit Ebrææ linguæ egeſtas, quas radices ab iisdem petitas Ebraica ſcriptura expreſſas ſiſto, quotiescunque id fieri apte poterat, omiſſis tamen vocalibus, quod Arabibus contra morem Ebræorum receptum eſt etiam ultimæ thematis literæ vocalem (a) adjicere. Uti nec adſcripſi vocales iis Ebræorum radicibus quæ in prima ſua ſimplicitate hodie haud proſtant, gemino cæterum (a) ordinarie efferendis. In formis, nominibus imperfectis analogis, adducendis ut plurimum ſolis ſum perfectis uſus, ad quas iſta pro cujusque qualitate exigenda ſunt; rarius, ubi id perſpicuitas poſtulare videbatur, ſimul immediatas ejusdem imperfectionis adduxi. Quæ variam vocum inflexionem a prima ſua origine variamque punctorum permutationem exponunt regulæ, ordine naturali, quem ſequi convenit, ſeſe excipiunt, omiſſis tamen ſubinde primis, quæ ſubjacent, fundamentis. Id quod de §. 17. hypotheſibus & caut. 5. ſpeciatim notandum, & accentus quoque adjeci qui ad Grammaticorum cenſuram ſpectant. Verſionem externæ cuiuslibet vocis formæ in ſe ſpectatæ accommodavi, quantum quidem permiſit latinæ linguæ ab orientalium genio diſcrepantia, non habita præmiſſarum aut ſubſequentium connexionisque cum iisdem ratione. Textum autem ipſum, ut commoda diſcentium promoverem, præmiſi, & ſumma

cura

tam, ſibi ſubtrahi, ut magno ſubinde ſit opus conatu in vocum ubivis obviarum exacta analyſi denuo repetenda; animum ſubiit telam, quam eram exorſus, eousque pertexere, quo præſtituto fini eo certius ſufficeret, ubi veneranda antiquitas ipſa eandem abſcidit, eamque publici juris facere, ut mea inſtitutione utentium commodis inſervirem & amicorum crebrioribus precibus reſponderem.

Hoc primum autem totius ſcripturæ ſegmentum eam ob cauſam præ cæteris mihi ſumſi, tum ut, ſubmotis in ipſo divini codicis capite difficultatibus omnibus, facilitate ſperata, ad totum illum ordine perlegendum, quod ſane uberrimi uſus eſt, rerum ſacrarum ſtudioſos invitarem: tum quod, ratione ſtili vocumque copiæ, ſcopo meo quam maxime accommodatum videbatur: tum etiam quod, argumentum ſi ſpectes, totius ſcripturæ ſacræ ſummam, ut multa paucis exprimam, & totam prioris orbis faciem divino artificio comprehendit. In quo illuſtrando id mihi curæ fuit, ut omnium ac ſingularum vocum, ubi primo ſeſe offerebant loco, rationem grammaticam ac ſignificationem exponerem, nec ullum apicem intactum plane prætermitterem, cujus ex dictis citatisque regulis conſtare non poſſet ratio. Cujusque ergo radicem, naturam & conſtitutionem, punctationem porro, & variam hujus immutationem, variis ex cauſis dependentem, ſignificavi, ad præcepta SVMME REVER. D. DANZII, Grammaticorum

Hac ergo tutiſſima via ut iſtos deducerem qui mea opera in Ebraismo cognoſcendo utebantur, omnique difficultate, quæ arduam & impeditam eam ſub ipſo ingreſſu objicere poterat, remota, animum iisdem adderem ad nobiliora exegeſeos ſacræ momenta eo alacrius contendendi: ante aliquot annos grammaticam duorum priorum Geneſeos capitum reſolutionem cum verſione literali adſcripta in chartam conjeci, eamque deſcribendam tradere iisdem adhuc conſuevi, ut nullo fere negotio, prius quam convenirent me, cujuslibet vocis conſtitutionem ſibimet perſpectam reddere, &, nimis tædioſa incipientibus, Lexici cujusdam evolutione ſuperſedere poſſent. Hac enim ratione præparati majori cum fructu cuncta ex ſuis cauſis me demonſtrantem, aut variis objectionibus, ſtudio formatis, aliisque obſervationibus allatis confirmantem & illuſtrantem audire, & perfacili juſtaque repetitione penitus memoriæ infigere prolata, ſicque labore nullo adſpirare ad altiora poterant.

Quod inſtitutum quamvis feliciter ſemper ſucceſſiſſet, tædebat tamen deſcribentium, nec dum ſatis hoc negotio adſuefactorum manus fatigare, tempusque, ipſi potius præparationi impendendum, perdere. Accedentibus igitur aliorum, in fontium lectione non parum exercitatorum, querelis vel ipſo linguæ uſu promtam minutiarum grammaticalium cognitionem, nondum quippe ſatis confirmatam,

& connexionis habeatur ratio; liquide patet, & ea, quæ grammaticis tradita fuerint inſtitutionibus, hac ratione ita confirmari ut excidere nequeant, & ad proprietates conſtructionis penitius cognoſcendas & firmiter animo complectendas non alium patere acceſſum, quam ut diuturna conſuetudine idem loquendi modus diverſis vocibus adhibitus mentem lectoris ad ſui auctoris ingenium conformet. Progrediendum eſt igitur pari paſſu in omnibus iis quæ conjuncta conficiunt linguam, ut unum ab altero debitum accipere adjumentum queat, & ſic a rudiore ad accuratam cognitionem eſt ſenſim enitendum. A libris autem qui res geſtas enarrant inchoaſſe juvat. Hæ enim plerumque ſatis notæ aut intellectu facillimæ ipſum ſubinde ſenſum ſubminiſtrant, attentionemque dictionibus unice adhibendam minime turbant, & ſtilo preſſo demiſſoque ſcriptæ, plana ac ſimplici loquendi ratione mentem probe imbuentes, præparant ad ornatius ſublimiusque dicendi genus, quodque argumenti gravitas difficilius adhuc efficit, cum fructu tractandum. Pertinaci præterea contentione a carceribus ad metam curſum conficiat, qui exoptata ſuſcepti laboris præmia reportare avet. Ut enim continuo notionum recurſu earum veſtigia, quæ leviter ſaltem ſunt impreſſa, ſemper renovantur ſponteque in animo vigent, ita neglecta per aliquod tempus, quæ ſatis conſpicua fuerunt viſa, ſenſim obliterantur & evaneſcunt.

divinorum interpres transferre ad alios intemeratas, & inconcuſſo fundamento nixus, contra omnes errorum inſultus tueri poterit, ad omne opus bonum perfecte inſtructus.

Nihil autem magis conducit, quam ut rite initiandus hiſce ſacris ordine ac ſtudio haud interrupto provehatur. Convenit omnino ut non primis ſolum elementis, ſed ſufficienti rerum, quæ ad Grammaticam ſpectant, cognitione præmuniatur animus. aſt caveat maximopere, ne, quæ expeditiorem reddere viam debebant, ipſum impediant, eodemque ſemper luto hærentem detineant: ſed, perſpectis maxime neceſſariis & univerſalibus, cito gradu ad ipſum linguæ familiarem uſum properet. Non enim eſt, quod multum ſe profeciſſe in ejus cognitione opinetur, qui in demetiendis ſaltem & dinumerandis ſyllabis apicibusque ad regulas grammaticas æſtimandis multum deſudavit, ignarus quæ vocum ſint ſimplices notiones, & ad quam varios eæ revocentur modos, tam per externæ formæ quam conſtructionis cum aliis varietatem; quæ ipſum ingenium linguæ & nativam indolem conſtituunt, uſuque continuo & crebra lectione facillime menti imprimuntur. Namque rerum memoria vocum quoque, ob idearum combinationem, multum juvari memoriam notiſſimum eſt, quæ eo altius infigitur, quo frequentius uſu objicitur. Cumque nulla verſio ſibi conſtare poſſit, niſi exactiſſima ſemper externæ vocum inflexionis

&

BENEVOLO LECTORI S.

INter eas ingenii facultates, quæ, ſtudio atque exercitatione acquiſitæ, ad ſenſum genuinum ſcripturæ ſacræ indagandum requiruntur, ſolidam linguarum originalium peritiam principem locum tenere, neminem, niſi hoſpitem in literarum & ſapientiæ ſtudiis, fugere poteſt. Cum enim verba ſint rerum ſigna, atq[illegible]tarum, quæ animo eſt concepta imaginem apte exprimendam conformata; neceſſe eſt, ut, quæ cuique ſermonis particulæ ſignificandi vis inſit, plane liqueat iſti, qui ad alterius cogitationem penetrare conatur. Quapropter omnes curas cogitationesque in id conferat diviniori ſcientiæ conſecratus oportet, quo mature harum exacta notitia probe tingatur, quæ aditum ipſi recludunt ad veritates divinas e fonte unico diſtincte & evidenter cognoſcendas. Hac enim ratione quas, ab ipſo Deo edoctus, puras ac illibatas accepit, fidus arcanorum

VA1
15085 f

Digitized by Google

פרשת בראשית

SEV

PRIMA QVINQVE GENESEOS CAPITA ET PARS SEXTI EBRAICE.

IOH. GOTTFR. TYMPIVS

PHIL. PROF. PVBL.

RECENSVIT

ET SINGVLARVM VOCVM RATIONEM GRAMMATICAM SECVNDVM PRINCIPIA DANZIANA

EXPOSVIT

IN VSVM AVDITORVM.

EDITIO SECVNDA.

JENAE,

SVMTIBVS BVCHIANIS. MDCCXXXVI.